

Evaluarea necesităților și resurselor pentru dezvoltarea durabilă în Raionul Florești

STUDIU SOCIO-ECONOMIC 2024

Evaluarea necesităților și resurselor pentru dezvoltarea durabilă în Raionul Florești

STUDIU SOCIO-ECONOMIC 2024

AUTOR:

EFFECTS GROUP

agenția de cercetare de marketing

info@effects.md

Studiul privind evaluarea resurselor și necesităților în raionul Florești a fost elaborat în cadrul proiectului “Needs and resources assessment for sustainable development in Floresti rayon” finanțat de RENOVABIS e.V., cofinanțat și implementat de AO “Concordia. Proiecte Sociale”.

Mulțumiri

Studiul a fost realizat în scopul obținerii unei înțelegeri cuprinzătoare asupra nevoilor și resurselor din raionul Florești, în cadrul proiectului “Needs and resources assessment for sustainable development in Floresti rayon” finanțat de RENOVABIS e.V., cofinanțat și implementat de AO “Concordia. Proiecte Sociale”. Dorim să transmitem sincere mulțumiri tuturor actorilor implicați în realizarea acestui studiu exhaustiv, care a acoperit diverse domenii și dimensiuni critice pentru dezvoltarea durabilă. Aprecieri în mod deosebit sprijinul și colaborarea deschisă oferite de autoritățile publice locale de la nivelul Consiliului Raional și de la nivelul comunelor și satelor, pentru furnizarea informațiilor detaliate și a datelor statistice necesare. De asemenea, mulțumim instituțiilor publice pentru transparența și contribuția lor în obținerea de informații esențiale din diverse sectoare. O recunoaștere specială este adresată tuturor respondenților care au participat la acest studiu, aducând contribuții valoroase prin informațiile oferite și perspectivele împărtășite cu privire la dezvoltarea socio-economică durabilă în Raionul Florești și în comunitățile locale.

Abrevieri

- **ANOFM** Agenția Națională pentru ocuparea forței de muncă
- **ANTRIM** Asociația Națională pentru Turism Receptor și Intern
- **APL** Autoritate Publică Locală
- **APP** Asistența parentală profesională
- **ATAS** Agenția Teritorială de Asistență Socială
- **BNS** Biroul Național de Statistică
- **CC** Centre Comunitare
- **CC** Codul contravențional
- **CCSM** Centrul Comunitar Sănătate Mintală
- **CES** Copii cu nevoi educaționale speciale
- **CMF** Centrul medicilor de familie
- **CRF** Consiliul Raional Florești
- **CR** Centre de resurse
- **CRP** Consiliul Raion de Participare
- **CS** Centru de sănătate
- **com.** Comună, grup de localități rurale
- **DEAAI** Direcția Economie, achiziții și atragere investiții
- **DGEF** Direcția generală educație, cultură, tineret și sport Florești
- **DITC** Direcția Infrastructură, transport și cadastru
- **FG** Focus Grup
- **GAL** Grupul de acțiuni locale
- **IP** Inspectoratul de Poliție
- **IMM** Întreprinderi mici și Mijlocii
- **IMSP** Instituția medico sanitară publică
- **MEC** Ministerul Educației și Cercetării
- **MMPS** Ministerul Muncii și Protecției Sociale
- **NEET** Tineri care nu sunt încadrați profesional și educațional
- **ONG** Organizație non-guvernamentală
- **OS** Oficiu de sănătate
- **RM** Republica Moldova
- **SAP** Serviciu de asistență-psihipedagogică
- **SMIT** Societatea Moldovei împotriva Tuberculozei
- **SSF** Secția Statistică raional Florești
- **s.** Sat, localitate rurală
- **UTA** Unitate teritorial-administrativă
- **URSS** Uniunea republicilor sovietice socialiste, formată din 15 republici

CUPRINS

1	Rezumatul studiului	1-6
2	Metodologia și designul studiului	2-7
2.1	Importanța studiului	2-7
2.2	Scopul și obiectivele studiului	2-7
2.3	Eșantionul	2-7
2.4	Metode de colectare a datelor	2-8
3	Caracteristica raionului Florești	3-10
3.1	Scurt istoric	3-10
3.2	Structura organizațională și teritorială	3-11
3.3	Structura politică	3-11
	Caracteristica geografică	3-12
3.4		3-12
	Resursele naturale	3-13
3.5		3-13
3.6	Caracteristica populației	3-15
3.7	Caracteristica economică	3-16
3.8	Caracteristica socio-medicală	3-18
4	Rezultatele cercetării din regiune	4-24
4.1	Componenta cantitativă	4-24
4.2	Componenta calitativă	4-34
4.2.1	Starea Actuală și Provocările Sectorului Social	4-34
4.2.2	Starea Actuală și Provocările Sectorului Medical	4-37
4.2.3	Starea Actuală și Provocările Sectorului Educațional	4-39
4.2.4	Inspectoratul de poliție	4-40
4.2.5	Activitatea ONG-urilor în regiune	4-41
4.2.6	Grupurile de tineri și femei	4-43
4.2.7	Agricultori și fermieri	4-44
4.2.8	Business-ul din raion	4-44
4.2.9	Organele de conducere APL nivel I	4-46
4.3	Analiza SWOT	4-47
5	Concluzii și recomandări	5-50
5.1	Concluzii privind Situația din Raionul Florești	5-50
5.2	Recomandări	5-51
5.2.1	Sectorul social	5-51
5.2.2	Incluziunea socială	5-52
5.2.3	Sectorul medical	5-54

5.2.4	Sistemul educațional	5-54
5.2.5	Dezvoltarea economică	5-55
5.2.6	Securitatea Publică	5-56
5.2.7	Infrastructura regională	5-56
5.2.8	Reforma administrativ-teritorială	5-57
6	Lista referințelor	6-58
7	Anexe	7-60
7.1	Hărți	7-60
7.2	Informații	7-64
7.3	Analiza socio-economică a localităților din raionul Florești	7-75

1 REZUMATUL STUDIULUI

Studiul "Evaluarea nevoilor și resurselor pentru dezvoltare durabilă în raionul Florești" este esențial pentru întreaga comunitate, având un impact profund asupra înțelegerii diverselor dimensiuni și sectoare. Scopul studiului este de a contribui la generarea schimbărilor pozitive și durabile în raionul Florești, concentrându-se pe îmbunătățirea bunăstării comunității, protejarea mediului înconjurător și consolidarea rezilienței locale. Obiectivele includ identificarea nevoilor specifice ale comunității, evaluarea resurselor disponibile și elaborarea de recomandări și strategii pentru optimizarea utilizării acestora.

Regiunea Florești are o istorie îndelungată, cu dovezi arheologice ce atestă prezența umană din paleoliticul timpuriu. Menționată prima dată în documente domnești din 1552, regiunea a fost un important centru agricol și de creștere a vitelor. În secolul al XIX-lea, înființarea zemstvei județene și dezvoltarea infrastructurii educaționale și medicale au marcat un progres semnificativ. Istoria regiunii Florești este marcată de continuitate și adaptare la schimbările politice și economice, cu progrese semnificative în dezvoltarea infrastructurii și diversificarea economică, dar și cu provocări importante în perioada postbelică și după independență.

Raionul Florești este o unitate administrativ-teritorială alcătuită din 40 de autorități publice locale, incluzând 3 orașe: Florești, Ghindești și Mărculești, și 37 de sate (comune). Orașul de reședință al raionului este orașul Florești. Organul suprem de conducere la nivel de raion este Consiliul Raional, condus de Președintele Raionului.

În urma alegerilor locale din noiembrie 2023, Consiliul raional Florești este format din 33 de membri, reprezentând diverse partide politice, cu o diversitate politică semnificativă la nivel local.

Raionul Florești este situat în partea de Nord-Est a Republicii Moldova, având un teritoriu de 1108,19 km². Este cel mai mare raion din nordul țării în ceea ce privește suprafața.

Clima este temperat-continentală, iar relieful variat include coline, văi și interfluvii deluroase. Rețeaua de transport cuprinde drumuri publice, cale ferată și un aeroport.

Solurile predominante sunt cernoziomurile, iar flora și fauna includ păduri de foioase și diverse specii de animale și păsări. Rețeaua hidrografică este dominată de râul Răut, fluviul Nistru și mai multe râulețe mici. Există și resurse minerale, cum ar fi nisipurile cuarțoase și argila bentonică.

La 1 ianuarie 2024, populația raionului Florești era de 60,1 mii persoane, marea majoritatea trăiește în mediul rural (78%). Populația a scăzut semnificativ din cauza emigrației și a unui spor natural negativ. Rata natalității și mortalității reflectă o scădere demografică accentuată.

Economia raionului Florești se bazează pe agricultură, comerț, industrie extractivă și prelucrătoare. Agricultură este sectorul predominant, cu accent pe cultivarea cerealelor și culturilor tehnice. Există întreprinderi importante în sectorul industriei prelucrătoare și extractive.

Nivelul de trai al populației este scăzut, cu o rată ridicată a sărăciei, în special în mediul rural. Sistemul de ocrotire a sănătății include Spitalul Raional Florești și mai multe centre de sănătate. Există o necesitate urgentă de suplینire a posturilor vacante ale medicilor de familie.

Rețeaua educațională din raionul Florești include instituții de educație timpurie, școli primare, gimnazii, licee și o școală profesională. Programul cu regim prelungit nu este oferit din cauza lipsei de fonduri. Există un serviciu de asistență psihopedagogică pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.

Inspectoratul de Poliție din raionul Florești are 140 de angajați responsabili de menținerea ordinii publice. În 2023, infracționalitatea a scăzut cu 32%, dar persistă probleme legate de delincvența juvenilă și violența în familie.

Raionul Florești se confruntă cu provocări demografice și economice semnificative, dar are și un potențial considerabil în agricultură și resurse naturale. Dezvoltarea infrastructurii educaționale și medicale, precum și colaborarea cu ONG-uri și parteneri internaționali, pot contribui la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.

2 METODOLOGIA ȘI DESIGNUL STUDIULUI

2.1 IMPORTANȚA STUDIULUI

Studiul "Evaluarea nevoilor și resurselor pentru dezvoltare durabilă în raionul Florești" este de o importanță crucială pentru întreaga comunitate, având un impact profund în diverse dimensiuni și sectoare. Pe baza datelor obținute și a analizei riguroase efectuate, studiul a identificat nevoile reale ale locuitorilor și ale comunității în ansamblu, precum și resursele materiale și umane disponibile pentru sprijinirea inițiativelor de dezvoltare durabilă.

Rezultatele și concluziile studiului sunt esențiale pentru organizațiile neguvernamentale internaționale și naționale, pentru autoritățile locale și alte părți interesate, furnizându-le informațiile necesare pentru a lua decizii informate și pentru planificarea strategică a viitoarelor inițiative de dezvoltare în raionul Florești.

2.2 SCOPUL ȘI OBIECTIVELE STUDIULUI

Scopul acestui studiu este să contribuie la generarea schimbărilor pozitive și durabile în raionul Florești, concentrându-se pe îmbunătățirea bunăstării comunității, protejarea mediului înconjurător și consolidarea rezilienței locale în fața provocărilor socio-economice și de mediu, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă a raionului.

Obiectivele acestui studiu includ:

- Identificarea nevoilor specifice ale comunității locale din raionul Florești.
- Evaluarea resurselor disponibile, atât tangibile cât și intangibile.
- Identificarea punctelor forte și a oportunităților de dezvoltare în raion.
- Elaborarea de recomandări și strategii pentru optimizarea utilizării resurselor identificate.
- Răspunsul la nevoile identificate prin înțelegerea cauzelor fundamentale care contribuie la problemele actuale ale comunității.

Studiul utilizează metode de cercetare cantitative și calitative pentru colectarea datelor din teritoriu. Analiza detaliată a datelor obținute a condus la dezvoltarea unui raport cuprinzător, furnizând informații esențiale pentru decidenții locali și alte părți interesate în procesul de planificare și implementare a inițiativelor de dezvoltare în raionul Florești.

2.3 EȘANTIONUL

În cadrul acestui studiu, s-a interacționat cu diverse grupuri țintă din raionul Florești pentru a obține o imagine cuprinzătoare asupra nevoilor și resurselor comunității:

- *Locuitorii din raionul Florești*: s-au selectat 510 de băștinași din medii variate, inclusiv diferite genuri, vârste, etnii și statut socio-economic, pentru a reflecta diversitatea comunității.
- *Reprezentanții autorităților publice locale*: s-a colaborat cu reprezentanți ai autorităților publice locale din raionul Florești, obținând o panoramă detaliată asupra nevoilor și oportunităților din fiecare unitate administrativ-teritorială. În capitolul Anexe sunt prezentate caracteristicile fiecărei localități, inclusiv imagini relevante.
- *Întreprinderile locale*: s-au purtat discuții cu reprezentanți ai întreprinderilor mici și mijlocii, precum și ai marilor afaceri locale, pentru a înțelege climatul economic și pentru a identifica posibilități de creștere și dezvoltare.
- *Cadrul didactic și administratorii instituțiilor de învățământ*: s-a interacționat cu reprezentanți ai instituțiilor de învățământ și cu reprezentanta Direcției Generale Educație Florești pentru a înțelege starea educației în raion și pentru a identifica nevoile specifice ale sistemului educațional.
- *Cadrele din domeniul sănătății și asistenței sociale*: s-a discutat cu reprezentanți ai instituțiilor din domeniul sănătății și asistenței sociale pentru a evalua accesibilitatea și calitatea serviciilor disponibile în raion. S-a discutat cu reprezentanții IMSP CMF or. Florești și reprezentanții ATAS nord-est, pentru a identifica starea și nevoile specifice raionului.
- *Cadre din domeniu ocupării forței de muncă*: s-a discutat cu reprezentanta ANOFM, Subdiviziunea Teritorială Florești pentru a identifica cererea și oferta forței de muncă din raion.
- *Producătorii agricoli și fermierii*: Am avut discuții cu reprezentanți din sectorul agricol pentru a identifica nevoile și provocările cu care se confruntă aceștia.
- *Grupurile de tineri și femei*: Am intervievat reprezentanți ai acestor grupuri pentru a înțelege nevoile și aspirațiile lor.
- *ONG-uri locale și organizații ale societății civile*: Am invitat la discuție reprezentanți din sectorul ONG-urilor locale pentru a înțelege activitățile acestora și segmentele de populație cu care lucrează.

- *Poliția și Biroul de probațiune* : Am discutat cu reprezentanți ai Inspectoratului de Poliție și ai Biroului de Probațiune pentru a evalua nivelul de securitate din raion și integrarea persoanelor în societate.

Analiza datelor din componenta studiului cantitativ este realizată în funcție de o serie de caracteristici socio-demografice, pentru reprezentativitate statistică sunt realizate grupe :

Grupe de vârstă : respondenții sunt analizați din perspectiva următoarelor categorii : 18-24 ani, 25-29 ani, 30-39 ani, 40-49 ani, 50-64 ani și peste 65 ani inclusiv.

Nivelul de studii : respondenții sunt analizați prin prisma a trei grupe :

- *Superioare*: studii superioare, masterat, doctorat;
- *Medii* : colegiul, școală profesională (2-5 ani de studii după ciclul de studiu gimnazial obligatoriu);
- *Generale* : studii generale obligatorii garantate de stat, 9 clase de gimnaziu.

Distribuția eșantionului din componenta studiului cantitativ în funcție de caracteristica de gen, mediul de reședință, vârstă, nivel de educație și ocupație este prezentată în Tabelul 1.

Tabel nr. 1 Caracteristici socio-demografice a respondenților din componenta cantitativă a studiului

Criterii	Grupe	Respondenți	
		%	Persoane
Genul	Masculin	45	230
	Feminin	55	280
Mediul de rezidență	Urban	26	134
	Rural	74	376
Vârsta respondenților	18-24 ani	10	24
	25-29 ani	7	33
	30-39 ani	16	67
	40-49 ani	17	101
	50-64 ani	28	130
	65+ ani	22	155
Nivelul de studii	Superioare	21	107
	Medii	50	256
	Generale	29	147
Ocupația	Angajat	40	202
	Pensionar	24	121
	Muncitor	13	67
	Șomer	13	64
	Student	5	28
	Antreprenor	3	17
	Altele	2	11

2.4 METODE DE COLECTARE A DATELOR

În cadrul acestui studiu, metodele de colectare a datelor au fost riguros concepute pentru a asigura transparență, obiectivitate, reprezentativitate și fiabilitate în colectarea și analiza datelor. Studiul a inclus următoarele componente :

Componenta de cercetare pasivă a informației : Informațiile au fost colectate din surse verificate, incluzând :

- Rapoarte statistice elaborate de diverse structuri administrative raionale și direcții de conducere
- Site-ul oficial al BNS, rapoarte statistice locale a Secției de statistică Florești
- Studii și rapoarte anterioare publicate de ONG-urile locale și internaționale și institute de cercetare
- Registre de gospodărie ale APL-ilor nivel I
- Articole științifice și istorice disponibile în Muzeul de Istorie și Etnografie or. Florești
- Publicații pe paginile oficiale ale revistelor de specialitate.

Componenta cantitativă: Pentru populația generală, studiul a fost realizat utilizând chestionare structurate pentru a analiza detaliat următoarele domenii:

- Infrastructura socială (apeduct, canalizare centralizată, colectarea deșeurilor, drumuri, transport public, iluminare stradală etc.)

- Educație (grădinițe, licee, școală profesională)
- Sănătatea (acces la consultații medicale, analize medicale, spitalizare)
- Asistența socială (suport pentru diverse categorii sociale în diverse domenii)
- Oportunități de angajare (locuri de muncă disponibile, salarii adecvate, program de lucru)
- Nivelul de siguranță în localitate
- Resursele naturale și potențialul economic al regiunii
- Elemente istorice și peisagistice pentru dezvoltarea unui itinerariu turistic
- Problemele cu care se confruntă localitatea și alți factori care împiedică dezvoltarea localității
- Suportul necesar al băștinașilor și așteptările lor pentru viitor.

Metoda de colectare a datelor a inclus interviuri față-în-față, administrate de interviuatori instruiți. Chestionarul a fost disponibil în limba română și tradus în limba rusă pentru a asigura accesibilitatea pentru toți respondenții. Datele au fost analizate în funcție de caracteristicile socio-demografice pentru a asigura reprezentativitatea statistică, cu grupări specifice.

Componenta calitativă : Studiul calitativ a implicat discuții de grup și interviuri în profunzime cu grupurile țintă menționate anterior :

- Discuții de grup cu reprezentanți din toate APL-urile raionale, educatori, profesori din sistemul de învățământ primar, gimnazial și liceal, medici, asistenți medicali, asistenți sociali, oameni de afaceri din IMM-uri, producători agricoli, fermieri, grupuri de tineri și femei, ONG-uri locale.
- Interviuri în profunzime cu reprezentanții Consiliului Raional, responsabili raionali de domeniile educației, sănătății și asistenței sociale. De asemenea, au fost realizate interviuri cu responsabili regionali și locali al ATAS și ANOFM, Inspectoratul de Poliție și Biroul de Probațiune Florești.

Participanții au fost selecționați conform criteriilor prestabilite pentru a asigura relevanța și diversitatea în discuțiile și interviurile realizate. Discuțiile au avut loc față în față și online, pe platforma Zoom cu înregistrare, cu acordul participanților. Anonimatul și confidențialitatea au fost garantate participanților .

Analiza datelor calitative s-a bazat pe transcrieri și analiză tematică a ideilor principale dezvoltate în discuțiile de grup și interviurile în profunzime. Datele au fost colectate în perioada sfârșitului lunii mai și pe parcursul lunii iunie.

Această metodologie integrată a asigurat o abordare comprehensivă și riguroasă a colectării și analizei datelor, fundamentând astfel recomandările și strategiile pentru dezvoltarea durabilă și îmbunătățirea condițiilor de viață în raionul Florești.

3 CARACTERISTICA RAIONULUI FLOREȘTI

3.1 SCURT ISTORIC

Regiunea Florești are o istorie îndelungată, cu dovezi arheologice ce atestă prezența umană încă din paleoliticul timpuriu, acum aproximativ 1-2 milioane de ani. Râul Răut a fost mereu o atracție centrală, furnizând acces esențial la apă pentru comunități. Agricultură și creșterea vitelor, cu un accent tradițional pe creșterea oilor, au fost fundamentale pentru locuitorii vechi ai regiunii.

În documentele domnitoarești, menționate pentru prima dată în 1552 de Grigore Ureche și Alexandru Vodă, regiunea era cunoscută sub numele de "scutărie", o fabrică de vite fondată de domnitorul Alexandru Lăpușneanu. Boierul Florea, unul dintre implicații în această afacere, a dat numele său unor locuri de referință cum ar fi "Pădurîștea lui Florea" și "Fântâna lui Florea", originând astfel denumirea de Florești. În secolul al XVII-lea, aceste terenuri au fost proprietatea cronicarului Miron Costin.

În secolul al XIX-lea, regiunea a cunoscut progrese semnificative odată cu înființarea zemstvei județene în 1871. În acest timp au fost deschise școli de meserii în localitățile Cuhurești și Florești, iar în sate au fost înființate școli elementare și gimnaziale. În plus, infrastructura medicală a regiunii s-a dezvoltat semnificativ, o dovadă fiind inaugurarea Spitalului de Zemstvă în orașul Florești și a Spitalului din Cotiujeni Mari.

Localitățile din raionul Florești sunt grupate în cinci categorii distincte în funcție de vechimea lor istorică:

1. Așezări foarte vechi (1400-1600): Această categorie include 14 localități, printre care se numără cel mai vechi sat, Trifănești, întemeiat în anul 1407, în perioada medievală mijlocie.
2. Așezări vechi (1600-1812): În această perioadă au fost întemeiate majoritatea localităților din raion, totalizând 26 de sate, în perioada medievală târzie.
3. Așezări de vârstă mijlocie (1812-1918): În această perioadă au fost înființate 10 localități, fiind populate de diverse etnii precum ucrainenii, rușii, belarușii etc.
4. Așezări noi (1918-1945): În intervalul interbelic au apărut 8 sate noi în raion.
5. Așezări foarte noi (după 1945): În perioada postbelică, după anul 1945, au fost fondate 5 sate noi. Cea mai recentă așezare este satul Frumușica Nouă, înființat în anul 1991.

Anul întemeierii așezărilor umane este definit ca anul primei mențiuni documentare sau atestării acestora în documente istorice.¹

Viața moral-spirituală din raionul Florești este diversificată, având o predominanță clară a credinței creștin-ortodoxe. Un aspect interesant al diversității religioase din raion este prezența comunității de credință rusă de rit vechi în satul Cunicea. Acești creștini ortodocși de rit vechi au sosit în localitate la începutul secolului al XVII-lea, aducând o contribuție semnificativă la viața spirituală și comunitară a satului.

Localitățile Țîrgul Vertiujeni și Mărculești au fost preponderent populate de evrei, aceasta denotă muzeul, cimitirele și monumentul ridicat în memoria victimelor Holocaustului. Aceste simboluri sunt menite să comemoreze și să aducă înțelegere asupra istoriei tragice a comunității evreiești din aceste locuri.

O caracteristică distinctivă a raionului Florești o reprezintă Monumentul Eroilor Căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial, amplasat în fiecare localitate din regiune. Aceste monumente sunt simboluri ale recunoștinței și respectului față de cei care și-au pierdut viața în lupta pentru libertate și independență. Ele servesc nu doar drept amintire a sacrificiului suprem al acestor eroi, dar și ca locuri de comemorare pentru comunitățile locale, unde oamenii se adună în zilele de sărbătoare și comemorare pentru a onora memoria celor căzuți.

În perioada postbelică (1950-1990), raionul Florești a experimentat transformări profunde din punct de vedere economic și social. Integrarea populației în colhozuri și sovhozuri a asigurat locuri de muncă stabile, stimulând creșterea economică și industrializarea regiunii. Dezvoltarea fabricilor semnificative precum Fabrica de Zahăr din Ghindești și Fabrica de Tutun din Florești a creat numeroase oportunități de angajare și a diversificat economia locală. În paralel, au fost înființate asociații inter gospodărești pentru diversificarea activităților agricole și industriale, contribuind la creșterea economică în sectoare variate.

Modernizarea infrastructurii, inclusiv extinderea rețelelor de apeduct și asfaltarea drumurilor, a îmbunătățit considerabil calitatea vieții în satele din raion. Astfel, perioada postbelică nu doar că a adus dezvoltare

¹ Informația despre istoria raionului Florești a fost oferită de Muzeul de Istorie și Etnografie Florești. În subcapitolul 7.2 "Hărți" este prezentată Harta nr. 1, care evidențiază localitățile raionului Florești împreună cu anul lor de întemeiere. Această hartă oferă o imagine clară asupra distribuției geografice a localităților din raion și cronologia fondării acestora, facilitând înțelegerea evoluției istorice și a dezvoltării spațiale a regiunii.

economică și industrializare în raionul Florești, dar a și contribuit la îmbunătățirea nivelului de trai al populației prin stabilirea unor locuri de muncă și condiții de viață îmbunătățite.

În această perioadă, orașul Florești s-a bucurat de o infrastructură dezvoltată, oferind locuitorilor săi acces la diverse facilități culturale și recreative, inclusiv cinematograful, bazinul de înot și cluburi pentru activități de agrement. Aeroportul civil din apropierea or. Florești asigura legături aeriene cu mun.Bălți și mun.Chișinău, în timp ce calea ferată facilita transportul către întreaga URSS.

După obținerea independenței la 27 august 1991, Republica Moldova a fost nevoită să facă față unor provocări majore de ordin politic, economic și social, bazându-se pe propriul potențial de resurse. Integrarea puternică a economiei moldovenești în economia fostei URSS a creat dificultăți semnificative, iar dezintegrarea ulterioară a dus la crize economice și sociale profunde în anii '90. Aceste provocări au afectat viața cetățenilor, determinând un exod masiv și o deteriorare a condițiilor de trai.

Istoria regiunii Florești este marcată de continuitate și adaptare la schimbările politice și economice, cu progrese semnificative în dezvoltarea infrastructurii și diversificarea economică, dar și cu provocări importante în perioada postbelică și după independență.

3.2 STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ ȘI TERITORIALĂ

Organizarea administrativă. Conducerea raionului Florești este organizată conform Legii nr. 436/2006 privind administrarea publică locală, pe două nivele:

Nivelul I: Administrația Publică Locală la nivel de sat (comună)

- *Autorități deliberative* : Consiliul local, al cărui număr de membri depinde de numărul de locuitori.
- *Autorități executive*: Primarul, alesul poporului.

Nivelul II: Administrația Publică Locală la nivel de raion

- *Autorități deliberative* : Consiliul raional, format din 33 de membri.
- *Autorități executive* : Președintele raionului, ales de membrii consiliului raional.

APL-le de nivelul I și II funcționează ca autorități administrative autonome, exercitând activitățile publice din sate (comune) și raion conform prevederilor legii sus menționate (Legea_nr.436, 2006).

Conducerea Raionului Florești. În fruntea Consiliului raional Florești se află Președintele raionului, dl Vasile Tîltu, asistat de trei Vicepreședinți.

Structura teritorială. Raionul Florești este unitate administrativ-teritorială alcătuită din 74 localități, repartizată în gestiunea a 40 autorități publice locale din care: 3 orașe (Florești, Ghindești și Mărculești) și 37 sate (comune). Oraș reședință al raionului este numit orașul Florești, situat pe malul drept al r. Răut la distanța de 118 km de mun. Chișinău².

3.3 STRUCTURA POLITICĂ

Pe data de 5 noiembrie 2023, în Republica Moldova au avut loc alegeri locale generale în toate APL de nivelul I și de nivelul II, cu excepția localităților din stânga Nistrului și a municipiului Bender. În baza rezultatelor alegerii au fost aleși pentru un mandat de patru ani: 40 Primari și consilieri locali, reprezentanți ai APL Nivelul I și 33 Consilieri în Consiliul raional Florești și Președintele Consiliului raional dl Vasile Tîltu (CEC, 2023).

În Tabelul nr.2 este prezentată apartenența politică a primarilor din 40 APL-uri de nivelul I în urma alegerilor din noiembrie 2023.

² Organizarea administrativ teritorială a raionului Florești este prezentată în subcapitolul 7.2 "Hărți" prin Harta nr.3

Tabel nr. 2 *Apartenența politică a Primarilor din APL nivelul I, anul 2023*

Logo	Abrevieri	Denumirea formațiunii politice	Primari, APL nivel I
	PPMRM	Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	10
		Candidat independent	8
	PAS	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	7
	PSRM	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	6
	PDCM	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	5
	PPPDA	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	2
	PPPN	Partidul Politic „Partidul Nostru”	1
	PCRM	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1
Total			40

Alegerile din noiembrie au demonstrat o diversitate politică considerabilă, cu primari provenind dintr-o varietate de partide politice și un număr semnificativ de candidați independenți. Partidul Politic Mișcarea Respect Moldova (PPMRM) a obținut cel mai mare număr de primari (10), urmat de candidații independenți (8) și Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” (PAS) cu 7 primari. Celelalte partide politice au obținut un număr mai mic de primari.

În Tabelul nr.3 este redată structura Consiliului raional (APL nivelul II) după apartenența politică, identificată în baza rezultatelor alegerilor din anul 2023.

Tabel nr. 3 *Structura Consiliului Raional după apartenența politică, anul 2023*

Logo	Abrevieri	Denumirea formațiunii politice	Consiliul Raional, APL nivelul II	
			Pondere%	Membri
	PAS	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	24,2	8
	PSRM	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	24,2	8
	PPMRM	Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	18,2	6
	PDCM	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	12,1	4
	PPPN	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	6,1	2
	PPPN	Partidul Politic „Partidul Nostru”	6,1	2
	PPPDA	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	6,1	2
		Candidat Independent	3	1
Total			100	33

Consiliul raional Florești are o diversitate politică semnificativă, cu reprezentanți din 7 partide politice și un candidat independent. Aceasta sugerează un peisaj politic variat care va trebui să colaboreze pentru a adresa provocările și nevoile comunității locale.

3.4 CARACTERISTICA GEOGRAFICĂ

Poziția geografică Raionul Florești este situat în partea Nord-Est a Republicii Moldova, se învecinează la Nord cu raioanele Soroca și Camenca, la Vest cu raioanele Drochia și Sângerei, la Est – raionul Șoldănești, la Sud cu raionul Telenești. Poziția geografică a raionului Florești este prezentată în Harta nr.1. Comparativ

cu celelalte raioane ale republicii, Florești este un raion cu dimensiuni medii, având un teritoriu de 1108,19 km², ceea ce constituie 3,28% din suprafața Republicii Moldova.³

Teritoriul raionului. Partea de nord-vest a raionului se caracterizează prin relief colinar cu altitudini cuprinse între 200-250m, teritoriul este slab fragmentat, cu văi largi și versanți simetrici și domoli, partea de nord-est a teritoriului este puternic fragmentată iar interfluviile au formă de șiruri deluroase. Altitudinea maximă pe teritoriul raionului se înregistrează în apropierea s. Cîrîpcău - 328,6 m. La sud se caracterizează prin intercalarea cumpenelor de apă înguste, a văilor adânci și largi pantele cărora sunt ocupate de hârtoape.

Clima. Raionul Florești se încadrează în zona cu climă temperat – continentală, care se caracterizează prin ierni cu puțină zăpadă, veri lungi, călduroase cu cantități nu prea mari de precipitații. Temperatura medie anuală a aerului în cadrul regiunii este de + 9,6°C. Temperatura medie lunară a celei mai reci luni (ianuarie) este de – 3,6°C, iar a celei mai calde luni (iulie) este de + 22°C. Temperatura maximă absolută a aerului constituie 33,7°C.

Pentru sezonul de vară cel mai mare pericol îl prezintă ploile torențiale și grindina intensivă, care se semnalează în fiecare an. De asemenea un mare pericol îl prezintă secetele puternice, care se semnalează pe teritoriul de sud-est al raionului. Condițiile agrometeorologice a perioadei de vară pe teritoriul raionului sunt, în fond, satisfăcătoare pentru creșterea și dezvoltarea culturilor agricole (CRF, 2024).

Rețeaua de transport a raionului include: transport auto, transport feroviar și transport aerian. Lungimea drumurilor publice în raionul Florești constituie 373,32 km, din care: 35,5 km drumuri republicane; 207,32 km drumuri regionale și 130,5 km drumuri locale.

De la nord la sud teritoriul raionului este traversat de magistrala R14 (R6-Codru Nou-Soroca-Unguri-Frontiera cu Ucraina), lungimea fiind de 35,5 km. Legăturile transversale sunt asigurate de drumurile naționale R13 (Bălți – Florești-R14) care traversează partea de vest a raionului și drumul R19, R9 Cunică-Camenca, 21 km.

Segmentul de cale ferată Bălți-Rîbnița ce traversează teritoriul raionului constituie 54 km. Pe teritoriul raionului Florești sunt amplasate 5 stații de cale ferată – stația Unchitești, stația Țîra, stația Ghindești, stația Florești și stația Mărculești (DITC, 2023).

În satul Lunga la o distanță de 6 km de or. Florești este amplasat Aeroport Internațional Mărculești, care prezintă un mixt de aeroport : militar și civil. În prezent aeroportul nu se utilizează, autoritățile de stat analizează mai multe opțiuni cu privire la funcționalitatea Aeroportului de la Mărculești, inclusiv ca acesta să fie unul cargo, pentru mărfuri (NewsMaker, 2023).

3.5 RESURSELE NATURALE

Învelișul solului în raionul Florești este diversificat, cu predominanța solurilor de cernoziomuri tipice și obișnuite în cea mai mare parte a teritoriului. Pe podișuri, solurile cenușii și cenușii închise de pădure sunt mai întâlnite. Conform datelor din Cadastrul Funciar al Republicii Moldova, bonitatea medie a solului în raion este evaluată la 68 de puncte, în timp ce media națională este de 64 de puncte. Un aspect deosebit este tendința de scădere a bonității solului, fenomen atribuit utilizării extinse a fertilizanților minerali și pesticidelor, în detrimentul îngrășămintelor organice.

Utilizarea funcțională a teritoriului în raionul Florești, conform datelor cadastrale, grupate pe forma de proprietate a terenurilor este următoarea:

- Proprietate privată: 76,8 mii hectare
- Proprietate de stat: 9,3 mii hectare
- Proprietate publică a UAT (unități administrativ-teritoriale): 24,7 mii hectare

Astfel, suprafața raionului Florești este preponderent dominată de proprietatea privată, reprezentând aproximativ 69,3% din totalul terenurilor. Proprietatea de stat constituie 8,4%, iar proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale este de 22,3%.

În urma analizei condițiilor naturale și urbanistice a teritoriului raionului Florești, este efectuată zonarea terenurilor după tipul de folosire :

- Terenuri agricole: 89,2 mii hectare (80,5% din total)
- Terenuri în hotarele localităților: 9,7 mii hectare (8,8% din total)
- Terenuri cu destinații speciale: 2,3 mii hectare (2,1% din total)
- Terenuri de protecție a mediului : 0,01 mii hectare (0,0009% din total)

³ Poziția geografică este prezentată în subcapitolul 7.2 "Hărți" prin Harta nr.2

- Terenuri din fondul silvic: 7,2 mii hectare (6,5% din total)
- Terenuri din fondul apelor: 1,8 mii hectare (1,6% din total)
- Alte terenuri: 0,6 mii hectare (0,5% din total)⁴

Aceste date reflectă distribuția terenurilor în raionul Florești în funcție de utilizarea lor specifică, evidențiind predominanța terenurilor agricole și a celor din hotarele localităților, iar în același timp, subliniază importanța gestionării terenurilor cu destinații speciale și a celor de protecție a mediului pentru conservarea resurselor naturale și mediului înconjurător (DITC, 2023).

Flora și fauna în raionul Florești este reprezentată prin păduri, pajiști, vegetație acvatică și alte formațiuni vegetale. Pădurile se întâlnesc în partea de Nord-Vest a raionului. Pădurile sunt reprezentate prin specii de foioase de tip central-european, cum ar fi stejarul-pedunculat, carpenul, gorunul, teiul, frasinul, ulmul etc. Sunt răspândite și pădurile de luncă sau zăvoaiele sub formă de fâșii de-a lungul văilor Nistrului și, mai puțin, ale altor râuri. Aceste păduri sunt dominate de specii de arbori și arbuști de esență moale, precum sunt popul alb, popul negru, salcia albă etc.

Gradul de împădurire a raionului este de 6,5% din suprafața totală a raionului, asigurarea cu resurse forestiere proprii fiind foarte mică. Cele mai mari suprafețe de pădure se află în apropierea satelor (comune): Cunicoa (786,3 ha), Cuhureștii de Jos (578,5 ha), Văscăuți (553,4 ha), Vertiujeni (345,2 ha), Ciutulești (252,9 ha), Cîrpicău (329,8 ha) și Temeleuți (186,9 ha) (DITC, 2023).

În primăvara anului 2024, în satul Prodănești din raionul Florești, a fost plantată o nouă pădure pe o suprafață de 16 hectare. Această inițiativă a fost organizată în colaborare de către AGENȚIA "MOLDSILVA", Follow-the-root și Lurenom, atrăgând sprijinul comunității locale și al altor susținători entuziaști. Aproximativ 200 de persoane, de la cei mici la cei mari, au participat la acțiunile de plantare, contribuind astfel la creșterea suprafeței împădurite din raion (Agenția Moldsilva, 2024).

Lumea animală este reprezentată de căprioare, mistreț, vulpi, iepuri de câmp, țîștari, jderi, veverițe, hermelina etc. Printre păsări predomină cioara, ciocârlia, vrăbii, prepelițe, porumbei sălbatici, potârnichele, cioara de câmp, fazanul etc. În câmpiile deschise valorificate de om se întâlnesc: iepure de câmp, țîștarul, dihorul, orbetele, hârciogul, cârțița. Păsările mai des întâlnite sunt: ciocârlia, pitpalacul, prepelița, potârnichea.

În ultimele decenii fauna bazinelor acvatice a fost distrusă aproape complet, cauza fiind desecarea intensivă a mlaștinilor situate în lunca Răutului. Totodată de câțiva ani consecutiv, pe teritoriul satului Putinești se găsește un iaz, care a devenit un sanctuar pentru aproximativ 200 de lebede și rațe sălbatice. Această oază naturală nu doar îmbogățește peisajul, ce oferă și un habitat sigur pentru aceste păsări, contribuind la biodiversitatea locală și atrăgând vizitatori dornici să admire frumusețea naturală și fauna sălbatică a zonei (Agromedia, revistă electronică, 2023).

Rețeaua hidrografică Pe teritoriul raionului Florești curge r. Răut și mai multe râulețe mici - Căinari, Cubolta, Camenca și Soloneț, iar la hotarul de est – fluviul Nistru, care formează axa compozițională naturală, istorică și landșaft logică a raionului. În bazinul hidrografic Răut practic nu există lacuri naturale. Două lacuri mari de acumulare sunt în com. Putinești și satul Prajila. Total pe teritoriul raionului Florești sunt 114 bazine acvatice. Cifrele specialiștilor arată că bazinele acvatice practic fiecare al cincilea este uscat, un număr mare de bazine acvatice sunt private (DITC, 2023) (Curchi, 2018).

Râul Răut este cel mai mare afluent al fluviului Nistru și cel mai mare râu care izvorăște și curge integral pe teritoriul Republicii Moldova, lungimea sa fiind de 286 km. Harta nr.3

În apropierea satelor Ghindești, Ștefănești și Domulgeni, râul formează văi adânci și late, iar peisajul devine dramatic odată ce trece prin stâncile calcaroase, formând defileuri adânci și înguste. Această informație adițională și pozele peisagistice sunt prezentate în detaliu în descrierea localităților în capitolul Anexe al studiului. Aceste aspecte geografice și peisagistice contribuie semnificativ la caracterul distinct al regiunii din jurul acestor sate.

O problemă acută în bazinul hidrografic Răut este poluarea apei. Conform investigațiilor Centrului de Sănătate Publică, în majoritatea probelor prelevate apa din fântâni nu corespunde cerințelor normative după indicii chimici și micro bacteriologici. Apa râului Răut nu este recomandată pentru irigare din cauza mineralizării și durtății înalte. Cu toate acestea bazine acvatice/iazuri sunt folosite, preponderent, pentru irigare.

Surse de ape minerale. Pe teritoriul raionului Florești sunt 131 izvoare dintre care 4 izvoare sunt folosite pentru îmbutelierea apei minerale, apele subterane se află la adâncimile cuprinse între 0,5 m și 10-15 m.

⁴ Datele statistice din subcapitolul 2.3 **Resursele naturale** sunt prezentate la situația din 01.01.2024.

În preajma s. Gura Căinarului apele subterane sunt sulfat-bicarbonat-calcium-sodice, unde activează un important agent economic, recunoscut ca fiind cel mai mare producător de apă minerală naturală, apă potabilă din Republica Moldova.

Resurse minerale Principalele resurse ale subsolului sunt zăcămintele de nisipuri cuarțoase în apropierea or. Florești și s. Gvozdoș, nisipuri pentru produse silicioase din s. Văscăuți, zăcămintele de tripoli în s. Sănătăuca, calcare pentru piatră brută și piatră spartă - s. Vărvăreuca, Bobulești și Ștefănești. În apropierea s. Prodănești se exploatează zăcămintele de bentonite de tip uni component. De asemenea, pe teritoriul raionului se exploatează argila pentru producerea cărămizii și țiglei (Resurse naturale r.Florești, 2024).

Resurse turistice naturale din fondul ariilor protejate de stat sunt reprezentate prin :

- Monumentele naturii geologice și paleontologice : "Stânca Japca" - suprafața 10 ha din s. Japca;
- "Râpa Nămălvii" - suprafața 100 ha situată la sud-est de s. Bursuc;
- monument ale naturii hidrologice "Izvorul din s. Bursuc" – suprafața 1,5 ha, s. Bursuc;
- monumente ale naturii botanice în deosebi sectoare reprezentate cu vegetația de stepă "Cuhurești" – suprafața 13 ha, ocolul silvic Cuhurești "Bălțata" – suprafața 2,8 ha, ocolul silvic Cuhurești;
- monumente de arhitectură peisagistică "Parcul din satul Cuhurești" – suprafața de 3 ha situat în s. Cuhureștii de Sus și "Parcul din satul Temeleuți" – suprafața 3,8 ha situat în s. Temeleuți;
- arbori seculari –6 stejari seculari din ocolul silvic Florești, un stejar secular din ocolul silvic Cuhurești și un stejar secular din primăria Cuhureștii de Sus.

Peisajele naturale și ariile protejate din raional Florești pot constitui atracții turistice importante, sprijinind dezvoltarea turismului ecologic și rural.

3.6 CARACTERISTICA POPULAȚIEI

Informații generale la situația din 1 ianuarie 2024, numărul populației raionului Florești se cifrează la 60,1 mii persoane, cu o majoritate absolută trăind în mediul rural, reprezentând 79,8% din totalul populației. În perioada 8 aprilie - 7 iulie 2024 are loc recensământul populației și locuințelor din Republica Moldova. Această perioadă este crucială pentru colectarea datelor demografice și socio-economice, urmată de o etapă de analiză detaliată a informațiilor adunate.

În urma cercetărilor efectuate pe teren, reprezentanții APL-lor au estimat o continuare a trendului de scădere a populației, confirmând astfel persistența exodului din rândurile locuitorilor raionului Florești.

Dinamica populației În perioada de dezvoltare economică din anii 1979-1989, raionul Florești a înregistrat o creștere semnificativă a populației, cu 16,4%, impulsivă în principal de sporul natural pozitiv. În anul 2004, numărul locuitorilor a ajuns la 89,3 mii, reprezentând 2,64% din totalul populației Republicii Moldova.

Cu toate acestea, dezintegrarea economică a Republicii Moldova și reformele asociate, inclusiv privatizarea pământului agricol fără un sistem adecvat de sprijin pentru producătorii agricoli, au dus la o scădere a nivelului de trai al populației și la creșterea sărăciei în țară. Aceste evenimente au generat o emigrație masivă a populației, având un impact semnificativ asupra dinamicii populației RM.

În tabelul nr.4 este redată dinamica populației raionului Florești în perioada anilor 1979-2024. În perioada 2004-2024, numărul populației a scăzut cu 32,3%, iar tendința de emigrare a populației în localitățile raionului Florești persistă. Această scădere pronunțată a fost determinată de un spor natural negativ, care s-a înrăutățit de la an la an, și de migrația masivă a moldovenilor în afara țării.

Tabel nr. 4 *Dinamica populației Raionului Florești din datele BNS, mii persoane*

Populația	Ani				
	1979	1989	2004	2014	2024
Populația totală	76,7	82,9	89,3	73,4	60,1
Populația Rurală	56,4	60,1	73,4	59,0	48,0
Populația Urbană	20,3	22,8	16,4	14,4	12,1
Or. Florești	17,8	18,1	14,9	13,3	9,6

În concluzie, raionul Florești se confruntă cu provocări demografice semnificative, iar gestionarea acestor tendințe va fi crucială pentru planificarea viitoare a resurselor și a politicilor publice în domenii esențiale cum ar fi sănătatea, educația și ocuparea forței de muncă.

Structura populației În analiza datelor statistice la 01.01.2024, se observă că populația raionului Florești se caracterizează printr-o diversitate semnificativă în ceea ce privește vârsta, genul, naționalitatea și nivelul de trai. Un aspect important evidențiat în aceste date este proporția semnificativă a populației în vârstă, cu vârsta de peste 65 de ani, care reprezintă 28,8% din totalul populației raionului.

În anul 2023, vârsta mediană a populației din raionul Florești a fost în medie de 41.9 ani. Împărțind această medie în funcție de gen, bărbații aveau o vârstă mediană de 39.8 ani, în timp ce femeile aveau o vârstă mediană de 43.8 ani.

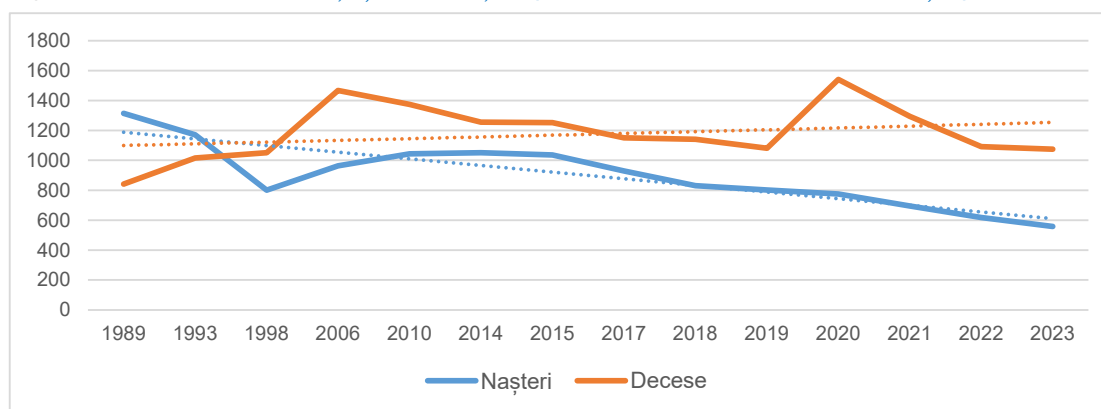
În anul 2023, raionul Florești a înregistrat o rată de natalitate de 9.3 la o mie de locuitori și o rată de mortalitate de 17.9 la o mie de locuitori, ceea ce a dus la un spor natural negativ de minus 522 persoane.

În Figura nr. 3 este redată dinamica natalității și mortalității în perioada 1989-2023. În această perioadă raionul Florești a înregistrat schimbări semnificative în dinamica sa demografică, în anii 1989 și 1993, raionul a înregistrat un număr semnificativ mai mare de nașteri, acea generație sunt acum în vârstă de 30-35 de ani, formând o parte importantă din populația aptă de muncă în prezent.

De la începutul anilor 2010, numărul de decese a rămas relativ stabil, fluctuând în jurul valorii de 1000-1500 pe an. Aceasta indică o stabilitate în ceea ce privește mortalitatea, cu excepția variațiilor anuale care pot fi atribuite fenomenului Covid-19 în anii 2020-2021.

Se înregistrează o *scădere dramatică a natalității* de la 1315 de nașteri în 1989 la doar 558 în 2023. Raionul Florești va avea un impact profund asupra structurii demografice și a nevoilor sociale viitoare, inclusiv disponibilitatea forței de muncă și cerințele pentru infrastructură educațională și medicală.

Figura nr. 1 *Dinamica natalității și mortalității în perioada 1989-2023, Raionul Florești, persoane*

Pentru caracteristica structurii pe gen a populației raionului Florești s-au analizat datele statistice din anul 2014 și anul 2024. Prima concluzie este că în ambii ani de referință cât în mediu rural atât în mediu urban pe structura de gen predomină femeile. Dacă în anul 2014 femeile constituiau 52,32 % în totalul populației, apoi în anul 2024 ponderea este de 52,8%, deci observăm o mică creștere.

Componenta etnică a populației raionului Florești este predominant omogenă, cu majoritatea absolută a locuitorilor fiind de etnie română. Diversitatea culturală și etnică în raion este semnificativă, cu o prezență minoritară a altor grupuri etnice care contribuie : ucraineni, ruși, bulgari etc.

Repartizarea teritorială și densitatea populației Densitatea populației pe teritoriul raionului Florești constituie 57,8 om/km², media pe republică fiind de 79,8 om/km². În mediu o localitate rurală din cadrul raionului este populată de 676 persoane, în 13 localități locuiesc mai puțin de 200 oameni (Rădulenii Noi, Marinești, Țîra, Frumușica Nouă , Stîrceni, Chirilovca, Nicolaevca, Unchitești, Valea Rădoaiei, Antonovca, Frunzești, Făgădău, Oceteabriscoe). Două așezări rurale sunt populate minim de 2 locuitori: s. Frumușica Nouă, s. Gara Țîra și maxim de locuitori în număr de 2634 persoane sunt în com. Cura Camencii (SSF, 1979-2023) , (BNS, 2004-2023).

3.7 CARACTERISTICA ECONOMICĂ

Economia raionului Florești se bazează pe mai multe sectoare : agricultura, comerțul, industria extractivă, transportul, industria prelucrătoare. Ca și în alte regiuni din RM, agricultura este sectorul cu cea mai mare pondere în economia locală. Sectorul agricol din raion utilizează suprafața totală de 65,07 mii ha.

Activitățile agricole cu cea mai mare pondere au inclus cultivarea cerealelor: grâu, porumb și culturi tehnice: floarea soarelui și rapița. Agricultorii din zonă utilizează tehnici moderne de agricultură, incluzând utilaje agricole avansate și tehnologii pentru fertilizarea solului și protecția plantelor prin utilizarea de pesticide. Această modernizare a sectorului agricol a condus la o reducere a necesității de resurse umane în procesele agricole, contribuind astfel la eficiența și productivitatea acestui sector în raionul Florești.

Totodată sectorul legumicol, care necesită mai multe resurse umane, are tendința de micșorare a suprafețelor de legume. Explicația vine din lipsa bazinelor de acumulare a apei pentru irigare, lipsa relațiilor de piață la realizarea producției, lipsa procesatorilor în raza raionului, constrângerile climatice, dar și alți factori cum ar fi import de producție legumicolă.

Cultivarea culturilor bacifere (căpșuni, zmeură) constituie o verigă importantă pentru economia raionului, potențialul lor de export cât și asigură numeroase locuri de muncă comunității locale. Căpșunul și alte culturi bacifere sânt specii ce trebuie promovate și, respectiv, susținuți agenții economici care practică creșterea lor.

În raionul Florești, zootehnia reprezintă o ramură importantă în sectorul agricol, contribuind semnificativ la economia locală prin menținerea unui număr considerabil de animale în gospodăriile agricole. În principal, locuitorii din mediul rural se ocupă cu creșterea bovinelor, ovinelor și porcinelor și păsărilor de casă, acestea fiind surse importante de venit pentru comunitate. Prin activitatea de creștere a animalelor, localnicii contribuie la asigurarea hranei pentru familii și la generarea de venituri suplimentare prin comercializarea produselor de origine animală.

În teritoriul rural al raionului apicultura reprezintă o sursă de venit pentru localnici. Datorită condițiilor favorabile de mediu și resurselor naturale abundente, precum flora diversificată și așezarea geografică propice, raionul este ideal pentru producția de miere de calitate (DAA, 2023).

Din *ramura industriei* a raionul Florești putem evidenția câteva întreprinderi, dintre care una este cu capital străin. Aceste întreprinderi joacă un rol crucial în asigurarea unui număr semnificativ de locuri de muncă pentru locuitorii din zonă. Mi jos sunt indicate întreprinderile din această ramură cu cel mai mare număr de angajați.

Tabel nr. 5 Întreprinderile din raionul Florești cu cel mai mare număr de angajați, anul 2023

Denumirea întreprinderii	Domeniul de activitate	Numărul de angajați, persoane
SA "Fabrica de unt Florești"	Fabricarea produselor lactate, a brânzeturilor	258
SRL "RUSNAC-MOLDAQUA"	Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; a apei minerale și alte ape îmbuteliate	264
SA "MARCULESTI-COMBI"	Fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor de fermă	115
SRL "TETRACOM-AGRO"	Cultivarea cerealelor plantelor leguminoase, a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	100
SRL "BIO-ALIANȚA"	Cultivarea cerealelor plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	106

În raionul Florești, *industria extractivă* își desfășoară activitatea în următoarele localități:

- Cariera Prodănești : extragerea de argilă bentonică și piatră de construcție ;
- Cariera Japca : extragerea de piatră de construcție ;
- Cariera Zăluceni : extragerea de piatră de construcție ;
- Cariera Ștefănești : extragerea de piatră de construcție ;
- Cariera Gvozdova : extragerea de piatră de construcție și nisip pentru produse de silicat ;
- Cariera Domulgeni : extragerea de piatră de construcție ;
- Cariera Chirilovca : roci și nisip de prundiș
- Cariera Sănătăuca : roci și nisip de prundiș și materie primă silicoasă

Salariul mediu nominal brut al unui salariat din economia raionului Florești în anul 2023 a constituit 9.608,3 cu 28,6% mai mic decât salariul mediu nominal al unui salariat din economia națională care a constituit 12.357,2 lei (DEAAI, 2023).

Forța de muncă ⁵ În perioada 2014–2023, numărul populației apte de muncă (15+ ani) din raionul Florești a înregistrat o scădere semnificativă de 14,3%, reflectând o dinamică demografică mai accentuată decât media națională, care a înregistrat o scădere de -12,6%. În anul 2023, ponderea populației apte de muncă a constituit 59%, reprezentând din totalul populației. Rata estimată de activitate a populației în același an a fost de 41,5%.

În anul 2023 DOFM Florești a conlucrat cu 1852 persoane în căutarea unui loc de muncă, din care 1672 șomeri. Pe parcursul anului 2023 au fost înregistrați 872 șomeri și la sfârșitul anului 2023 au rămas 376. Au fost plasați în câmpul muncii 344 persoane care au fost în căutarea unui loc de muncă inclusiv cu șomeri. În perioada 2020-2023, rata șomajului a rămas relativ stabilă, situându-se între 3,2% - 4%.

Angajatorii din diverse domenii manifestă o nevoie constantă de resurse umane calificate în raionul Florești și în alte regiuni din Republica Moldova. Cu toate acestea, mulți locuitori evită să utilizeze serviciile ANOFM

⁵ În analiza forței de muncă al raionului Florești am analizat materialele de al Direcția Ocuparea Forței de Muncă Florești, Secția Raională de Statistică și Registrele de gospodărie al APL.

din diverse motive. Printre acestea se numără salariile considerate insuficiente pentru a acoperi nevoile de bază, distanța mare dintre locul de trai și locul de muncă, și probleme familiare precum îngrijirea copiilor mici care nu pot rămâne singuri fără supraveghere în timpul orelor de lucru ale părinților din localitățile rurale. În plus, se întâmpină dificultăți legate de încălzirea în timpul sezonului rece, având în vedere utilizarea sobelor și cazanelor, și problema îngrijirii membrilor vârstnici sau a celor cu dizabilități în familii (DOFM, 2023).

În raionul Florești, la fel ca și în alte regiuni din Republica Moldova, există o pondere semnificativă a angajării în muncă nereglementată. Creșterea numărului acestor lucrători indică o cerere în creștere pentru muncă la nivel raional și național, dar și o prevalență a muncii neformalizate, care nu este înregistrată oficial.

Prin urmare, în cazul Republicii Moldova, indicatorul ratei șomajului nu reflectă în mod complet situația reală a pieței muncii, deoarece o parte semnificativă a lucrătorilor se angajează în activități neoficiale, care nu sunt înregistrate oficial. Aceasta complică înțelegerea deplină a dinamicii ocupării forței de muncă și a nevoilor economiei locale.

De remarcat faptul că, ANOFM a publicat TOP-ul celor 100 mai bine plătite locuri de muncă, înregistrate în baza de date a instituției pentru 2023. În această listă se regăsește și un agent economic din Florești din satul Gura Camencii : ANCOM-AGRO SRL, care a ocupat locul II în acest TOP clasament (ANOFM, 2023).

3.8 CARACTERISTICA SOCIO-MEDICALĂ

Context social Reducerea nivelului de trai al populației din raion a dus la faptul că majoritatea absolută a locuitorilor au ajuns la pragul sărăciei. Această situație este determinată în prezent de mai mulți factori, inegalitatea veniturilor fiind una dintre cele mai acute probleme sociale în Republica Moldova. Principalele cauze includ:

- Menținerea salariilor la un nivel scăzut, în special în sectorul agrar.
- Caracterul temporar al ocupării și munca în sectorul informal.
- Insecuritatea veniturilor individuale.

Scăderea reală a puterii de cumpărare a veniturilor din cauza devalorizării salariilor și a plăților sociale

Persoanele vulnerabile cum ar fi vârstnicii, femeile, familiile numeroase și cei cu probleme de sănătate se confruntă cu venituri mai reduse și sunt expuși unui risc mai mare de sărăcie. De asemenea, diferențele semnificative între mediile de reședință persistă constant, populația din mediul rural având venituri disponibile semnificativ mai mici decât cei din mediul urban.

Tabelul 6 prezintă ponderea populației care se află sub pragurile sărăciei extreme și absolute, reflectând și adâncimea și severitatea sărăciei pentru ambele praguri.

Tabel nr. 6 Sărăcia absolută și extremă la nivel de țară, anul 2023

	Sărăcie extremă			Sărăcie absolută		
Pragul sărăciei (lunar pe adult), lei	2691,20			3336,80		
Indicatorii sărăciei, %	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
Rata sărăciei	13,5	6,5	18,1	31,1	17,1	40,3
Profundimea sărăciei	1,6	0,8	2,1	4,7	2,4	6,2
Severitatea sărăciei	0,4	0,2	0,5	1,3	0,7	1,7

Concluziile principale din date prezentate în Tabel nr.6 arată o situație preocupantă în ceea ce privește sărăcia în Republica Moldova în anul 2023:

Rata sărăciei este semnificativ mai mare în mediul rural comparativ cu cel urban, atât pentru sărăcia extremă cât și pentru sărăcia absolută. În anul 2023, rata sărăciei extreme în mediul urban este de 6,5%, în timp ce în mediul rural ajunge la 18,1%. În ceea ce privește sărăcia absolută, aceasta afectează 17,1% din populația urbană și 40,3% din populația rurală.

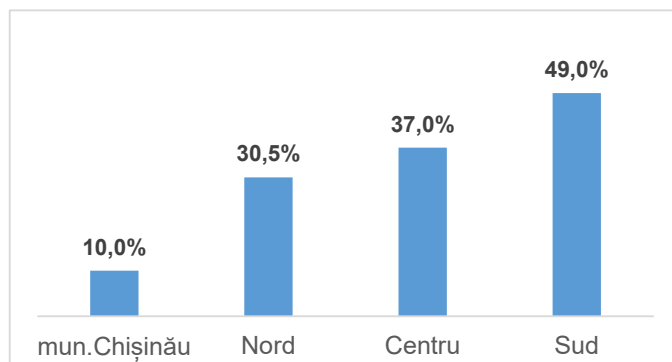
Profundimea sărăciei măsoară cu cât sunt sub pragurile sărăciei veniturile persoanelor sărace. În mediul urban, profundimea sărăciei este de 0,8, în timp ce în mediul rural aceasta ajunge la 2,1. Acest lucru indică faptul că persoanele sărace din mediul rural au venituri mai mici și sunt mai adânc înrădăcinate în sărăcie decât cei din mediul urban.

Severitatea sărăciei măsoară intensitatea sărăciei. Acest indicator reflectă gradul în care veniturile sunt sub pragurile sărăciei și cât de severe sunt consecințele sărăciei pentru indivizi sau gospodării. În anul

2023, severitatea sărăciei este, de asemenea, mai mare în mediul rural comparativ cu mediul urban în Republica Moldova. În mediul urban, severitatea sărăciei este de 0,2, în timp ce în mediul rural aceasta crește la 0,5.

Pe lângă indicatorii sărăciei estimați la nivelul național, analiză sărăciei este utilă atunci când se analizează în funcție de zone geografice. În Figura 2, din care putem observa rata sărăciei în profil regional.

Figura nr. 2 *Rata sărăciei pe zone geografice, %*

Nivelul sărăciei este mult mai înalt în sudul țării 49%, în timp ce la Chișinău este mult mai redus 10%. În regiunea de Nord a RM, inclusiv în orașele și satele din nordul țării, rata sărăciei este în jur de 30,5% (BNS, 2004-2023).

Conform datelor statistice din trimestrul IV 2023, salariul mediu lunar în raionul Florești a fost de 10 672,3 lei. Cele mai mari salarii s-au înregistrat în transporturile aeriene de mărfuri (14 211,3 lei), comerțul cu ridicata (13 474,0 lei) și sănătate și asistență socială (11 215,4 lei), toate acestea

prezentând creșteri semnificative față de trimestrul IV 2022: transporturile aeriene de mărfuri cu 77,3%, comerțul cu ridicata cu 36,3%, și sănătate și asistență socială cu 28,7%. În contrast, cele mai mici salarii medii lunare au fost în construcții (4 457,8 lei), întreținerea și repararea autovehiculelor și motocicletelor (4 530,6 lei) și alte servicii personale (5 000,0 lei). Aceste date evidențiază disparități salariale semnificative între diverse sectoare economice din raionul Florești.

Conform datelor furnizate de (BNS) pentru anul 2023, veniturile disponibile medii lunare pe o persoană în regiunea Nord constituie 4010,50 lei. Din acestea, ponderea cea mai mare pondere este reprezentată de veniturile provenite din salarii, care reprezintă 40%, urmate de veniturile provenite din prestații sociale, cu o pondere de 26,2%.

Cheltuielile medii lunare de consum pentru anul 2023 în regiunea Nord se ridică la 3684,40 lei. Din această sumă, 41,9% sunt alocate pentru produse alimentare și băuturi nealcoolice, în timp ce 19,5% reprezintă cheltuielile pentru servicii comunale, cum ar fi locuința, apa, electricitatea și gazele.

Coefficienții Gini calculați pe baza datelor disponibile sunt următorii:

- Coeficientul Gini pentru cheltuieli de consum : 0.58
- Coeficientul Gini pentru venituri disponibile : 0.32

Coeficientul Gini pentru cheltuielile de consum : 0.58. Acest coeficient indică faptul că există o inegalitate semnificativă în distribuția cheltuielilor de consum în cadrul populației. Un coeficient Gini de 0.58 este destul de ridicat, ceea ce sugerează că o parte semnificativă a populației are cheltuieli mult mai mari decât restul.

Coeficientul Gini pentru veniturile disponibile : 0.32 Acest coeficient indică o inegalitate moderată în distribuția veniturilor disponibile. Un coeficient Gini de 0.32 este mai mic decât cel pentru cheltuielile de consum, ceea ce sugerează că veniturile sunt distribuite mai uniform decât cheltuielile.

În concluzie, un coeficient Gini mai aproape de 1 indică o inegalitate mai mare, ceea ce înseamnă că resursele sunt concentrate în mâinile unui număr mic de persoane. Un coeficient Gini mai aproape de 0 indică o distribuție mai egală a resurselor. Valorile obținute pentru cheltuielile de consum și veniturile disponibile arată că există inegalități în ambele aspecte, dar mai pronunțate în cheltuieli.

Guvernul Republicii Moldova a stabilit salariul minim pe țară pentru anul 2024 la suma de 5.000 lei pentru un program complet de lucru de 169 ore, ceea ce constituie 29,58 lei pe oră. Agenții economici își aliniază ofertele salariale la salariul minim pe economie. În aceste condiții, populația nu acceptă majoritatea ofertelor de muncă, preferând să lucreze neformalizat sau să plece peste hotare în căutarea unor salarii mai bune (Guvernul_RM, 2024).

În anul 2023, Direcția de Asistență Socială a raionului Florești a înregistrat următoarele rezultate în urma activităților desfășurate :

- Asistență pentru Persoane Vârstnice cu Îngrijire la Domiciliu, 665 beneficiari ;
- Asistență pentru Persoane cu Dizabilități, 319 beneficiari, din care servicii oferite:
 - Ajutoare pentru mobilitate (scutere, cărucioare), 257 beneficiari;
 - terapie și reabilitare, 38 beneficiari;

- suport pentru angajare și integrare socială (Asistent Personal), 24 beneficiari
- Asistență pentru Familii și Copii din care servicii oferite:
- asistența Parentală Profesionistă: 46 beneficiari;
- sprijin familial pentru familii cu copii, 159 familii / 373 copii
- echipă mobile, 16 copii
- tutela/curatela, 52 copii
- Ajutoare Sociale pentru Familii cu Venituri Reduse, 419 familii
- Programe de Suport pentru Părinți, 15 familii
- Asistență pentru Prevenirea Abandonului Școlar, 7 copii
- Centre de Zi pentru Copii prin Casa Comunitară pentru Copii în Situație de Risc, 20 copii
- Asistență pentru refugiați și imigranți, 148 beneficiari.

Totodată, există un număr semnificativ de persoane care au nevoie de sprijin, însă bugetul și resursele umane disponibile în sistem nu pot acoperi în totalitate necesitățile populației din raionul Florești. (ATAS_Florești, 2023) Din Registrele gospodăriilor de la APL-urile Nivel I, s-a prezentat informații despre păturile vulnerabile din fiecare localitate, pe categorii de vârstă, care necesită susținere. Această informație este prezentată în Informația nr. 1 din Anexă.

În susținerea sistemului de asistență socială în a.2023, Guvernul RM a aprobat inițiativa MMPS de a reforma sistemul de asistență socială prin proiectul RESTART. Reforma este planificată pentru perioada 2023-2026 și are ca obiective obținerea următoarelor patru rezultate până în anul 2026 :

- Creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă.
- Standardizarea serviciilor sociale conform standardelor minime de calitate.
- Asigurarea cu resurse umane adecvate pentru serviciile de asistență socială, inclusiv o remunerare corespunzătoare și dezvoltare profesională continuă.
- Digitalizarea sistemului informațional pentru eficientizarea serviciilor sociale și evitarea fraudelor.

Pentru a atinge aceste obiective, au fost înființate nouă Agenții Teritoriale de Asistență Socială (ATAS), ca structuri deconcentrate ale MMPS. Fiecare ATAS supraveghează activitatea din 3-4 raioane din circumscripția arondată. În cadrul fiecărei ATAS funcționează subdiviziuni separate, denumite Direcțiile Raionale de Asistență Socială, care coordonează activitățile ATAS în teritoriu.

Raionul Florești se subordonează Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Est (ATAS Soroca), care își desfășoară activitatea prin intermediul Direcției de Asistență Socială gestionată de raionul Florești (Reforma RESTART, 2023).

Raionul Florești are o colaborare de lungă durată cu organizații de caritate prin intermediul ONG-urilor naționale, care au contribuit la realizări notabile în plan social. În perioada 2007-2022, organizația Lumos a susținut Guvernul Republicii Moldova în implementarea Planului de acțiuni privind reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului. Ca urmare a acestei reforme, trei instituții de tip rezidențial din raionul Florești au fost descentralizate total și au fost construite două Case comunitare pentru copii aflați în situație de risc (nr. 1 și nr. 2). Totodată, au fost create noi servicii sociale, cum ar fi: asistența psihopedagogică, centre de resurse în cadrul instituțiilor de învățământ, serviciul echipă mobilă și cabinetul sănătos al copilului.

Din rețeaua extinsă a AO Concordia Proiecte Sociale, care cuprinde 56 de proiecte sociale în toată RM, face parte Centrul Multifuncțional Casa Părintească din satul Sănătăuca. Centru oferă trei servicii sociale esențiale:

Servicii de plasament pentru persoane vârstnice: Oferite pentru 14 beneficiari, asigurând îngrijire și asistență permanentă în centru.

Servicii de zi pentru persoane vârstnice: Destinate pentru 20 de beneficiari, oferind, alimentație, consiliere, terapie ocupațională și activități recreative pentru a preveni izolarea socială.

Servicii de zi pentru copii în situații de risc: Suport pentru 25 de copii, oferind alimentație, suport educațional, activități recreative și consiliere psihologică pentru dezvoltarea armonioasă a acestora.

Aceste servicii contribuie semnificativ la îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor și la coeziunea socială în comunitatea din Sănătăuca.

Un alt aspect important este faptul că, începând cu 2008, raionului Florești i se alocă fonduri financiare de către Fundația „Max Maakt Mogelijk” din Olanda pentru susținerea locuitorilor din categoriile vulnerabile. Cel mai mare proiect realizat cu ajutorul acestor fonduri a fost reparația și donarea, în valoare de 3,5 milioane de euro, a Azilului pentru persoane în etate și cu dizabilități din s.Căprești.

Partenerii de dezvoltare în plan socio-medical ai raionului Florești sunt prezentați în Informația nr. 2 din Anexe.

Context cultural și recreativ

În raionul Florești activează 34 de colective cu titlu „model” atestate de Ministerul Culturii al RM. Fiecare localitate dispune de o casă de cultură, însă, datorită resurselor financiare limitate, majoritatea acestor clădiri se află într-o stare deplorabilă și necesită reparații urgente. În localitățile unde s-au păstrat casele de cultură, pe perioada rece a anului clădirile nu se încălzesc, cu toate acestea, activitățile artistice se desfășoară pe tot parcursul anului. Numărul impresionant de colective artistice demonstrează rolul important al culturii și artei pentru locuitorii raionului, care păstrează și valorifică patrimoniul și tradițiile din vremuri vechi.

Sportul și viața activă sunt valori promovate în raionul Florești, majoritatea obiectivelor sportive fiind amenajate pe lângă instituțiile de învățământ. Totuși, există și terenuri improvizate care nu corespund standardelor în vigoare și necesită modernizare. Un sport popular în zonă este fotbalul, în oraș fiind amplasată și Asociația Raională de Fotbal. De asemenea, se practică luptele greco-romane, voleiul și baschetul.

Raionul Florești a fost și este promovat de sportivi locali de renume, cum ar fi Victor Ciobanu, sportiv din s. Vărvăreuca, care a devenit campion mondial în anul 2021 la lupte greco-romane. Pascaru Valentin, din or. Florești, face parte din rezervele olimpice ale RM. În anul 2021, la Campionatul Balcanic, a obținut locul I la lupte greco-romane. Aceste rezultate remarcabile se datorează și antrenorului lor, Bogdan Iurie.

Context medical În Republica Moldova, accesul la serviciile medicale este garantat de către stat prin oferirea gratuită a poliței de asigurare medicală pentru persoanele asigurate. Aceasta înseamnă că anumite servicii medicale și unele medicamente sunt acoperite de polița de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Sistemul de ocrotire a sănătății din raionul Florești asigură următoarele structuri și servicii:

- La nivel raional, sunt disponibile serviciile IMSP Spitalului Raional Florești, Serviciul de asistență medicală urgentă, Centrul de sănătate publică, Centrul stomatologic municipal Florești.
- La nivel teritorial, sunt operate de către IMSP Centre de Sănătate în localitățile : Ghindești, Mărculești, Ciutulești, Prodănești, Sănătăuca, Cuhureștii de Sus, precum și IMSP CMF Florești. Acestea din urmă au în subordine CS și OMF-lie din localitățile raionului.
- La nivel local, serviciile medicale sunt prestate de medici de familie în cadrul CS și OMF-uri. Fiecare medic de familie are program de primire a pacienților, asigurat de unul sau doi asistenți medicali. Serviciile medicale oferite sunt de nivel primar, acoperind nevoile de bază ale populației locale în ceea ce privește îngrijirea sănătății.

În raionul Florești, există o necesitate urgentă de a suplini posturile vacante ale medicilor de familie pentru a asigura un acces adecvat la servicii medicale pentru populație. Raionul este asigurat doar la 75% din necesarul de medici de familie, iar la un medic de familie revin 1466 persoane. Este important de remarcat că, din numărul total de medici de familie din raionul Florești (41 persoane), jumătate sunt pensionari, aceștia acoperind necesarul de cadre necesare în sistem. Totuși, mulți dintre acești medici au depășit limita de pensionare.

Lipsa cadrelor necesare perturbă graficul optim de primire a pacienților în localitate. În localitățile îndepărtate, medicul are doar una-două zile de primire pe lună, ceea ce afectează grav accesul la servicii medicale pentru locuitori.

În raionul Florești activează 119 asistenți medicali. În medie, la fiecare asistent medical revin câte 505 persoane. Acești asistenți au un grafic de lucru foarte încărcat, asigurând logistica medicamentelor în sate, ceea ce nu intră în fișa lor de sarcini. Datele detaliate despre IMSP și asigurarea cu personal medical și social din localitățile raionului Florești sunt prezentate în Informația nr. 3 din Anexă.

În orașul Florești, în paralel cu structurile publice de sănătate, există și centre medicale private care oferă o gamă variată de servicii medicale : investigații de laborator și consultații medicale.

Context educațional În RM este prevăzut învățământul obligatoriu, care începe cu grupa pregătitoare din învățământul preșcolar și se finalizează cu învățământul gimnazial, la vârsta de 16 ani. Evaluarea rezultatelor învățării, la toate nivelurile de învățământ, se face cu note de la "10" la "1" dar în învățământul primar, evaluarea rezultatelor se efectuează prin descriptori : "excelent", "foarte bine", "bine", "satisfăcător", "nesatisfăcător", "admis", "respins". (Codul Educației)

În anul de studii 2023-2024, rețeaua instituțiilor educaționale din raionul Florești este alcătuită din:

- Instituții de educație timpurie, 42 instituții;
- Centre comunitare, 5 instituții în localitățile: Sevirova, Nicolaevca, Dumitreni, Cuhureștii de Jos și Coșernița;
- Școli primare, 6 instituții;
- Gimnazii, 28 instituții ;
- Gimnazii – filiale, 4 instituții în localitățile: Hîrtop, Trifănești, Tîrgul Vertiujeni și Sevirova;
- Licee, 7 instituții;
- Centru de Creație al Copiilor, 1 instituție în or.Florești cu filiale în localitățile: s.Coșernița, s.Hîrtop, s.Napadova, s.Gura Căinarului, s.Ștefănești, or.Mărculești și or.Ghindești,
- Școala Sportivă pentru copii și juniori, 1 instituție în or.Florești;
- Școală profesională, 1 instituție în or. Florești.

Majoritatea localităților din raionul Florești dispun de instituții de învățământ secundar la nivel de gimnaziu. Totuși, în satele : Cenușa, Dumitreni, Lunga, Sîrbești și Vascăuți, există doar ciclul primar de învățământ, din cauza numărului mic de copii în aceste comunități.

Conform rețelei școlare, în anul de studii 2023-2024, numărul de elevi pe niveluri de învățământ este următorul:

- Învățământul primar, 2906 elevi
- Învățământul gimnazial, 3687 elevi
- Învățământul liceal, 563 elevi.

Programul cu regim prelungit nu este oferit de instituțiile de învățământ din raion, din cauza lipsei de fonduri necesare pentru acoperirea costurilor de hrană și remunerare a cadrelor didactice. Totodată, acest serviciu este foarte solicitat de părinți, care sunt gata să contribuie la achitarea parțială a acestor costuri.

Planul cadru educațional prevede un număr de activități extra curriculare, al căror număr de ore se stabilește în funcție de numărul total de copii din instituție. Aceste activități se desfășoară din bugetul propriu sau cu susținerea APL-urilor, ONG-urilor și grupurilor de inițiativă.

Pentru a eficientiza educația copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) și pentru a încadra în mod corespunzător acești elevi în sistemul de învățământ general, a fost creat serviciul de asistență psihopedagogică (SAP) prin Centre de resurse (CR)⁶. Acest serviciu are rolul de a oferi sprijin personalizat elevilor cu diverse nevoi educaționale, inclusiv copiilor cu dizabilități sau alte cerințe speciale. Principalele funcții ale serviciului includ evaluarea continuă a progresului elevilor, dezvoltarea și implementarea planurilor de intervenție educațională individualizate, consilierea părinților și a cadrelor didactice pentru a asigura un mediu de învățare inclusiv și susținător.

În cadrul acestui serviciu, asistenții psihopedagogi lucrează în strânsă colaborare cu cadrele didactice pentru a adapta materialele și metodologiile de învățare la nevoile specifice ale fiecărui elev. Prin aceste inițiative, SAP contribuie la crearea unui mediu educațional mai echitabil și mai accesibil pentru toți elevii, asigurându-se că fiecare copil are oportunitatea de a atinge potențialul său maxim în cadrul sistemului de învățământ. În tabelul nr. 7 este prezentat numărul elevilor CES încadrați în sistemul de învățământ general după criteriile UNESCO (DGEF, 2023).

Tabel nr. 7 Categoriile elevilor CES încadrați în instituții de învățământ general, raionul Florești, anul 2023-2024

Categoriile copiilor CES după criteriile UNESCO	Numărul de elevi
Total elevi cu CES	323
din care:	
Dificultăți/dizabilități de învățare	204
Dificultăți/dizabilități intelectuale/dizabilități severe de învățare	35
Tulburări (de ordin) de limbaj	26
Deficiențe fizice/neuromotorii	7
Deficiențe de văz	3

⁶ În capitolul 7 Anexe sunt prezentate lista instituțiilor de învățământ asistate de Centre de Resurse, împreună cu resursele necesare pentru echiparea acestora.

Deficiențe de auz	3
Tulburări emoționale (afective) și de comportament	23
Situație de risc, mediu defavorizat	5

Context securitatea publică În raionul Florești, Inspectoratul de Poliție dispune de un efectiv de 140 de angajați, responsabili cu menținerea ordinii publice în 3 orașe și în 40 de APL-uri din raion. În anul 2023, au fost încheiate 40 de acorduri de colaborare cu primăriile locale, rezultând în formarea a 40 de Consilii de Siguranță. Aceste consilii au organizat 160 de ședințe pentru a aborda diverse probleme ale comunității.

În ceea ce privește infracțiunile, în 2023 s-a înregistrat o scădere cu 32% față de anul precedent, cu furturile reprezentând cea mai mare pondere în totalul infracțiunilor. În aceeași perioadă, 22 de minori au fost implicați în săvârșirea infracțiunilor sau au părăsit domiciliul, înregistrându-se 20 de cazuri de fugă voluntară sau abandon de domiciliu, implicând 13 copii cu vârste între 8 și 15 ani.

În eforturile de prevenire a delincvenței juvenile, au fost desfășurate 268 de activități de sensibilizare în școlile din raion. În ceea ce privește violența în familie, au fost supravegheați 86 de agresori familiali, iar serviciul de patrulare al IP Florești a întocmit 862 de procese verbale pentru contravenții în decursul anului 2023.

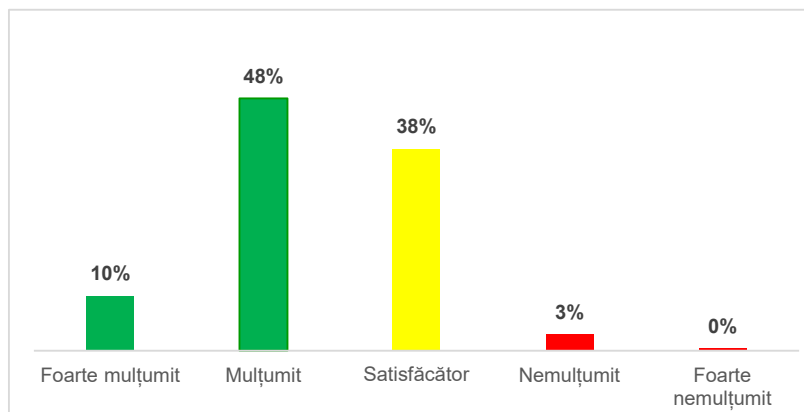
Analiza cazurilor individuale a relevat mai mulți factori care contribuie la săvârșirea infracțiunilor și a contravențiilor, printre care se numără criza economică, stările conflictuale preexistente, conflictele spontane în mediul familial sau în grupuri sociale, consumul abuziv de alcool atât de către autori cât și de către victime, controlul insuficient asupra comportamentului minorilor de către părinți, și un nivel scăzut al moralității în societate (IP, 2023).

4 REZULTATELE CERCETĂRII DIN REGIUNE

4.1 COMPONENTA CANTITATIVĂ

Identificarea nevoilor și aspirațiilor locuitorilor raionului Florești a fost realizată prin completarea unui chestionar, desfășurat față-în-față cu sprijinul intervievatorilor. Chestionarul cuprinde 22 de întrebări, grupate pe următoarele domenii: infrastructură, educație, sănătate, asistență socială, oportunități de angajare, nivelul de siguranță în localitate, resursele naturale, problemele, suportul și așteptările locuitorilor raionului Florești. Mai jos urmează a fi descrise rezultatele identificate în urma datelor obținute.

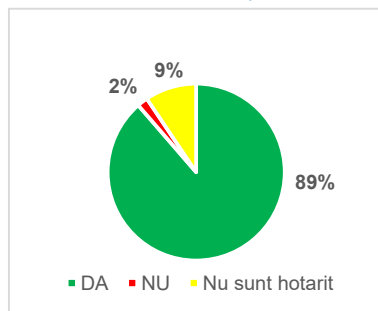
Întrebarea nr. 1 Cât de mulțumit sunteți de calitatea vieții în localitate?

La întrebarea cât de mulțumiți sunt băștinașii de calitatea vieții în localitate, majoritatea respondenților 48% se declară mulțumiți de calitatea vieții în localitatea lor, iar 10% sunt foarte mulțumiți. Totuși, o parte considerabilă de 38% consideră calitatea vieții satisfăcătoare și un mic procentaj 3% este nemulțumit.

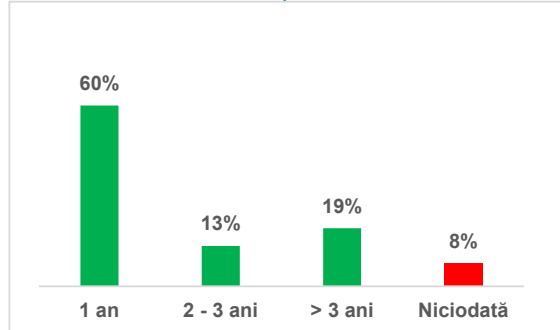
Chiar dacă majoritatea respondenților sunt mulțumiți sau foarte mulțumiți, există totuși un segment semnificativ care consideră calitatea vieții doar satisfăcătoare. Eforturile de îmbunătățire a infrastructurii, serviciilor medicale și sociale, precum și a altor factori care contribuie la calitatea vieții, ar trebui să adresează acestor nemulțumiri.

Întrebarea nr. 2 Doriți să participați la dezvoltarea localității pentru a îmbunătăți nivelul de trai?

Respondenții au fost întrebați dacă doresc să participe la dezvoltarea localității lor pentru a îmbunătăți nivelul de trai. Datele arată o bază solidă : 89% dintre locuitori sunt dispuși să fie implicați în inițiativele de dezvoltare a comunității locale, ceea ce reprezintă un semn pozitiv pentru viitoarele inițiative menite să îmbunătățească nivelul de trai în localitate. Eforturile de implicare a comunității ar trebui să se concentreze pe abordarea preocupărilor și incertitudinilor respondenților nehotărâți (9%) pentru a-i transforma în participanți activi. În plus, menținerea entuziasmului celor care sunt deja dispuși să participe va fi crucială pentru succesul susținut al proiectelor de dezvoltare.

Întrebarea nr. 3 Când ați participat ultima dată la o activitate de interes comun în localitate?

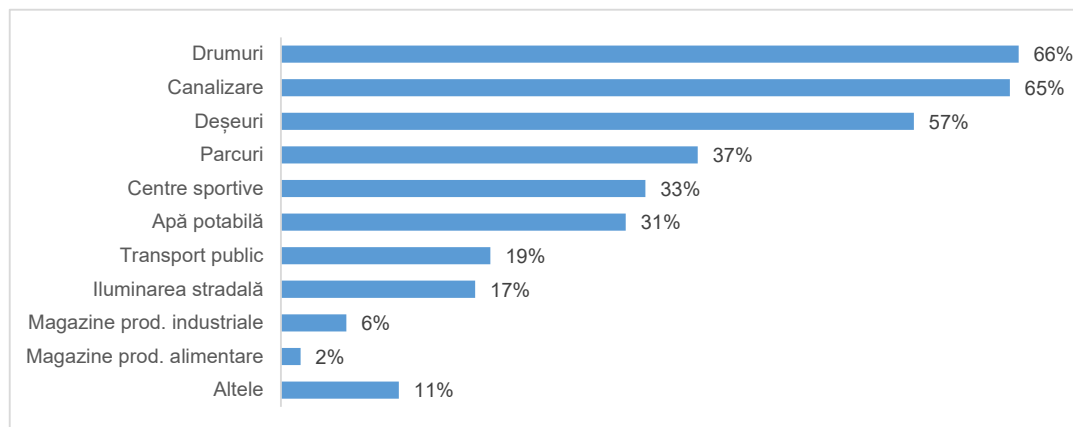
Respondenții au fost întrebați când au participat ultima dată la o activitate de interes comun în localitate. Conform datelor din imagine, peste 90% dintre respondenți au participat la evenimente sociale din comunitate, indicând un grad înalt de implicare în activitățile locale. Majoritatea respondenților 60% au participat la activități de interes comun în localitate în ultimul an. Acest lucru sugerează că evenimentele comunitare sunt frecventate în mod regulat și au un impact pozitiv asupra coeziunii sociale. Un procent de 13% dintre respondenți au participat la astfel de activități în urmă cu 2-3 ani, iar 19% au participat acum

mai bine de 3 ani. De asemenea, 8% dintre respondenți nu au participat niciodată la o activitate de interes comun în localitate.

Putem concluziona că există o disponibilitate generală foarte considerabilă a locuitorilor de a se implica în îmbunătățirea nivelului de trai în comunitatea lor, 9 din 10 locuitori și-au indicat disponibilitatea.

Pentru a crește rata de participare, ar fi benefic să se diversifice tipurile de activități oferite, astfel încât să atragă un public cât mai larg, și să se promoveze mai intens evenimentele și activitățile comunitare, în special în rândul celor care nu au participat niciodată sau au participat mai rar. Este binevenită colectarea de feedback de la participanți pentru a înțelege mai bine nevoile și preferințele lor, astfel încât activitățile să fie adaptate pentru a fi mai atractive și relevante pentru toți membrii comunității.

Întrebarea nr. 4 Care sunt principalele probleme cu care se confruntă localitatea?

Conform datelor din imagine, respondenții au identificat principalele probleme din localitatea lor, care pot fi grupate în două categorii distincte :

Probleme Majore (identificate de două treimi din respondenți) :

Calitatea drumurilor, menționată de 66% dintre respondenți. Este necesară o investiție urgentă în reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere.

Canalizarea, menționată de 65% dintre respondenți. Este esențială extinderea și îmbunătățirea rețelei de canalizare pentru a preveni problemele de sănătate publică.

Gestionarea deșeurilor, menționată de 57% dintre respondenți. Necesită implementarea unor strategii eficiente de colectare, reciclare și educare a populației privind gestionarea durabilă a deșeurilor.

Probleme Semnificative (afectează aproximativ o treime din respondenți):

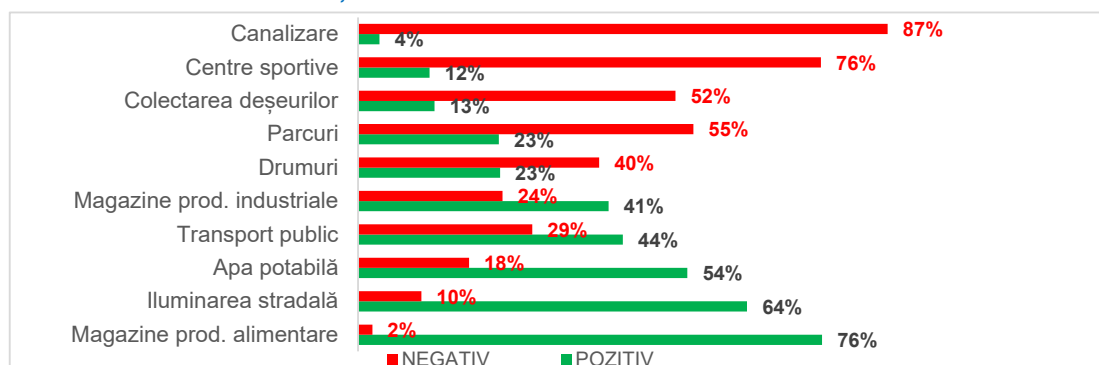
Parcuri, menționate de 37% dintre respondenți. Este nevoie de crearea și întreținerea spațiilor verzi pentru recreerea comunității și îmbunătățirea sănătății publice.

Centre sportive, menționate de 33% dintre respondenți. Acestea sunt importante pentru promovarea unui stil de viață sănătos și oferirea de oportunități de recreere.

Apă potabilă, menționată de 31% dintre respondenți. Este crucială îmbunătățirea și extinderea infrastructurii de apă potabilă pentru a asigura accesul la apă de calitate pentru toți locuitorii.

Alte probleme menționate de ~20% din respondenți sunt transportul public și iluminarea stradală.

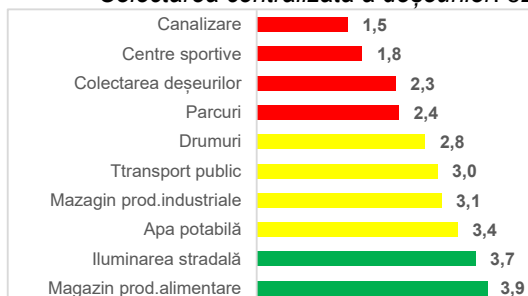
Întrebarea nr. 5 Cum evaluați infrastructura din localitatea?

În întrebarea nr. 5, respondenții au evaluat infrastructura pe o scară de la 1 la 5, unde nota 5 indică aprecierea maximă și nota 1 aprecierea cea mai joasă. Tabelul de mai sus reprezintă aprecierile pozitive (notele 4 și 5) și aprecierile negative (notele 1 și 2).

Infrastructura a primit evaluări predominant negative pe următoarele probleme critice:

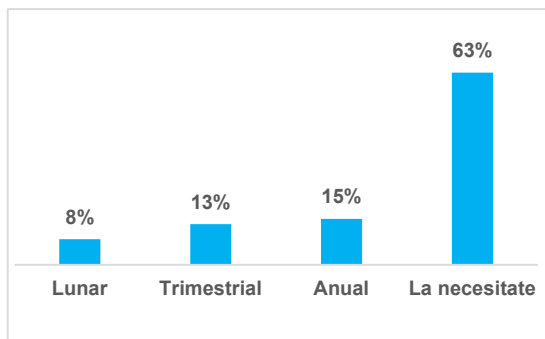
- **Lipsa canalizării:** 87% dintre respondenți au evaluat negativ acest aspect.
- **Lipsa centrelor sportive:** 76% dintre respondenți au oferit evaluări negative.
- **Lipsa parcurilor:** 55% dintre respondenți au evaluat negativ acest aspect.
- **Colectarea centralizată a deșeurilor:** 52% dintre respondenți au oferit evaluări negative.

Media matematică a acestor note de evaluare ne permite identificarea gradului de satisfacție pe tipurile de infrastructură. Prin urmare, putem concluziona că infrastructura socială a primit evaluări negative între în special la următorii indicatori : lipsa canalizării, lipsa centrelor sportive, lipsa colectării centralizate a deșeurilor și lipsa parcurilor, anume aceste fenomene semnalează o nevoie urgentă de îmbunătățire.

Întrebarea nr. 6 Cât de des mergeți la medic pentru control medical?

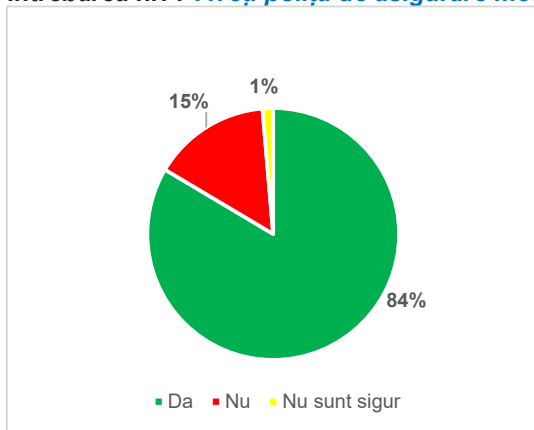
În urma analizei răspunsurilor la întrebarea "Cât de des mergeți la medic pentru control medical?" concluziile sunt următoarele: Majoritatea respondenților (~2/3) au declarat că frecventează medicii doar la necesitate, 15% dintre respondenți vizitează medicul anual, pentru un control medical planificat și o minoritate relativă vizitează medicul trimestrial (13%) sau lunar (8%) pentru controale regulate.

Aceste concluzii indică modul în care oamenii își

gestionează sănătatea. Majoritatea preferă să caute ajutor medical doar atunci când este absolut necesar, ceea ce poate reflecta atât obiceiurile culturale, cât și accesibilitatea serviciilor de sănătate în comunitatea respectivă.

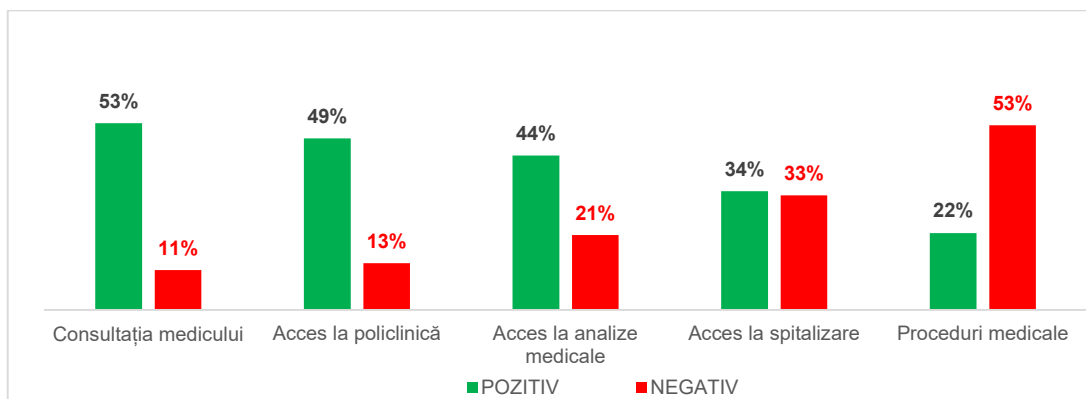
Întrebarea nr. 7 Aveți poliță de asigurare medicală obligatorie?

La întrebarea nr. 7 "Aveți poliță de asigurare medicală obligatorie ?", pe baza datelor prezentate în figură, concluziile sunt următoarele: majoritatea respondenților, 84% au declarat că dețin poliță de asigurare medicală obligatorie ; o mică parte din respondenți, 15% au indicat că nu dețin o astfel de poliță și doar 1% dintre respondenți nu sunt siguri dacă au sau nu o poliță de asigurare medicală. Aceste concluzii reflectă o acoperire semnificativă a asigurării medicale obligatorii în rândul comunității, ceea ce poate facilita accesul la servicii medicale esențiale pentru majoritatea populației.

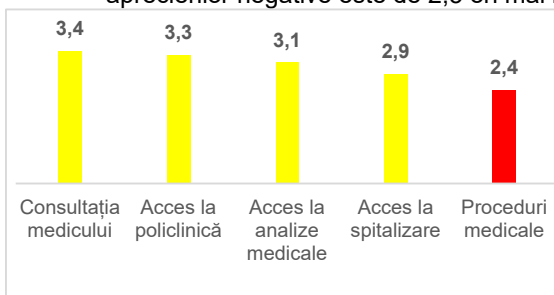
Întrebarea nr. 8 Sunteți mulțumit de serviciile medicale în baza poliței medicale obligatorii?

În întrebarea nr. 8, respondenții au evaluat serviciile medicale pe o scară de la 1 la 5, unde nota 5 indică aprecierea maximă și nota 1 aprecierea cea mai joasă. Tabelul de mai jos reprezintă aprecierile pozitive (notele 4 și 5) și aprecierile negative (notele 1 și 2).

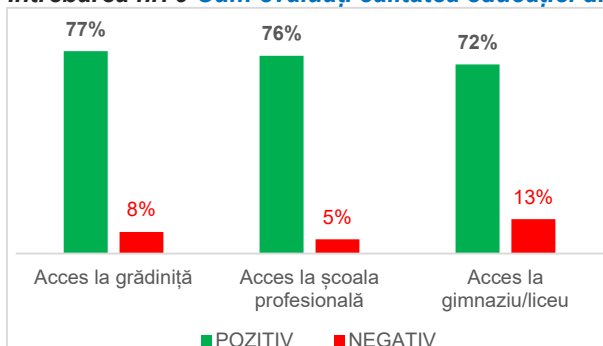
Pe baza rezultatelor obținute, se evidențiază următoarele concluzii privind satisfacția față de serviciile medicale oferite:

- Aproximativ jumătate dintre respondenți evaluează pozitiv consultația medicului, accesul la policlinică și accesul la analize medicale, cu aprecierile pozitive fluctuând între 53% și 44%.
- Accesul la spitalizare are evaluări echilibrate, 34% dintre respondenți oferind evaluări pozitive și 33% evaluări negative.
- Accesul la procedurile medicale specializate a primit o evaluare predominant negativă, cu puțin peste jumătate dintre respondenți (53%) evaluând negativ și doar 22% evaluând pozitiv. Rata aprecierilor negative este de 2,5 ori mai mare decât cea a aprecierilor pozitive.

Media matematică a acestor note de evaluare ne permite identificarea gradului de satisfacție pe tipurile de servicii medicale. Prin urmare, putem concluziona că procedurile medicale specializate sunt serviciul cel mai prost apreciat de locuitori.

Întrebarea nr. 9 Cum evaluați calitatea educației din localitatea?

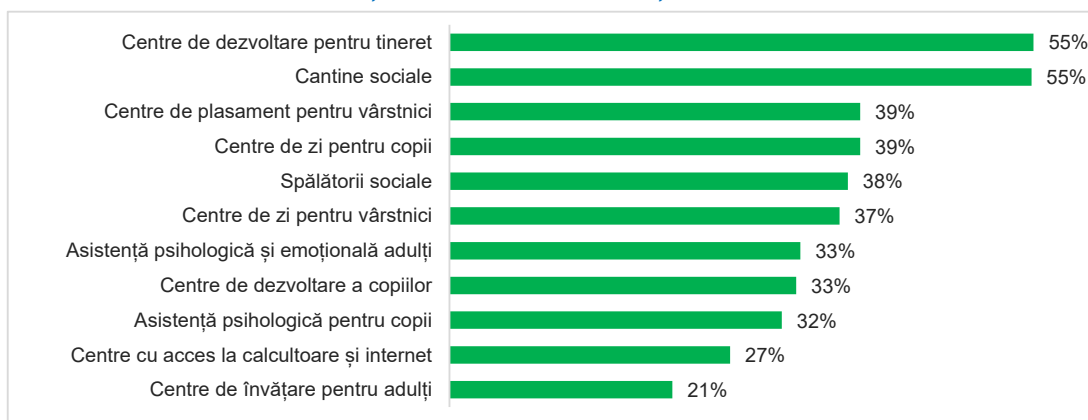

Întrebarea „Cum evaluați calitatea educației din localitatea?”, evaluarea calității educației din localitățile investigate denotă următoarele rezultate: $\frac{3}{4}$ din respondenți apreciază pozitiv accesul la toate nivelurile instituțiilor de învățământ (de la grădinițe, gimnazii/licee și până la școala profesională), cu rate ale aprecierilor pozitive variind între 72% pentru licee și 77% pentru grădinițe.

Rata aprecierilor negative este mică, fluctuând între 5% și 13%.

Se remarcă necesitatea de a reduce ușor rata evaluărilor negative la accesul la gimnaziu/liceu, care în prezent constituie 13%. Aceste rezultate sugerează o percepție predominant pozitivă în rândul comunității locale cu privire la accesibilitatea și, implicit, la calitatea educației la diversele niveluri de învățământ.

Întrebarea nr. 10 Ce suport adițional are nevoie populația din localitatea?

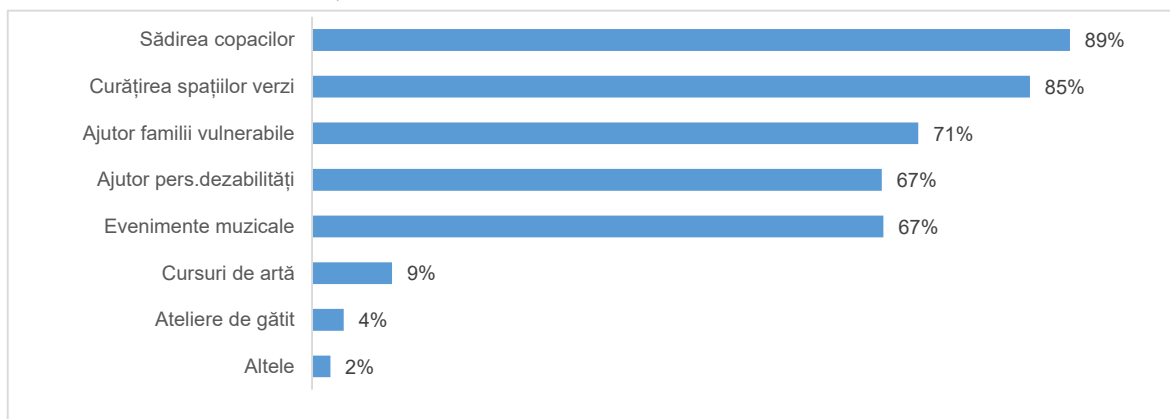

La întrebarea "Ce suport adițional are nevoie populația din localitatea dvs.?", datele obținute evidențiază trei grupe distincte de așteptări, în funcție de numărul de mențiuni ale populației din localitățile analizate:

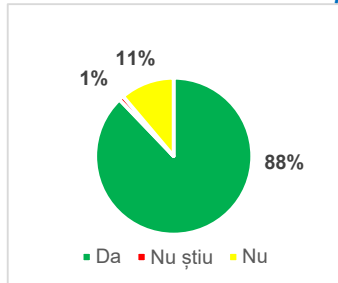
- Centre de dezvoltare pentru tineri și Cantinele sociale, au fost menționate de 55% dintre respondenți (puțin mai mult de jumătate din cei intervievați).
- Centre de zi pentru copii, Centre de plasament pentru vârstnici, Centre de zi pentru vârstnici și Spălătoriile sociale, fiecare dintre acestea au fost menționate de 40% din locuitorii raionului Florești.
- Centre de dezvoltare pentru copii și Asistența psihologică și emoțională pentru copii și adulți, au fost menționate de o treime din respondenți (33%).

Aceste date reflectă o cerere semnificativă pentru crearea unei infrastructuri sociale și de suport pentru diverse categorii de vârstă și nevoi din comunitate. Investițiile în aceste domenii sunt esențiale pentru a răspunde așteptărilor populației și pentru a asigura un nivel ridicat de bunăstare în rândul locuitorilor.

Întrebarea nr. 11 Ce activități sau evenimente se organizează în localitatea?

Întrebarea nr. 12 Considerați că aceste activități contribuie la unitatea populației?

Pe baza datelor obținute din întrebările : Ce activități sau evenimente se organizează în localitatea și Considerați că aceste activități contribuie la unitatea populației putem face următoarele concluzii :

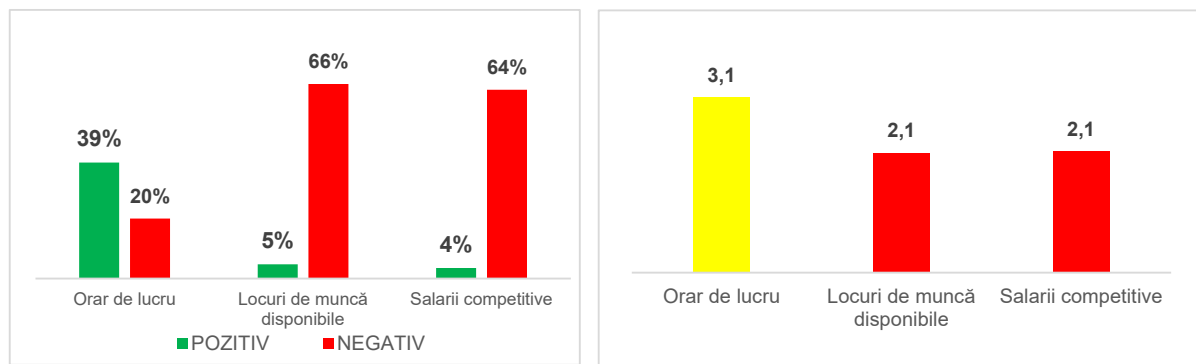
- Activitățile cele mai frecvent practicate în localitățile analizate sunt **sădirea copacilor și curățarea spațiilor verzi**, la care participă aproximativ 85-90% din populație.
- Este îmbucurător și merită evidențiat că, în proporție de 70%, în localitățile analizate se oferă **suport familiilor vulnerabile și persoanelor cu dizabilități**.
- Două treimi din locatari au menționat că în localitățile lor de trai se organizează diverse **evenimente muzicale**.
- **Cursurile de artă și atelierele de gătit** sunt cel mai puțin desfășurate, fiind menționate de doar 9%, respectiv 4% din populație.

- O altă concluzie pozitivă este că aproximativ 90% dintre locuitorii localităților analizate consideră că aceste activități contribuie semnificativ la consolidarea societății din localitate.

Aceste inițiative nu doar că contribuie la îmbunătățirea infrastructurii și a mediului înconjurător, dar sprijină și coeziunea socială și solidaritatea din comunitate. Activitățile și evenimentele organizate joacă un rol esențial în construirea unui sentiment de unitate și apartenență în rândul locuitorilor.

Întrebarea nr. 13 Cum evaluați oportunitatea de angajare în comunitatea?

În întrebarea nr. 13, respondenții au evaluat oportunitatea de angajare pe o scară de la 1 la 5, unde nota 5 indică aprecierea maximă și nota 1 aprecierea cea mai joasă. Tabelul de mai jos reprezintă aprecierile pozitive (notele 4 și 5) și aprecierile negative (notele 1 și 2).

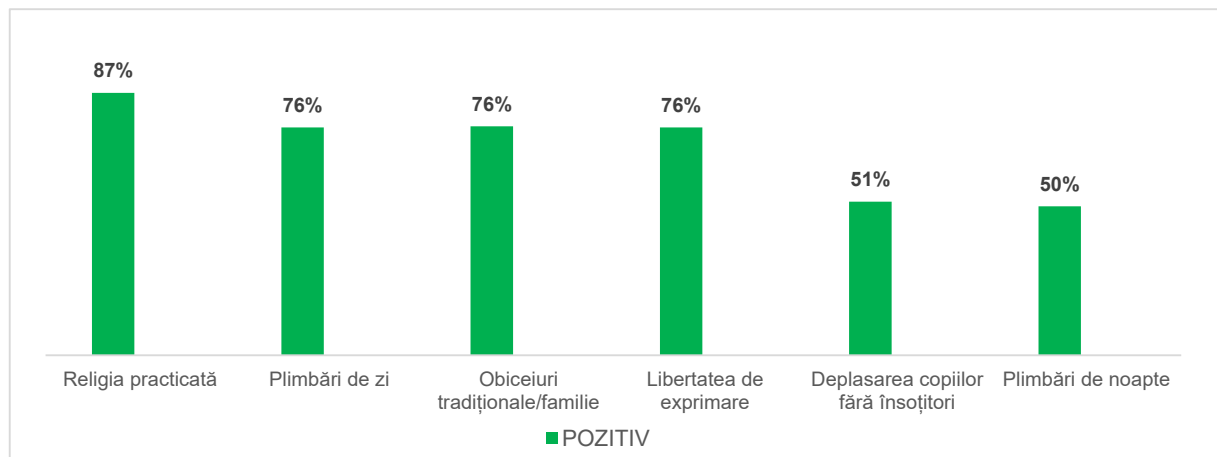
La întrebarea "Cum evaluați oportunitatea de angajare în comunitatea dvs.?", se conturează *un tablou alarmant*.

- Disponibilitatea locurilor de muncă și salariile competitive sunt negativ apreciate de două treimi (66%) dintre respondenți, fiind considerate pozitiv de doar 4%-5% dintre locuitorii din raionul Florești.
- Orarul de lucru este evaluat pozitiv de aproximativ 40% dintre respondenți și negativ de 20%. Restul participanților la studiu (40%) apreciază acest indicator ca fiind satisfăcător.

Pe baza mediei matematice a notelor de evaluare, rezultatele obținute conturează o percepție scăzută a numărului de locuri de muncă atractive, un motiv cheie fiind salariile mici, care nu acoperă necesarul pentru un trai demn.

Aceste concluzii subliniază necesitatea unei revizui și îmbunătățiri a condițiilor de muncă și a pachetelor salariale pentru a spori atractivitatea comunității în ceea ce privește oportunitățile de angajare.

Întrebarea nr. 14 Cât de sigur vă simțiți în localitatea?

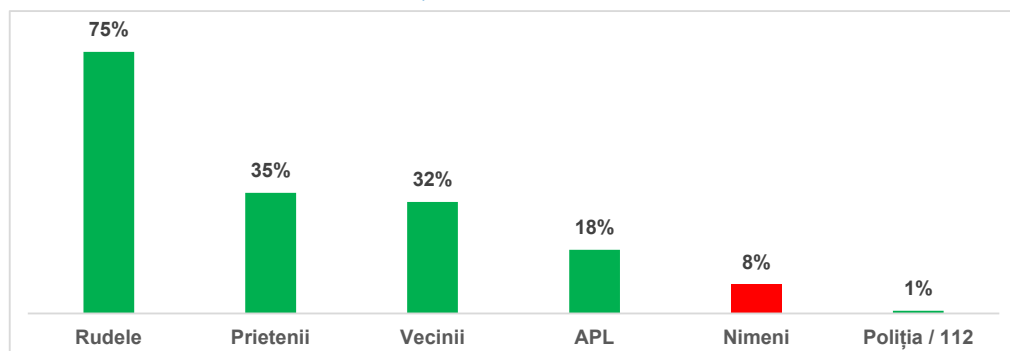
La întrebarea "Cât de sigur vă simțiți în localitatea dvs.?", pe baza datelor colectate, nivelul de siguranță a localităților este evaluat în următoarele proporții:

- *Practicarea religiei*, 87% dintre respondenți se simt în siguranță în privința acestui indicator.

- Obiceiurile tradiționale, libertatea de exprimare, tradițiile familiale și plimbările de zi, 76% dintre respondenți apreciază aceste aspecte ca fiind sigure.
- Deplasarea copiilor fără însoțitori și plimbările de noapte, doar jumătate dintre respondenți se simt în siguranță în aprecierea acestor indicatori.

În general, localitățile raionului Florești oferă un mediu sigur pentru majoritatea activităților și aspectelor de viață cotidiană evaluate. Totuși, există o necesitate de îmbunătățire a siguranței copiilor și a plimbărilor pe timp de noapte, unde percepția siguranței este mai scăzută.

Întrebarea nr. 15 La cine vă adresați după ajutor în caz de necesitate?

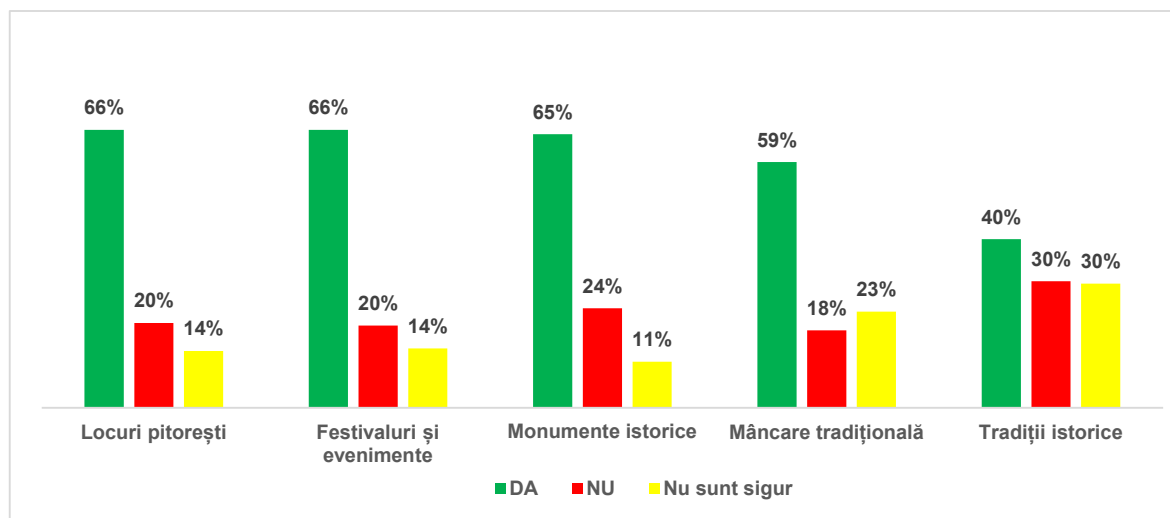

Pe baza datelor prezentate, în caz de necesitate, majoritatea respondenților din localitatea dvs. se adresează pentru ajutor în următoarea ordine:

- Rudele: 75% din respondenți se adresează pentru ajutor la rude.
- Prietenii: 35% din respondenți se adresează la prieteni pentru ajutor.
- Vecinii: 32% din respondenți se adresează la vecini pentru ajutor.
- APL : 18% din respondenți se adresează la administrația publică locală pentru ajutor.
- Poliția / 112: Doar 1% din respondenți se adresează la poliție sau la numărul de urgență 112 pentru ajutor.

Aceste date reflectă preferințele și obiceiurile locuitorilor în cazul în care au nevoie de asistență sau sprijin în comunitatea dvs., evidențiind un grad semnificativ de încredere și sprijin reciproc între rude, prieteni și vecini.

Întrebarea nr. 16 În localitatea sunt careva elemente istorice sau locuri pitorești pentru dezvoltarea unui traseu turistic?

Pe baza datelor prezentate din localitățile cercetate există un interes semnificativ și potențial pentru dezvoltarea unui traseu turistic, având în vedere următoarele aspecte :

- Locuri pitorești, 66% din respondenți recunosc prezența acestora în localitate.
- Festivaluri și evenimente, 66% din respondenți indică existența acestora în comunitate.

- Monumente istorice, 65% din respondenți menționează prezența monumentelor istorice.
- Mâncare tradițională, 59% din respondenți apreciază prezența mâncării tradiționale în localitate.
- Tradiții istorice, 40% din respondenți recunosc existența tradițiilor istorice în comunitate.

La categoria *Monumentelor istorice* au fost menționate : Monumentele Eroilor Căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial, Monumentul victimelor Holocaustului, Podul de fier, Mănăstirea Japca, Biserica "Sf. Mitrofan de Voronej, Biserica "Sfânta Treime" satul Cuhurestii de Sus, Conacul boierului I. Bogdan din Cuhurești de Sus, Parcul și conacul Meleghi și Muzeul Constantin Stere, s. Ciripcău.

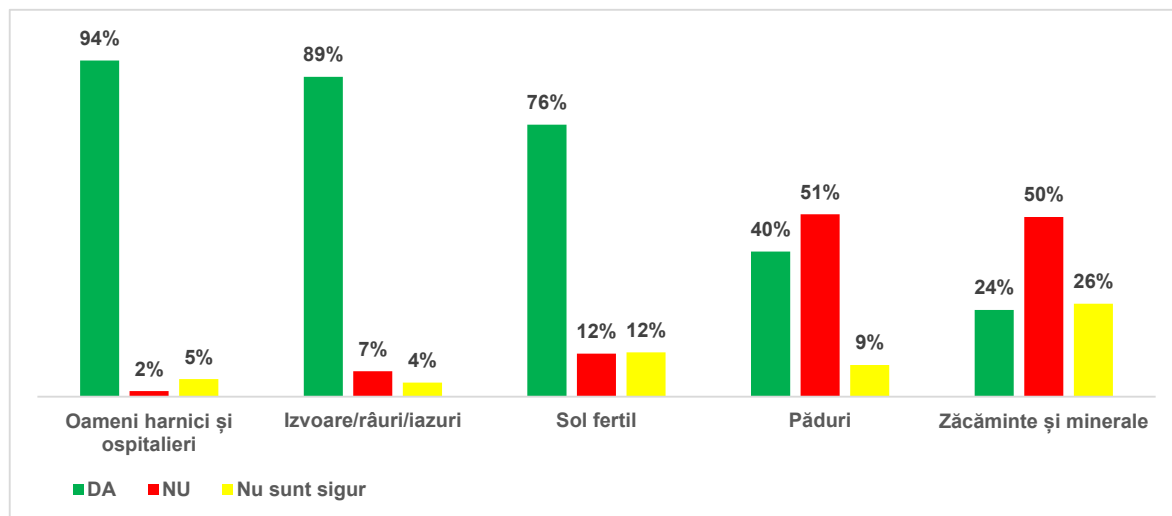
La categoria *Festivaluri și evenimente culturale și Tradiții istorice* sunt menționate: Haramului satului, Festivalul Bășicuțelor, Sărbătoarea Duminica Mare, Sărbătorile Pascale, Ziua Sportului, Nunțile de Aur, Ultimul Snop, Festivalul Fanfarelor, Maslenița și Festivalul Țărăncuța.

Peisaje naturale sau locuri pitorești menționate: Peisajele spectaculoase create în lunca râului Răut, Stâncile pietroase, Peisajele pitorești de-a lungul Nistrului, Iazul cu lebede de la Putinești, Stânca și izvoarele Japca.

La categoria *mâncare tradițională* s-a menționat: Mezeluri tradiționale, Sarmale, Plăcinte moldovenești, Borș ucrainean, Colțunași, Copturi de casă, Mămăligă și Brânza de oi.

Aceste rezultate sugerează că există elemente istorice și culturale semnificative în localitățile raionului Florești, care ar putea servi drept atracții turistice potențiale. Dezvoltarea unui traseu turistic ar putea contribui la promovarea patrimoniului cultural și atragerea de turiști, sprijinind în același timp dezvoltarea economică locală prin turism.

Întrebarea nr. 17 Care sunt resursele naturale cele mai valoroase în regiune?

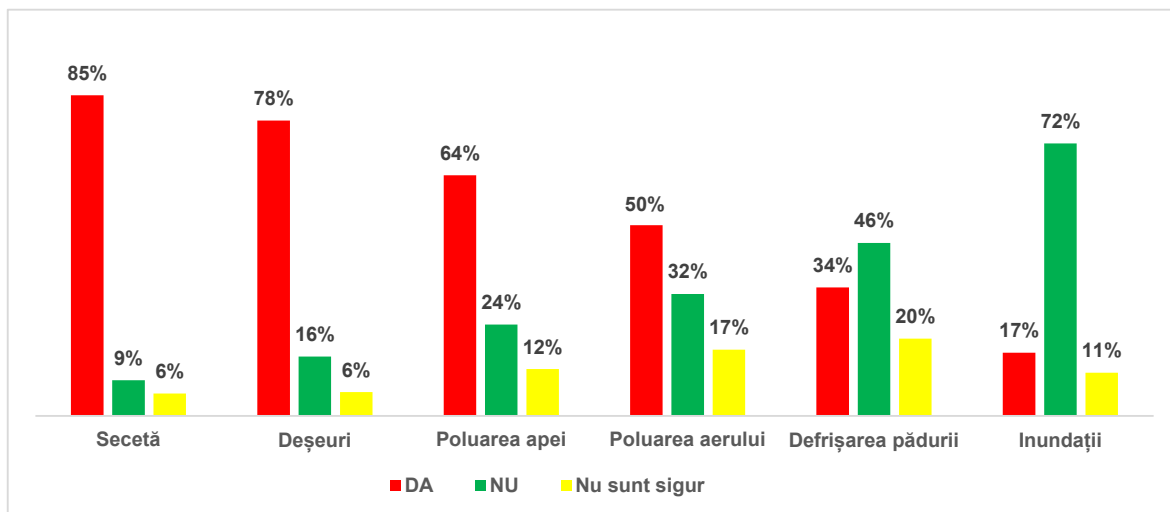

La întrebarea "Care sunt resursele naturale cele mai valoroase în regiunea dvs.?", pe baza datelor prezentate, resursele naturale cele mai valoroase, conform percepției respondenților, sunt următoarele:

- *Oameni harnici* : Menționați de 94% dintre respondenți.
- *Izvoare, râuri și iazuri* : Menționate de aproximativ 90% dintre respondenți.
- *Sol fertil* : Considerat o resursă valoroasă de 76% dintre respondenți (3/4).
- *Pădurile* : Menționate de 40% dintre respondenți.
- *Zăcămintele și minerale* : Menționate de doar 24% dintre respondenți (~1/4).

Cel mai frecvent menționate resurse sunt *oamenii harnici*, *bazinul acvatic* și *solul fertil*, acestea fiind recunoscute de majoritatea respondenților ca fiind resurse valoroase ale regiunii.

Întrebarea nr. 18 Localitatea are probleme de mediu înconjurător?

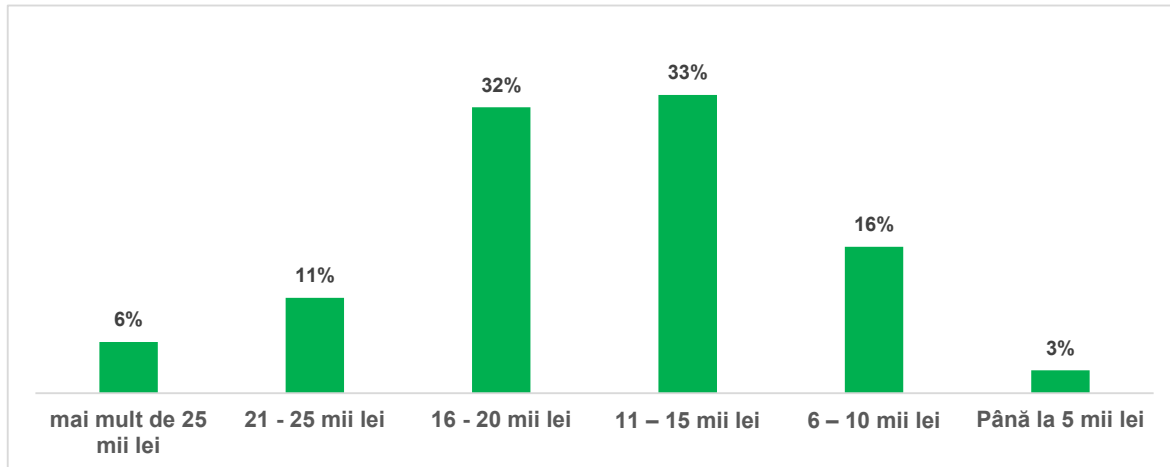

La întrebarea "Localitatea dvs. are probleme de mediu înconjurător?", cele mai frecvente probleme de mediu cu care se confruntă locuitorii sunt:

- *Seceta*, menționată de 85% dintre participanții la studiu.
- *Deșeurile*, menționate de aproximativ 80% dintre participanții la studiu.
- *Poluarea apei*, menționată de aproximativ 64% dintre respondenți (~2/3).
- *Poluarea aerului*, menționată de 50% dintre respondenți (1/2).
- *Defrișarea pădurilor*, menționată de 34% dintre respondenți (1/3).

Aceste date reflectă preocupările comunității locale cu privire la problemele de mediu înconjurător și indică necesitatea adoptării de măsuri pentru protecția și conservarea resurselor naturale, precum și pentru gestionarea adecvată a activității umane și a impactului acesteia asupra mediului.

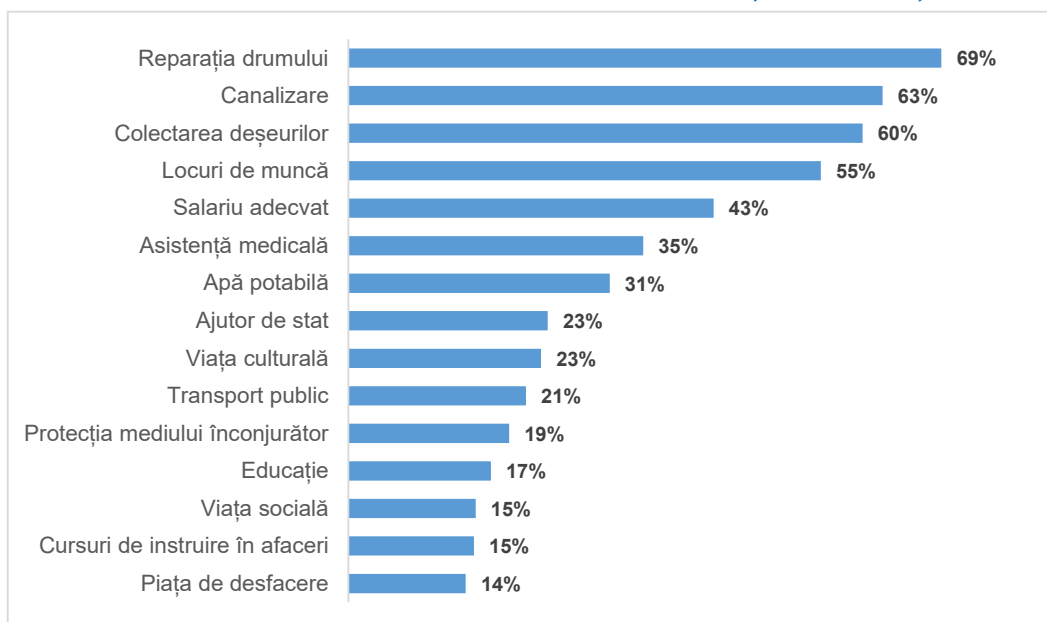
Întrebarea nr. 19 Care ar fi nivelul de venit decent pentru o persoană care trăiește în raionul Florești?

Venitul mediu ponderat calculat în funcție de distribuția datelor este aproximativ 15,515 lei.

Aproximativ două treimi dintre respondenți au precizat că un venit cuprins între 11,000 și 20,000 lei per membru al familiei ar fi suficient pentru a permite un mod de trai decent.

Întrebarea nr. 20 Ce ar trebui să se schimbe pentru a îmbunătăți calitatea vieții în comunitatea ?

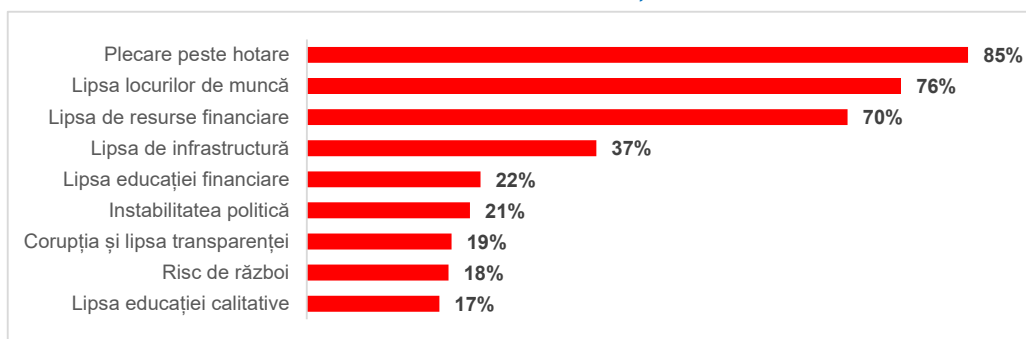

La întrebarea "Ce ar trebui să se schimbe pentru a îmbunătăți calitatea vieții în comunitatea dvs.?", prioritățile identificate pentru îmbunătățirea calității vieții în localitățile raionului Florești, bazate pe frecvența menționărilor de către localnici, se clasifică în patru categorii:

- **Infrastructura socială** : Cele mai frecvente trei așteptări menționate de locuitori sunt legate de infrastructura socială – repararea drumurilor, canalizarea și colectarea deșeurilor – fiecare fiind menționată în proporție de 60%-70% (aproximativ două treimi din participanții la sondaj).
- **Locurile de muncă și salariile atractive** : Urmate de preocupări legate de lipsa locurilor de muncă și absența unui salariu atractiv, menționate de 55% și respectiv 43% din respondenți (aproximativ jumătate din localnici).
- **Asistența medicală și apa potabilă** : Aceste probleme au fost menționate de o treime din respondenți (aproximativ 33%).
- **Suportul din partea statului, evenimente socio-culturale și transportul public** : Fiecare dintre aceste aspecte a fost menționată de 21%-23% din locuitorii raionului Florești.

Aceste concluzii subliniază necesitatea unor măsuri prioritare în domeniile infrastructurii sociale, locurilor de muncă și asistenței medicale, alături de îmbunătățiri în transportul public și organizarea de evenimente socio-culturale, pentru a îmbunătăți calitatea vieții în comunitatea din Florești.

Întrebarea nr. 21 Ce împiedică la dezvoltarea localității?

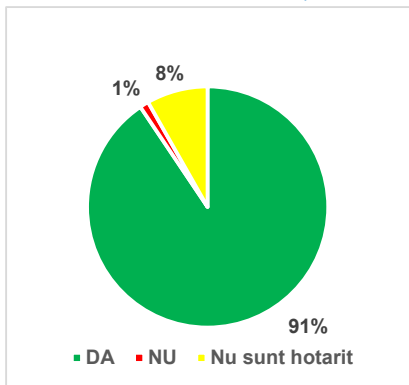
La întrebarea "În opinia dvs. ce împiedică la dezvoltarea localității dvs.?", respondenții au identificat următoarele principale obstacole în calea dezvoltării localității:

- **Plecarea masivă peste hotare, lipsa locurilor de muncă și lipsa de resurse financiare** : Fiecare dintre acestea a fost menționată de 70%-85% dintre participanții la sondaj (aproximativ trei sferturi). Lipsa de resurse financiare condiționează într-un fel primii doi indicatori.
- **Lipsa de infrastructură** : Problemele legate de calitatea drumurilor, canalizarea centralizată, colectarea deșeurilor, iluminarea stradală și apa potabilă au fost menționate de aproximativ 40% dintre respondenți.

- *Instabilitatea politică, corupția și riscul de război* : Fiecare dintre acestea a fost menționată de aproximativ 20% dintre respondenți.

Aceste probleme sunt considerate critice și necesită intervenții și strategii adecvate pentru a stimula dezvoltarea economică și socială în comunitate. Abordarea acestor obstacole va fi esențială pentru îmbunătățirea calității vieții și pentru a crea un mediu propice pentru dezvoltare durabilă în localitățile raionului.

Întrebarea nr. 22 Vă mândriți de localitatea dvs?

La întrebarea "Vă mândriți de localitate?", este îmbucurător faptul că o majoritate covârșitoare a băștinașilor, 91% dintre respondenți, se mândresc cu localitatea lor. Aceasta reprezintă o bază solidă pentru a construi și dezvolta comunitatea în direcția pozitivă dorită de locuitorii săi.

4.2 COMPONENTA CALITATIVĂ

4.2.1 Starea Actuală și Provocările Sectorului Social

Pentru a identifica starea actuală și provocările din sectorul social, s-a discutat cu conducerea ATAS nord-est, cu sediul în mun. Soroca: dna Aliona Perechiatco, directoare, și dl Igor Zeru, director adjunct. Rezultatele acestei discuții sunt prezentate mai jos.

Cele mai mari realizări ale serviciilor de asistență socială în raionul Florești

În raionul Florești, gama de servicii sociale este bine dezvoltată, fiind orientată către copii, adulți și persoane cu dizabilități. Printre cele mai notabile proiecte se numără două case comunitare pentru copii de risc, Azilul pentru persoane în etate și cu dizabilități din s. Căprești și Centrul multifuncțional din s.Sănătăuca, administrat de Concordia. Aceste realizări au fost posibile cu sprijinul ONG-lor internaționale, și au contribuit semnificativ la îmbunătățirea calității vieții celor mai vulnerabili membri ai comunității : persoanele în etate și copiii.

Grupe sociale ce au nevoie de asistență socială suplimentară

Au fost menționate grupuri de persoane care au nevoie de servicii sociale, dar nu sunt eligibile pentru acestea:

Persoanele imobilizate la pat, în urma unei intervenții chirurgicale, a cancerului sau a unui atac cerebral, aceste persoane nu sunt incluse în lista celor ce pot beneficia de asistență individuală. De obicei, externate din spital, devin o povară pentru familiile lor. Este binevenit la nivel de raion de creat un centru de reabilitare socio-medical cu plasamente de scurtă și lungă durată.

Cu regret persoanele cu dizabilități mintale sunt lăsate în umbră. Familiile acestor persoane sunt adesea lăsate să se descurce singure, deși acestea necesită monitorizare și suport continuu, mai ales în perioadele de criză. Se vede oportun crearea unei instituții regionale/teritoriale care să ofere servicii specializate pentru aceste persoane și familiile lor.

Tinerii post-instituționalizați au nevoie de suport pentru a se integra în societate și pe piața muncii. De regulă, acești tineri nu au niciun ajutor din partea rudelor și sunt lăsați să se descurce singuri în viața matură. Această categorie de tineri este mult mai sensibilă în comparație cu semenii lor susținuți de familie, de aceea este stringent necesară susținerea lor până la integrarea completă în societate. Crearea de locuințe sociale ar fi un sprijin foarte mare pentru a facilita integrarea lor în societate. Oferirea de formare profesională de scurtă durată în diverse domenii, precum șofer, bucătar, specialist în construcții, ar fi un sprijin esențial pentru acești tineri.

O atenție deosebită este necesar de atras copiilor cu comportament deviant. Există o lipsă acută de servicii specializate pentru acești copii. Deși există un centru în or. Soroca, dar cu regret nu se oferă suport necesar

din lipsă de specialiști în domeniu. S-a propus formarea de specialiști și dezvoltarea de centre specializate pentru copii cu comportament deviant.

Cele mai mari provocări în sistemul de asistență socială

Lipsa de specialiști formați în domeniul social, este o problemă majoră. Pentru a compensa aceste lipsuri, se angajează personal din alte domenii. Sunt foarte solicitați kinetoterapeuți și logopezi, prin urmare sistemul de învățământ trebuie să creeze cursuri/programe acreditate pentru instruirea de scurtă durată a personalului existent din sistemul medical și social.

Nivelul scăzut de salarizare, afectează recrutarea și retenția personalului calificat. În ultimii 2-3 ani, nu a fost recrutată nici o persoană din instituțiile de învățământ, nefiind doritori. Crearea condițiilor mai atractive prin majorarea salariilor și a pachetului social pentru angajații serviciilor sociale, ceea ce ar atrage și păstra specialiști calificați.

Aceste măsuri sunt esențiale pentru a aborda provocările majore din sistemul de asistență socială și pentru a asigura un suport adecvat comunității.

Propuneri pentru îmbunătățirea serviciilor sociale

Pentru încurajarea serviciului APP, se vede oportun a încuraja asistenții parentali profesioniști prin majorarea salariilor acestora precum și acoperirea costurilor pentru produse alimentare și servicii comunale. Prețurile pentru produsele alimentare și servicii au tendința de creștere continuă. Familiile care iau copii în grijă 24/24 primesc de la stat acoperirea cheltuielilor pentru îmbrăcăminte și necesitățile școlare, dar cheltuielile pentru hrană și serviciile comunale se acoperă din fonduri proprii, ceea ce descurajează dezvoltarea serviciului APP.

Extinderea cantinelor și spălătoriilor sociale este necesară pentru localitățile rurale din raion, cererea este foarte mare în regiune.

Tipuri de parteneriate care ar aduce beneficii semnificative

Colaborarea cu ONG-urile internaționale a adus contribuții semnificative la nivel național, raional și local, inclusiv în criza refugiaților. Este necesară extinderea acestor parteneriate pentru a veni în ajutorul păturilor vulnerabile ale societății noastre.

Parteneriatele cu universitățile și colegiile sunt esențiale pentru a crea programe de formare și cursuri acreditate de scurtă durată, care să permită recalificarea persoanelor cu studii din alte domenii.

Proiectele comune cu instituțiile de sănătate sunt foarte binevenite. De exemplu, crearea unui centru socio-medical ar oferi servicii medicale integrate cu cele sociale, contribuind astfel la o mai bună îngrijire a comunității.

Aspecte ce trebuie menționate

S-a propus crearea unui program de sprijin moral-financiar a personalului din asistența socială, cum ar fi vouchere valorice sau foi de odihnă la sanatoriu pentru angajații de prima linie din sistemul social.

Pentru motivarea și reținerea personalului din sistemul social, este oportun să se implementeze programe de calculare privilegiată a stagiului de cotizare pentru pensionarea anticipată a angajaților, precum și majorarea salariilor în acest sector.

Implementarea acestor măsuri și dezvoltarea unor parteneriate puternice pot transforma semnificativ serviciile de asistență medicală și socială în raionul Florești, asigurând un viitor mai bun pentru toți locuitorii săi.

Pentru a face o analiză mai detaliată a sistemului social din raionul Florești am invitat-o la discuție pe dna Ludmila Cobzac, Șefa Direcției teritoriale Florești ATAS nord est.

Cele de mai succese din serviciile sociale în raionul Florești

Printre cele mai de succes servicii sociale din raionul Florești se numără cele destinate copiilor. În trecut, în raion existau trei internate pentru copii. În urma Reformei instituțiilor rezidențiale, s-au creat noi servicii, cum ar fi: asistența parentală profesionistă (APP), casa de copii de tip familial, casa comunitară pentru copii în situație de risc și serviciul de echipă mobilă. Aceste inițiative au avut un impact semnificativ asupra îmbunătățirii calității vieții copiilor din comunitate.

Cele mai mari provocări pe care le întâmpinați în desfășurarea activității profesionale

Lipsa de servicii sociale pentru persoanele în etate rămase în țară fără îngrijirea copiilor, ca urmare a migrației acestora peste hotare, această categorie nu beneficiază de suport, este necesară crearea de servicii sociale dedicate acestor persoane.

Servicii pentru copiii ce ies din plasament, în special cei cu dizabilități, au nevoie de atenție sporită și servicii specializate pentru a facilita integrarea lor în societate.

Sistemul social al raionului Florești se confruntă cu o fluctuație mare de personal, ceea ce afectează continuitatea și calitatea serviciilor oferite.

Percepția greșită a populației despre rolul asistenței sociale, locuitorii percep asistența socială ca pe o sursă de venit, ceea ce nu este corect. Este necesară o campanie de informare și educare pentru a schimba această percepție și pentru a clarifica rolul real al asistenței sociale.

Tipurile de formare profesională necesare pentru colaboratorii serviciului social

În prezent, se desfășoară formarea profesională la nivel național pentru toate domeniile serviciului social. Prin urmare, fiecare angajat va trece obligatoriu prin cursurile de formare prevăzute în planul de instruire al reformei Restart.

Propuneri pentru îmbunătățirea serviciilor sociale

Este necesară menținerea durabilității serviciilor sociale care aduc un impact pozitiv asupra beneficiarilor. Totodată, beneficiarii trebuie evaluați și monitorizați pe termen lung pentru a evita crearea unei dependențe de serviciile sociale. Serviciile sociale ar trebui să sprijine și să ghideze persoanele pentru ca acestea să devină autonome și independente. Este necesar să se lucreze la conștientizarea întregii societăți în ceea ce privește acceptarea persoanelor cu dizabilități.

Tipurile serviciilor sociale necesare în raionul Florești

Servicii sociale pentru persoane în etate :

- Centre de zi pentru persoane în etate
- Servicii socio-medicale pentru persoane în etate (centru de reabilitare)

Servicii sociale pentru copii cu dizabilități:

- Centre de zi pentru persoane cu dizabilități
- Servicii de suport pentru părinții care cresc copii cu dizabilități

Servicii sociale pentru persoanele fără adăpost :

- Crearea de locuințe sociale pentru persoanele ieșite din sistemul de asistență socială

Servicii socio-medicale pentru persoanele cu dizabilități :

- Centre de zi pentru persoane cu dizabilități
- Servicii de suport pentru părinții cu dizabilități

Aspecte ce trebuie menționate

Da, în aprilie 2020 a avut loc un incendiu în Casa Comunitară nr. 1 din or. Florești. În urma incendiului, aproximativ 30% din suprafața acoperișului a fost deteriorată. Până în prezent, nu s-au putut identifica resurse financiare pentru reparația acestui acoperiș. Ar fi binevenit dacă s-ar găsi posibilitatea alocării resurselor necesare pentru renovarea acoperișului.

Observații din discuțiile cu asistenții sociali din localitățile rurale

În timpul vizitelor în localitățile rurale, s-a discutat cu asistenții sociali din teritoriu, care ne-au comunicat următoarele aspecte.

Multe familii trăiesc din alocațiile primite pentru copii, de regulă cu soții plecați la muncă peste hotare. Există cazuri frecvente în care alocațiile nu sunt folosite pentru necesitățile copiilor, lăsându-i pe aceștia flămânzi și negrijiiți. Conform datelor asistenților sociali, o familie cu cinci copii primește aproximativ 8.000 lei de la stat, însă copiii rămân negrijiiți corespunzător. Este necesară acordarea de vouchere pentru produse esențiale sau coșuri de produse (lapte praf, cereale, leguminoase) pentru aceste familii.

Promovarea valorilor familiilor model: În localitățile rurale există familii cu mulți copii care reprezintă modele de grijă și ajutor reciproc. Valorile acestor familii trebuie promovate și prezentate altor locuitori din regiune ca exemple pozitive.

Suport pentru familiile cu dizabilități și persoanele în etate: Aceste persoane sunt adesea neglijate, iar asistenții sociali, deși vizitează de câteva ori pe săptămână, nu pot acoperi toate necesitățile, inclusiv cele de comunicare. Se dorește inițierea unui centru de plasament de zi, care ar oferi suport necesar pentru vârstnici și ar economisi timp pentru deplasarea prin teritoriu. Pentru persoanele imobilizate la pat, este nevoie de scutece și alte elemente de îngrijire.

Combaterea violenței în familie, în special în localitățile rurale, violența domestică este o problemă majoră, adesea considerată o „tradiție” înrădăcinată. Femeile nu au adesea curajul sau condițiile necesare pentru a se izola de soții sau concubinii agresivi. Este necesar să se desfășoare campanii în fiecare localitate, care să promoveze valori sănătoase în relațiile de cuplu, valori care încurajează respectul și non-violența. S-a propus organizarea de campanii de conștientizare care să promoveze respectul și non-violența în relațiile de cuplu; acordarea de consiliere psihologică pentru cupluri; sprijinirea victimelor violenței domestice prin servicii de consiliere și programe de suport.

Promovarea activităților sportive și a unui stil de viață activ prin organizarea de evenimente sportive, precum gimnastica de dimineață, starturi vesele și maratoane, ar aduce comunitatea împreună și ar oferi oportunități de comunicare și menținere a sănătății. Aceste evenimente ar oferi locuitorilor ocazia de a uita de necazuri și de a se implica în activități care promovează bunăstarea fizică și mentală.

4.2.2 Starea Actuală și Provocările Sectorului Medical

Pentru a identifica starea actuală și provocările din sectorul medical s-a discutat cu dna Svetlana Rusu, Director IMSP CMF Florești, rezultatele acestei discuții sunt prezentate mai jos.

Descrierea Instituției : IMSP CMF Florești, împreună cu 19 sucursale teritoriale OMF și CS, deservesc aproximativ 40.000 de persoane. Există alte 6 Centre de Sănătate autonome care deservesc restul populației. Comunicarea și coordonarea activităților între centre sunt bune, având metodologii și statistici comune.

Evaluarea și Monitorizarea Calității Serviciilor Medicale : Calitatea serviciilor medicale este monitorizată prin rapoarte trimise către CRF și Ministerul Sănătății. Recent, a fost aprobat Ghidul Practic pentru Evaluarea Gradului de Satisfacție a Pacienților și Angajaților, care prevede evaluarea obligatorie a acestor categorii. Fiecare instituție medicală este acreditată o dată la 5 ani, iar IMSP CMF Florești a fost acreditată în 2022. Comunicarea zilnică cu pacienții este considerată cea mai eficientă metodă de feedback.

Provocări și Probleme:

- Asigurarea cu cadre medicale este la 70%, cu majoritatea medicilor având vârsta medie de 57-60 de ani. Acoperirea cu specialiști tineri este insuficientă.
- Starea clădirilor centrelor medicale este precară, multe necesitând renovări și asigurarea cu apă. Rețeaua de apă este slab dezvoltată în unele localități.

Inițiative pentru îmbunătățirea accesului la serviciile medicale: IMSP CMF Florești participă la proiectul " O Viață Sănătoasă" finanțat de Hope Project (SUA), care implică vizitarea persoanelor în etate și cu dizabilități prin echipe mobile. Se organizează și o școală de vară pentru voluntari în domeniul medical. Proiectele se desfășoară în localitățile Varvareuca, Gura Căinarului și Putinești.

Situația Familiilor Vulnerabile și cu Dizabilități: Nu există programe specifice pentru copii și adulți cu dizabilități, însă este necesară crearea unui centru de reabilitare pentru toate categoriile vulnerabile. Acesta ar oferi servicii de recuperare și consiliere psiho-emoțională.

Măsurile Necesare pentru Îmbunătățirea Sistemului Medical:

- Colaborare strânsă între toate serviciile comunității, implicând actori intersectoriali.
- Asigurarea medicilor de familie cu mijloace de transport adecvate, parcul actual fiind insuficient și în stare deplorabilă.
- Pacienții au nevoie de produse para farmaceutice și pentru reabilitare (cărucioare, bastoane, scutece, paturi funcționale și încălțăminte ortopedică).

Totodată pentru a identifica situația reală în localitățile rurale au fost invitate la focus grup reprezentante din domeniul medical din localitățile: Coșernița, Varvareuca, Ghindești, Domulgeni, Sănătăuca, Temeleuți.

În cadrul focus grupului s-au discutat mai multe întrebări, iar rezultatele acestora sunt prezentate mai jos.

Situația actuală din centrele medicale poate fi caracterizată prin:

- Lipsa medicilor de familie, care este o problemă majoră în toate localitățile rurale. Medicii vizitează localitățile în funcție de disponibilitate și amplasare, în localitățile îndepărtate, medicul reușește să viziteze o dată sau de două ori pe lună. În localitățile mai mari, medicii vin de trei ori pe săptămână, în localitățile din apropierea or. Florești medicul este prezent zilnic.

- Starea cabinetelor medicale variază semnificativ între localități, în unele localități, centrele medicale sunt renovate (Domulgeni, Varvareuca, Sănătăuca). În alte localități, centrele sunt într-o stare deplorabilă (Cenușa, Coșernița), fără acces la apă potabilă. Apa utilizată provine din fântâni.
- Există o lipsă a specialiștilor de ex. cardiolog, locuitorii raionului pot beneficia de serviciilor specialiștilor la 1-2 luni, rândurile sunt foarte mari.

Îmbucurător este faptul că, toate centrele medicale sunt bine dotate cu medicamente necesare pentru acordarea ajutorului medical.

Provocările majore în practica medicală zilnică:

- Lipsa unei baze de date unificate, sistemul medical funcționează pe mai multe platforme, fără o bază de date centralizată cadrele medicale trebuie să mențină evidența atât în sistemele digitale, cât și pe suport de hârtie în cartelele pacienților. Acest proces dublu consumă mult timp și limitează timpul disponibil pentru deservirea pacienților.
- Lipsa farmaciilor în majoritatea satelor, persoanele în etate sau cu dizabilități trebuie să se deplaseze în orașul Florești pentru a primi medicamentele compensate. Asistenții medicali ajută pacienții, înregistrând comenzi și găsind soluții pentru livrarea medicamentelor, ceea ce le afectează timpul de lucru.
- Programul transportului public, orarul transportului din localități îndepărtate nu este adecvat pentru nevoile pacienților, de regulă transportul pleacă la 7:00 dimineața și se întoarce la 12:20, mulți pacienți trebuie să se întoarcă pe jos, parcurgând distanțe lungi până acasă.

Măsuri propuse pentru sprijinirea instituțiilor medicale în comunitatea rurală

Asigurarea cu transport adecvat pentru susținerea lucrului cu pacienții diagnosticați cu tuberculoză și cei aflați în evidența serviciilor de narcologie. Aceste persoane sunt adesea agresive și nu conștientizează gravitatea bolilor lor, ceea ce necesită un sprijin logistic suplimentar pentru transportul lor sigur și eficient.

Educația și informarea populației « față în față », autoritățile de nivel local și raional ar trebui să organizeze campanii de educație și informare în masă despre modul sănătos de viață și consecințele negative ale tuberculozei, utilizării drogurilor și alcoolului. De asemenea, este important să se sublinieze importanța vaccinării copiilor. Comunicarea directă, față în față, este mult mai eficientă decât utilizarea exclusivă a Bill board-urilor și spoturilor publicitare TV, deoarece oamenii doresc interacțiuni personale.

Sprijin pentru persoanele cu afecțiuni grave, autoritățile locale și raionale ar trebui să ofere ajutor specializat persoanelor care suferă de cancer sau care au trecut prin intervenții medicale complicate și necesită perioade îndelungate de reabilitare.

Valori de promovat în campaniile de sănătate publică pentru o societate mai sănătoasă

Campaniile de sănătate publică trebuie să pună accent pe educația continuă a populației despre calitatea vieții și importanța sănătății, importanța accesului la servicii medicale, multe persoane evită să meargă la medic din diverse motive, cum ar fi rândurile mari sau lipsa banilor pentru medicamente, preferând să se trateze pe cont propriu. Este crucial să se organizeze prezentări la nivel de sat (comună) despre beneficiile unei vieți sănătoase și pericolele auto-tratamentului. Aceste programe ar crește nivelul de conștientizare a locuitorilor despre importanța acordării unei atenții mai mari sănătății lor.

Combaterea violenței în familie, în special în localitățile rurale, violența domestică este o problemă majoră, adesea considerată o „tradiție” înrădăcinată. Femeile nu au adesea curajul sau condițiile necesare pentru a se izola de soții agresivi. Este necesar să se promoveze valori care încurajează respectul și non-violența, sprijinind victimele violenței domestice prin servicii de consiliere și programe de suport (seminare de parenting).

Acțiuni propuse pentru îmbunătățirea accesului la servicii medicale

Creșterea frecvenței vizitelor medicului de familie, asigurarea prezenței medicului de familie în localitate de cel puțin două ori pe săptămână, vizitele rare ale medicului generează cozi mari, descurajând pacienții să aștepte pentru consultații.

Unificarea sistemelor medicale și trecerea la evidența electronică, ar eficientiza activitatea și ar permite mai multă atenție pentru pacienți. În localitățile rurale, asistenții medicali au sarcini multiple, inclusiv vaccinare, proceduri, electrocardiograme, asistarea medicului și coordonarea aprovizionării cu medicamente de asemenea lipsa medicului de familie mărește volumul acestora considerabil.

Îmbunătățirea infrastructurii în localitățile rurale, modernizarea centrelor medicale și oferirea de salarii decente sunt esențiale pentru atragerea cadrelor medicale în aceste zone.

4.2.3 Starea Actuală și Provocările Sectorului Educațional

Pentru a identifica starea actuală și provocările din sectorul Educație s-a discutat cu dna Diana Pantaz, Șefa Direcției Generale Educație Florești, rezultatele acestei discuții sunt prezentate mai jos.

Activitatea Direcției Generale Educație Florești

În anul de studii 2023-2024, DGEF s-a concentrat pe promovarea politicilor educaționale naționale, creșterea și eficientizarea serviciilor educaționale raionale, proiectarea rețelei școlare, crearea condițiilor optime de școlarizare, implementarea curriculumului școlar, sprijinirea perfecționării cadrelor didactice și manageriale, și gestionarea mijloacelor financiare alocate.

Provocările sistemului educațional

Diminuarea numărului de elevi : În ultimii 4 ani numărul de copii încadrați în sistemul educațional scade continuu, numărul total de elevi încadrați în anul de învățământ 2019-2020 era de 7568 elevi, iar în anul de învățământ 2023-2024 - 7156 elevi, prin urmare avem o scădere de 412 elevi .

Numărul mediu de elevi per clasă este de 16,2 elevi. Doar 3 instituții (6,7%) au mai mult de 25 elevi per clasă și 8 instituții (17,8%) au mai mult de 20 elevi per clasă.

Micșorarea numărului de elevi per instituție : Numărul mediu de elevi per școală este de 159. Cinci școli primare au mai puțin de 41 elevi, iar opt gimnazii au mai puțin de 91 de elevi.

În educația timpurie, de vârstă pensionară activează 29 cadre didactice , 14 % din numărul total de cadre didactice și 8 cadre manageriale, ceea ce constituie 17,4 % din numărul total de cadre de conducere.

Învățământul primar, gimnazial, liceal, necesarul de cadre didactice pentru anul de învățământ 2023-2024 a constituit 32 posturi la toate treptele de școlarizare, dintre care s-au prezentat la locul de muncă doar 3 cadre didactice noi, din această cauză în sistemul educațional raional, de vârstă pensionară activează 173 cadre didactice, ceea ce constituie aproximativ 21,54 %.

Ieșirea acestor persoane din sistemul riscă să genereze un deficit semnificativ de cadre didactice.

Accesului la educație pentru copiii cu dizabilități/cerințe speciale (CES)

Pentru a facilita incluziunea copiilor cu CES, în 31 de instituții de învățământ secundar general sunt angajate 38,5 unități de cadru didactic de sprijin și în 5 instituții de educație timpurie sunt angajate 3,75 unități de cadru didactic de sprijin.

Succesul incluziunii educaționale a copiilor cu CES se datorează grupelor de meditații și organizării alimentației pentru acești copii și pentru cei din familii social-vulnerabile. Cu sprijinul financiar al Consiliului raional, în 26 de instituții sunt create grupe de meditații pentru copii cu CES și este organizată alimentația pentru 650 de copii cu CES și din familii social-vulnerabile.

Dezvoltarea infrastructurii și asigurarea bazei tehnică-materiale

Din bugetul Raional și Programul Sat European au fost alocate surse financiare pentru diverse reparații și îmbunătățiri ale infrastructurii școlare, inclusiv izolarea termică, schimbarea ușilor, reparația acoperișurilor și pavarea curților. Toate instituțiile de învățământ (100%) sunt aprovizionate cu apă rece.

Totodată, o problemă stringentă rămâne identificarea resurselor financiare pentru construcția blocurilor sanitare în interiorul clădirilor în următoarele instituții : Gimnaziul Coșernița, Gimnaziul Zăluceni, Gimnaziul Illiciocva, Gimnaziul Vertiujeni, Gimnaziul Nicolaevca, ȘP Văscăuți, ȘP Sârbești. În instituțiile Gimnaziul Cunicea, Gimnaziul Ciripcău, Gimnaziul Tîrgul Vertiujeni există blocuri sanitare în interior, însă nu sunt funcționale și necesită reparații capitale.

Majoritatea instituțiilor de învățământ primar și secundar (76%) sunt dotate cu spații pentru prepararea și servirea hranei, conform normelor sanitare. O necesitate primordială rămâne a fi reparația capitală a blocurilor alimentare din următoarele instituții: Gimnaziul Illiciocva, Gimnaziul Rădulenii Vechi, Gimnaziul Nicolaevca, Gimnaziul Vărvăreuca, ȘP Sîrbești.

Gimnaziile Vertiujeni și Hîrtop nu dispun de blocuri alimentare, iar elevii se alimentează în încăperi adaptate sau în cantinele grădinițelor de copii.

Una dintre problemele majore cu care se confruntă sistemul educațional din raionul Florești este lipsa alimentației pentru elevii care sunt transportați la școlile de circumscripție. Acești elevi sunt adesea nevoiți să parcurgă distanțe considerabile pentru a ajunge la școală, iar lipsa unei mese adecvate poate afecta semnificativ atât sănătatea lor fizică, cât și performanța școlară. Este necesar să asigurăm toți copiii din localitatea rurală cu un prânz cald (nu doar copii cu CES) , deoarece de regulă părinții nu-i pot sprijini financiar pentru a cumpăra alimente din magazinele locale și aceștia sunt mai mult de jumătate de zi

înfometaji. Aceasta le va oferi nutriția necesară și va sprijini dezvoltarea lor sănătoasă și performanța școlară.

Transportarea elevilor

De la școlile arondate spre școlile de circumscripție, în total sunt transportați 871 elevi, dintre care 552 elevi sunt transportați cu 10 autobuze școlare și 319 elevi sunt transportați cu 14 autobuze arendate. Trebuie de menționat că este insuficient numărul de autobuze școlare dotate conform rigorilor și normelor de transportare a elevilor.

Parteneriate și colaborări privind dotarea școlilor cu echipamente TIC

DGE Florești, împreună cu partenerii educaționali, a elaborat și implementat un plan de dotare a instituțiilor cu echipamente necesare și extinderea conexiunilor la Internet. Toate instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal (100%) sunt conectate la rețeaua Internet, având create condiții pentru utilizarea TIC prin săli multimedia sau săli de clasă dotate cu proiectoare și laptopuri.

Instituțiile de învățământ primar și secundar din raionul Florești au beneficiat de mai multe donații (România, Republicii Coreea) ce constau din echipamente informaționale de calcul, echipamente pentru dotarea laboratoarelor de fizică, biologie și chimie, oferite de către MEC din cadrul Proiectelor.

Parteneriate și colaborări privind alimentația în cadrul instituțiilor de învățământ

Alimentația copiilor din ciclul primar (clasa I-IV) este asigurată de stat, norma financiară stabilită, începând cu 01 ianuarie 2023, este de 15,60 lei/zi/elev.

Din surse extrabugetare sunt alimentați 33 de elevi din LT Ștefănești din familii social vulnerabile. Cu prânzuri calde (30 lei/zi) sunt alimentați 20 copii, 13 elevi primesc pachete alimentare (150 lei/săptămână) în cadrul proiectului implementat în instituție de AO "Centrul Filantropic Alinare" cu suportul financiar al Fundației „Max Face Posibil” din Olanda.

4.2.4 Inspectoratul de poliție

Pentru a identifica starea actuală și provocările din sectorul Inspectoratului de Poliție s-a discutat cu donul Berzoi Alexandru Șef-adjunct al IP Florești, rezultatele acestei discuții sunt prezentate mai jos.

Colaborarea dintre IP și ONG-uri

În prezent, inspectoratul de poliție din raionul Florești nu are nicio colaborare oficială cu ONG-uri naționale sau internaționale. Aceasta reprezintă o oportunitate ratată de a beneficia de resurse, expertiză și suport adițional în diverse domenii care ar putea îmbunătăți eficiența și eficacitatea serviciilor oferite comunității.

În cazurile de violență domestică, conform legislației, poliția are dreptul să emită un Ordin de restricție de urgență (3-10 zile) sau judecata emite Ordonanța de protecție (30-90 zile), prin care să evacueze agresorul și să interzică acestuia să locuiască la domiciliu. Cu toate acestea, cadrul legal nu prevede plasamente speciale pentru agresori pe durata acestor ordine. Prin urmare, victimele, sau comit alte infracțiuni de ex : furturi sau influențează victima să retragă cererea de la IP, permițând astfel agresorului să revină în familie fără de a participa la programe educaționale. Acest ciclu vicios duce la recidive constante.

ONG-urile specializate în protecția victimelor violenței domestice pot oferi suport crucial, inclusiv adăposturi temporare, consiliere psihologică și asistență juridică. Inspectoratul de poliție ar putea colabora cu aceste organizații pentru a asigura o intervenție rapidă și eficientă în cazurile de violență domestică, protejând astfel victimele și asigurându-se că acestea primesc sprijinul necesar.

Din datele statistice pentru anul 2023, se observă o majorare considerabilă a furturilor mici (art.105 din Codul Penal). Numărul acestora s-a mărit de trei ori în anul 2023 (249 cazuri) în comparație cu anul 2022 (82 cazuri). Una dintre principalele cauze este nivelul ridicat de sărăcie și lipsa de oportunități economice. Mulți oameni, confrunțați cu dificultăți financiare, recurg la furturi mici pentru a supraviețui sau pentru a-și satisface nevoile de bază.

În raportul anului 2023, una dintre cauzele săvârșirii infracțiunilor este nivelul scăzut al moralității populației. Persoanele care nu au avut acces la o educație adecvată pot fi mai susceptibile să adopte comportamente ilegale și imorale. De asemenea, lipsa unor programe de prevenire și educare în comunitate contribuie la perpetuarea acestui comportament. Experiența arată că o populație bine educată și informată este mai conștientă în acțiunile sale, contribuind astfel la reducerea comportamentelor riscante și la creșterea siguranței comunității.

În cadrul IP, există Serviciul de prevenire și Serviciul de interacțiune comunitară, care ar putea fi dotate cu un mijloc de transport pentru a desfășura programe educaționale față în față cu locuitorii. Aceste programe ar informa populația cu privire la utilizarea alcoolului, drogurilor, violența în familie și siguranța rutieră. De

asemenea, ele pot include elaborarea și distribuirea de pliante și broșuri pentru copii și adolescenți în cadrul seminarelor de instruire organizate de reprezentanții IP. Din păcate, IP nu poate alocă mijloace de transport acestor structuri, deoarece 19 dintre cele 27 de automobile din gestiunea IP au termenul de uzură expirat.

În prezent, Inspectoratul de Poliție (IP) se confruntă cu un număr mare de infracțiuni legate de droguri, care se răspândesc prin aplicația Telegram. În cadrul IP Florești, nu există o dronă, ceea ce limitează capacitatea de a monitoriza locurile unde sunt plasate plicurile cu droguri. Implementarea unui astfel de echipament ar facilita semnificativ identificarea și intervenția rapidă în aceste cazuri, contribuind la combaterea eficientă a traficului de droguri în raion. Totodată, drona ar servi ca suport în monitorizarea terenurilor utilizate pentru creșterea neautorizată a cânepei și macului, precum și în cazurile de abandon. Dotarea Serviciului Criminalistic IP cu o dronă performantă ar avea un impact vizibil și benefic asupra societății, sporind eficiența intervențiilor și securitatea comunității.

De asemenea, IP evidențiază intensificarea cazurilor de accidente rutiere cu părăsirea locului accidentului. O problemă majoră este lipsa camerelor video de monitorizare a traficului rutier pe traseele raionale și în localități. Instalarea acestor echipamente ar contribui semnificativ la creșterea siguranței rutiere, facilitând identificarea și sancționarea rapidă a contraveniențelor și reducând numărul accidentelor rutiere și al cazurilor de fugă de la locul accidentului.

La nivel de raion, lipsește un automobil specializat pentru transportarea cadavrelor în urma accidentelor rutiere. În astfel de situații, IP trebuie să se adreseze persoanelor fizice pentru a beneficia de aceste servicii, ceea ce poate întârzia și complica gestionarea eficientă a incidentelor.

Dat fiind faptul că raionul Florești are trasee naționale, se înregistrează un număr mare de decese. În prezent, la nivel de raion, lipsește un automobil specializat pentru transportarea cadavrelor în urma accidentelor rutiere. Astfel, IP trebuie să se adreseze persoanelor fizice pentru a beneficia de aceste servicii, ceea ce complică și întârzie gestionarea eficientă a acestor situații.

O colaborare eficientă între diverse structuri, inclusiv ONG-uri, autorități locale și poliție, poate aduce rezultate pozitive semnificative pentru societate. Acest tip de parteneriat poate contribui la creșterea siguranței publice, reducerea criminalității și îmbunătățirea calității vieții pentru locuitorii comunității. Prin combinarea resurselor și expertizei, aceste entități pot aborda problemele sociale și de securitate într-un mod mai cuprinzător și eficient, beneficiind astfel toți membrii comunității.

4.2.5 Activitatea ONG-urilor în regiune

Pentru a identifica domeniile de activitate ale ONG-urilor locale, precum și provocările în derularea activităților, a fost invitată la discuție dna Vera Crivorucica, Directoarea AO Alinare și Directoarea Azilului de bătrâni și persoane cu dizabilități din s. Căprești. Doamna Crivorucica ne-a relatat despre rezultatele activităților desfășurate în raionul Florești și despre succesele obținute datorită colaborării de lungă durată (din 2008) cu Fundația „Max Maakt Mogelijk” din Olanda.

Fundația AO Alinare a fost inițiată în anul 2003 și urmărește scopul de a proteja persoanele în etate, social vulnerabile și cu dizabilități. Asociația a inițiat mai multe proiecte pentru asigurarea cu hrană a familiilor social vulnerabile. Mai multe persoane beneficiază de lemne și cărbuni pentru încălzire, reparația odăilor din locuințe, schimbarea ușilor. Persoane de toate vârstele s-au bucurat de încălțăminte, cărucioare, paturi și saltele. O atenție deosebită este acordată și azilului de bătrâni din satul Căprești. Informații adiționale despre activitățile Fundației AO Alinare sunt prezentate în Informația nr. 2 din Anexă.

Din experiența acumulată în lucrul cu persoanele vulnerabile, s-a constatat că există familii care nu știu cum să utilizeze ajutoarele acordate pentru îmbunătățirea condițiilor de trai și manifestă neglijență față de copiii/nepoți. Urmare a descentralizării a trei centre rezidențiale, s-au creat doar două case comunitare cu 20 locuri de plasament, ceea ce nu este suficient pentru raionul Florești. Este necesar să se mai creeze o casă comunitară și să se asigure sprijin pentru copiii neîngrijiți de părinți care nu sunt capabili să aibă grijă de ei, chiar și atunci când li se oferă suport material și financiar.

Numărul persoanelor cu dereglări mintale este în creștere, acest fenomen fiind observat nu doar în rândul persoanelor în etate, ci și în rândul generației tinere. Acest fapt subliniază necesitatea creării unui centru teritorial sau raional pentru a le oferi servicii socio-medicale corespunzătoare.

O altă reprezentantă a ONG-ului local este doamna Feodosia Bunescu, Fondatoarea și Directoarea AO "Pro Comunitate Băhrinești" creat în anul 2000. Fiind pedagog și apoi primar în s. Băhrinești, a adus idei, proiecte și realizări care au conturat la îmbunătățirea vieții băștinașilor din localitate.

Din anul 2023, AO "Pro Comunitate Băhrinești", în colaborare cu Consiliul Raional de Participare (CRP), derulează proiectul „Cetățeni activi, comunități prospere - faza II”, implementat cu suportul Fundației Est-Europene din resursele acordate de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și Suedia. Acest proiect este destinat tinerilor (NEET) care nu au nicio ocupație, nu sunt la studii, nu sunt angajați și nu au nicio afacere. Scopul proiectului este incluziunea socială a tinerilor NEET.

Doamna Bunescu a contribuit la formarea CRP, un organ consultativ fără statut de persoană juridică. Membrii CRP, 51 persoane, sunt reprezentanții ONG-uri locale, grupurilor de inițiativă și tinerii NEET. Acesta are ca scop dezvoltarea și promovarea parteneriatului dintre autoritățile publice, societatea civilă și sectorul privat. Totodată, CRP desfășoară instruiți privind scrierea și managementul proiectelor pentru membrii consiliului. Urmare a activităților CRP, APL-urile Nivelul I au obținut pentru anul 2024 o linie bugetară adițională pentru activitățile locale destinate tuturor categoriilor de tineri.

Este necesar, ridicarea capacităților financiare al CRP pentru a lărgi capacitatea de instruire a ONG-urile și grupurilor de acțiune din fiecare localitate din raion. Din experiența localităților mun. Cahul, asigurarea APL de nivel I cu un specialist calificat în scrierea și managementul proiectelor aduce fonduri adiționale în bugetul localității, contribuind astfel la îmbunătățirea calității vieții băștinașilor. Dat fiind faptul că membrii CRP sunt din diferite localități ale raionului, este binevenit să se utilizeze această resursă în activitățile de informare a populației locale.

În prezent, bugetele instituțiilor publice (APL, instituții de învățământ și medicale) sunt limitate. Este binevenită acordarea de finanțări pentru derularea proiectelor locale cu scopul de a încuraja participarea activă și socializarea între locuitorii comunității.

În localitățile rurale sunt necesare modele mici de afaceri pentru a susține dezvoltarea economică locală. Este esențial să se mențină consecutivitatea în implementarea acestora. Prin diverse proiecte, persoanele se instruiesc și primesc, prin granturi, echipamente precum mașini de sucuri, incubatoare, cuptoare de copt și altele. Ulterior, trebuie asigurat un mediu adecvat în care acestea să poată valorifica aceste bunuri și să-și dezvolte afacerile.

Doamna Ala Stîrcu, Președinta AO „Paideia” și conducătoarea Centrului de Terapie și Educație Argo, a fost invitată pentru a discuta despre familiile care au copii cu cerințe educaționale speciale, pentru care a fost creat Centrul ARGO.

Deschiderea și dotarea Centrului de Reabilitare au fost realizate de AO „PAIDEIA” în cadrul programului „Valorificăm potențialul societății civile pentru promovarea și dezvoltarea antreprenorialului social în RM”, datorită susținerii financiare a Uniunii Europene și cofinanțării Suediei. Finanțările au fost investite în amenajare și echipamente, iar serviciile centrului sunt contra cost.

Centrul oferă servicii de fizioterapie, kinetoterapie, psihoterapie și masaj terapeutic, având o capacitate de deservire de aproximativ 700 de beneficiari pe an. Centrul a fost deschis datorită cererii mari pentru aceste servicii, mai ales pentru familiile cu copii CES care se confruntă cu provocări semnificative în viața zilnică.

Este binevenit suportul financiar pentru aceste familii prin acordarea de vouchere pentru copii CES la un curs de terapie.

Doamna Ala Stîrcu este și Directoarea Centrului de Creație al Copiilor din orașul Florești. Ea a comunicat că spațiul Centrului de creație poate fi valorificat mai eficient prin utilizarea acestuia în domeniul educației adulților. În prima jumătate a zilei, Centrul de creație pentru copii este adesea neutilizat, deoarece majoritatea activităților pentru copii au loc după-amiaza. Organizarea unui Centru de dezvoltare pentru adulți ar permite utilizarea optimă a spațiului disponibil, oferind oportunități de învățare și dezvoltare pentru o altă categorie de beneficiari. Aceasta nu doar optimizează utilizarea infrastructurii existente, dar și contribuie semnificativ la dezvoltarea personală și profesională a adulților din comunitate.

La discuție a fost invitată și doamna Natalia Barbăscumpă, Directoarea GAL-ului Lunca Răutului, organizație care activează din anul 2018. GAL-ul Lunca Răutului cuprinde 12 autorități publice locale (APL), acoperind 24 de localități cu o populație totală de 18.930 de locuitori.

Finanțatorul principal al proiectelor este Ministerul Agriculturii, iar proiectele sunt oferite în trei sectoare:

- *Sectorul Public (APL):* Proiecte destinate dezvoltării infrastructurii și serviciilor publice.
- *Sectorul de Antreprenorii:* Proiecte de sprijin pentru inițiativele antreprenoriale locale, menite să stimuleze economia și să creeze locuri de muncă.
- *Sectorul Civic (ONG-uri Locale):* Proiecte destinate organizațiilor non-guvernamentale locale pentru a sprijini inițiativele civice și comunitare.

Pe parcursul a doi ani, au fost finanțate 29 de proiecte prin intermediul GAL-ului Lunca Răutului. Cu toate acestea, doar un singur ONG local a beneficiat de un proiect. Un impediment major în accesarea finanțării pentru ONG-uri este contribuția financiară solicitată din partea acestora în cadrul proiectului. Este nevoie de o colaborare mai strânsă între APL-uri și ONG-uri pentru a asigura o finanțare externă eficientă. Totodată, sunt câteva ONG-uri foarte active pe teritoriul GAL-ului (menționate mai sus).

În prezent, GAL-ul Lunca Răutului implementează proiecte destinate diferitelor categorii de tineri și femei, finanțate de Fundația Est-Europeană. Recent, GAL-ul a depus un dosar pentru un proiect destinat femeilor, care prevede instruirea acestora în contabilitate și arta brodatului, cu scopul de a le pregăti pentru prestarea

serviciilor de contabilitate agenților economici. Practic, fiecare proiect prevede acoperirea unui procent pentru persoanele cu dizabilități.

Este foarte binevenită deschiderea unui centru de zi pentru persoanele în etate, cu implicarea activă a voluntarilor tineri. Aceasta ar contribui la creșterea incluziunii sociale și la îmbunătățirea calității vieții pentru aceste categorii vulnerabile ale populației.

S-a remarcat că regiunile îndepărtate, precum: Sănătăuca, Vertiujeni și Cuhurești etc., nu sunt suficient informate despre activitatea ONG-urilor. Aceste regiuni trebuie informate și ghidate adecvat pentru a beneficia de oportunitățile existente. Totodată, s-a menționat că membrii GAL-lui sunt dezamăgite de procesul de desfășurare a finanțării și de criteriile de eligibilitate. În anul 2023 au fost depuse 29 de aplicații și doar 13 au fost finanțate.

4.2.6 Grupurile de tineri și femei

Pentru a identifica opțiunile de dezvoltare a tinerilor și femeilor din raion, au fost invitați activiști din or. Florești, s. Coșernița, or. Ghindești, or. Mărculești, s. Roșietici, s. Cașunca și s. Cuhureștii de Sus. Aceștia ne-au relatat despre diversele opțiuni de dezvoltare disponibile pentru tinerii din raion.

În trei regiuni din raionul Florești - satele Gura Camencii, Vărvăreuca și orașul Florești – Fundația Est-Europeană în colaborare cu AO "Ungherașul Fericirii" au desfășurat proiectul "Women in Power". Proiectul a identificat ca problemă majoră lipsa posibilităților de dezvoltare pentru femei. Majoritatea femeilor sunt încadrate în sectorul serviciilor, ceea ce limitează oportunitățile de creștere profesională și personală.

Crearea Consiliului Local al Tinerilor Florești în cadrul Consiliului Raional este un pas important pentru îmbunătățirea participării tinerilor în procesul decizional și pentru dezvoltarea comunității. Totuși, o provocare majoră este conexiunea slabă între tineri și APL de nivel I și II. Situația este mai stringentă la nivelul APL-urilor de nivel I, unde nu este creat Consiliul Local al Tinerilor. Tinerii au frica de a interacționa cu reprezentanții APL, nu sunt abordați serios și uneori sunt luați în derâdere. Inițiativele lor sunt adesea refuzate sau tratate cu indiferență. Vocea tinerilor trebuie să fie auzită, iar APL-urile și părinții ar trebui să-i încurajeze.

Există și APL-uri de nivel I unde inițiativele tinerilor sunt salutate, iar în aceste localități se observă o coeziune socială mai avansată. Totuși, acestea sunt cazuri izolate în contextul celor 40 de localități din raion. Bugetul raional destinat tinerilor ar trebui coordonat cu Consiliul Local al Tinerilor Florești, în baza planului de activități planificate pentru anul viitor. Cu regret, bugetul alocat pentru tineri nu se coordonează corespunzător cu beneficiarii liniei bugetare. În APL-urile de nivel I, bugetul destinat tinerilor este de obicei repartizat la cultură, sport etc., fără o alocare distinctă pentru activitățile tinerilor. Această situație a creat o abordare pasivă și indiferentă din partea tinerilor.

De asemenea, continuitatea Consiliilor locale de tineret nu este mereu asigurată, deoarece tinerii pleacă din sate după ciclul gimnazial.

Tinerii sunt puțin implicați în activități din cauza lipsei de evenimente interesante și relevante pentru ei. Activitățile desfășurate pentru tineri nu sunt evaluate corespunzător. Majoritatea activităților sunt formale și fără impact pozitiv asupra comunității tinerilor. Din acest motiv, implicarea tinerilor nu este activă, deoarece aceștia consideră că părerea lor nu contează.

O problemă semnificativă este comasarea instituțiilor de învățământ și închiderea școlilor profesionale, ceea ce a generat exodul tinerilor din localitate. În majoritatea localităților rurale, nivelul de educație se finalizează la nivel de gimnaziu sau chiar primar. Pe parcursul învățământului, copiii sunt implicați în activități, dar după finalizare, aceștia nu se implică în viața socială a comunității. La nivel de raion există doar o școală profesională, care nu oferă o gamă diversificată de specialități necesare pentru a asigura perspective clare de angajare cu o remunerare adecvată.

Această situație determină tinerii susținuți de părinți să plece la studii fie în orașul Florești, fie în alte raioane sau orașe, în căutarea unor oportunități educaționale mai bune. Cei care nu au posibilitatea de a continua studiile rămân în localitate, ceea ce limitează dezvoltarea lor personală și profesională și contribuie la stagnarea comunităților rurale.

Mentorat și Suport Profesional pentru Tinerii nu este suficient, nu sunt persoane/mentor/lider care să îi inspire și să îi încurajeze. La locurile de muncă, tinerii sunt adesea criticați și nu primesc sprijin pentru a se adapta și a se dezvolta profesional.

Este binevenit ca în fiecare APL de nivel I să fie un specialist în atragerea investițiilor, ceea ce va permite atragerea fondurilor pentru activitățile tinerilor, femeilor și întregii comunități. De asemenea, ar fi util să se

creeze un canal de informare între ONG-uri, APL-uri, Consiliul Local al Tinerilor și reprezentanți ai sectorului privat, unde să se prezinte actualitățile, noutățile și necesitățile. Un exemplu elocvent este platforma online Cahul-Activ (Teleradio Moldova, 2023).

4.2.7 Agricultori și fermieri

Pentru a identifica provocările cu care se confruntă agricultorii din raionul Florești, am invitat la discuție reprezentanți din localitățile Lunga, Ghindești, Domulgeni, Mihailovca, Prajila și Cuhureștii. Mai jos sunt prezentate rezultatele acestei discuții.

S-a considerat necesară efectuarea unei cartografieri a gospodăriilor țărănești pe baza a două criterii principale: suprafețele cultivate și domeniile de activitate din agricultură. Agricultorii consideră că aceste grupe trebuie stipulate la nivel legislativ pentru ca, pe viitor, guvernul să poată dezvolta programe specifice pentru fiecare categorie de gospodării. Prin urmare, resursele guvernamentale vor fi utilizate mai eficient, fiind direcționate către zonele și categoriile care trebuie susținute. Pe parcursul focus grupului s-a identificat că comunicarea între agricultori practic nu există, fiecare descureându-se pe cont propriu. Se vede oportunitatea creării de grupe de interese între gospodăriile cu interese comune. Producătorii vor putea forma cooperative și parteneriate pentru a-și consolida poziția pe piață și pentru a accesa mai ușor resurse și tehnologii moderne.

Schimbările climatice și variabilitatea condițiilor meteorologice reprezintă unele dintre cele mai mari provocări pentru agricultură. Seceta prelungită și disponibilitatea limitată a apei pentru irigații afectează grav randamentul culturilor. Este necesar ca guvernul să vină cu programe la nivel național pentru crearea stațiilor de acumulare a apei, asigurând astfel un sprijin constant pentru agricultori.

Dat fiind faptul că munca în agricultură este sezonieră, s-a propus o colaborare cu autoritățile statului pentru a crea o siguranță și continuitate a resurselor de muncă. Propunerea vizează ca, pe perioada sezonieră, lucrătorii să fie remunerați de către agricultori, iar pe perioada pauzei, remunerarea acestora să fie garantată de stat. În acest mod, oamenii vor avea o anumită siguranță financiară, agricultorii vor beneficia de forță de muncă constantă, iar exodul din țară ar putea fi diminuat.

Agricultorii se străduiesc să utilizeze preponderent resursele proprii în activitate. A fost menționat pozitiv programul de finanțare „373”, care este utilizat de antreprenorii agricoli. Cu toate acestea, creditele oferite de băncile comerciale sunt considerate costisitoare, care nu vin la întâmpinarea sectorului agricultură. Acest nivel de cost face dificil accesul la finanțare pentru mulți agricultori, subliniind necesitatea unor soluții financiare mai accesibile.

În legumicultură, cea mai mare provocare este lipsa persoanelor încadrate în munca sezonieră, iar monitorizarea acestora pe parcursul perioadei de lucru este problematică. Este strict necesară crearea de hub-uri pentru sortarea și ambalarea fructelor și legumelor, asigurând astfel standardele necesare pentru vânzarea acestor produse. Agricultorii nu au acces la realizarea directă a mărfii, iar aproape toată producția legumicolă este vândută prin intermediul comercianților, care oferă un preț foarte mic de cumpărare. Din aceste motive, cota terenurilor agricole destinate legumiculturii este în scădere continuă.

Fermierii au subliniat că prețurile de colectare a laptelui sunt foarte mici și consideră că este necesar ca legislația să prevadă delimitarea clară între produsele BIO și cele fabricate din lapte praf. În acest mod, se va crea o diferențiere a prețurilor, ceea ce va conduce la o majorare a prețului de colectare a laptelui.

Agricultorii au menționat că prețul utilajului / echipamentelor agricole este prea mare comparativ cu prețul de la producători, cum ar fi echipamentele agricole din Belarus. Aceștia propun ca utilajului / echipamentele agricole importate direct de la producători să fie scutite de accize, pentru a reduce costurile și a sprijini dezvoltarea sectorului agricol.

Agricultorii specializați în creșterea cerealelor au menționat necesitatea formării tractoriștilor cu competențe digitale, având în vedere utilizarea combinelor performante. În consecință, se solicită ca instituțiile de învățământ să ajusteze curricula pentru a răspunde acestor nevoi moderne.

Proiectul național de consolidare a terenurilor, care are un impact esențial asupra perspectivei de dezvoltare a sectorului agricol, se desfășoară foarte lent în teritoriu. Implementarea acestui proiect este crucială pentru eficientizarea și modernizarea agriculturii, însă ritmul lent al procesului afectează negativ potențialul de creștere și dezvoltare a fermierilor locali.

4.2.8 Business-ul din raion

Reprezentant al businessului mare și IMM a fost invitat dl. Viorel Scorpan, fondator al unui grup de companii care activează în diferite ramuri ale economiei, asigurând un număr mare a populației cu locuri de muncă în localitate. Domeniile de activitate includ agricultura (creșterea cerealelor), producerea (fabrica de bere), alimentația publică (Restaurant Rockscor Brewery) și industria prelucrătoare (moara). Grupul de companii

își propune să lărgască spectrul de activități prin adăugarea producției de paste și patiserie. De asemenea, la discuție au fost invitați și alți reprezentanți ai IMM-urilor din domeniul industriei ușoare și comerțului.

Provocările business-ului

Reprezentanții businessului au subliniat că, indiferent de mărimea afacerii, antreprenorii se confruntă cu multă birocrație și neprofesionalism din partea organizațiilor publice la toate nivelurile. Aceștia au menționat că obținerea unui act permisiv sau a unei autorizații necesare pentru activitate este un proces complicat și îndelungat, care descurajează inițiativele antreprenoriale.

O altă problemă este lipsa dorinței populației de a se încadra în câmpul muncii. Statul, prin acordarea de asistență socială, demotivează populația să muncească, să învețe și să se dezvolte profesional. Această situație creează dificultăți suplimentare pentru antreprenori în găsirea unei forțe de muncă calificate și dispuse să lucreze. Persoane calificate în localitățile rurale este foarte greu de găsit.

Lipsa de comunicare și informare a businessului raional este o altă problemă majoră. Cadrul legislativ este în permanentă schimbare, iar IMM-urile nu reușesc să monitorizeze toate modificările legislative. Este necesară crearea, la nivel raional, a unui canal de informare privind modificările legislative și explicații despre aplicabilitatea acestora, pentru a sprijini antreprenorii în conformarea la noile reglementări.

Oportunități de dezvoltare

Reprezentanții businessului local sunt convinși că potențialul turistic al raionului Florești poate transforma această regiune într-o zonă turistică inedită a RM. Ei consideră că dezvoltarea turismului în Florești ar putea aduce beneficii semnificative, creând locuri de muncă și contribuind substanțial la veniturile raionale.

Pentru realizarea acestui proiect grandios, sunt necesare politici coerente atât la nivel de stat, cât și la nivel raional, care să sprijine dezvoltarea infrastructurii turistice și să faciliteze investițiile în acest sector. De asemenea, susținerea din partea ONG-urilor internaționale este esențială pentru realizarea acestui proiect.

Reprezentanții businessului local sunt de acord să se implice activ în susținerea acestor inițiative. De asemenea, sunt gata să colaboreze cu autoritățile locale și naționale, precum și cu ONG-urile, pentru a crea programe și evenimente care să pună în valoare patrimoniul natural și cultural al raionului Florești.

În prezent, Fundația Est-Europeană în colaborare cu ONG-urile locale acordă un suport bănesc persoanelor care doresc să inițieze o afacere mică în localitățile rurale. De regulă, aceste entități nu reușesc să facă față provocărilor, deoarece nu există infrastructura necesară pentru realizarea producției sau serviciilor. Fără o infrastructură adecvată, inițiativele antreprenoriale se confruntă cu dificultăți majore în a-și desfășura activitatea și a-și valorifica produsele și serviciile.

Reprezentanții businessului consideră că este primordial să se concentreze inițial eforturile spre crearea și dezvoltarea unei infrastructuri turistice solide la nivel raional. Aceasta ar trebui să fie prioritatea înaintea de a sprijini micul business din diverse fonduri ale ONG-urilor.

O infrastructură turistică bine dezvoltată este esențială pentru a crea un mediu favorabil desfășurării activităților economice legate de turism. Odată ce această infrastructură este pusă la punct, sprijinul acordat micilor afaceri va avea un impact mult mai mare și mai durabil.

Reprezentanții businessului local susțin că un randament mai mare va fi obținut prin alocarea fondurilor ONG-urilor către micile afaceri din raion care au deja o experiență de minim 1-2 ani de activitate, au angajați și doresc să se extindă. Acest tip de sprijin poate contribui semnificativ la stabilitatea și creșterea economică a raionului Florești.

De asemenea, s-a menționat că, pentru dezvoltarea economiei, este necesar să se revitalizeze sectorul de industrie și producere. Sunt necesare politici de susținere a businessului care procesează materia primă și creează un produs finit ecologic destinat pieței locale și externe. Aceste măsuri ar stimula creșterea economică, ar genera locuri de muncă și ar spori competitivitatea internațională a produselor locale, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă a țării.

Participarea businessului în viața comunității

Reprezentanții businessului din raionul Florești sunt dispuși să se implice activ în diverse activități comunitare. Cu toate acestea, pentru ca aceste parteneriate să fie mai vizibile și eficiente, este esențial ca APL de nivel I să dezvolte și să implementeze un plan de activități. Un astfel de plan trebuie să demonstreze clar utilitatea și impactul pozitiv asupra comunității. Deși există un total de 40 de APL-uri de nivel I în raionul Florești, doar câteva dintre acestea vin cu inițiative și agende de evenimente bine definite. Prin dezvoltarea unui plan transparent de activități și promovarea parteneriatelor public-private, APL poate asigura participarea activă a businessului, maximizând astfel impactul pozitiv asupra comunității. Transparența, comunicarea și monitorizarea riguroasă sunt elemente cheie pentru succesul acestui parteneriat.

4.2.9 Organele de conducere APL nivel I

Pentru a identifica provocările cu care se confruntă primarii din raionul Florești, am organizat discuții în format online și offline, la care au fost invitați toți primarii din raion. Mai jos sunt prezentate rezultatele acestor discuții.

Primarii au menționat că principalele puncte forte ale localităților sunt oamenii din comunitate și agenții economici care desfășoară activități contribuind la bunăstarea localității. Oamenii sunt descriși ca fiind harnici, dedicați și implicați activ în viața comunității, iar agenții economici locali joacă un rol crucial în dezvoltarea economică prin crearea de locuri de muncă și susținerea diverselor inițiative locale.

Un alt punct forte semnificativ este peisagistica localităților rurale de-a lungul râurilor Răut și Nistru. Aceste zone oferă peisaje naturale deosebite, cu potențial turistic considerabil. Râurile Răut și Nistru formează cadre naturale pitorești, care pot atrage turiști interesați de natură, relaxare și activități recreative. Cu toate acestea, acest potențial nu este valorificat suficient din punct de vedere turistic. Investițiile în infrastructura turistică, promovarea activităților Eco turistice și crearea de trasee turistice ar putea transforma aceste peisaje într-un adevărat magnet pentru vizitatori.

Prezența meșteșugarilor populari este un alt punct forte important al localităților. Aceștia se ocupă de diverse meșteșuguri tradiționale, cum ar fi sculptatul, brodatul, prelucrarea lemnului și împletitul în lozie. Aceste abilități nu doar că păstrează tradițiile locale vii, dar și contribuie la identitatea culturală a regiunii. Meșteșugarii populari pot juca un rol vital în dezvoltarea turismului cultural și artizanal, atrăgând vizitatori interesați de produsele autentice și de procesul tradițional de fabricare.

Infrastructura variază de la o localitate la alta, dar cele mai multe localități rurale sunt bine asigurate cu energie electrică și rețele de telecomunicații.

- **Canalizare:** Sistemul de canalizare este prezent doar în orașele Florești, Mărculești și Ghindești. Localitățile rurale nu dispun de canalizare, ceea ce reprezintă o problemă majoră pentru igiena și sănătatea publică.
- **Gazificare:** Localitățile mari sunt gazificate, în timp ce localitățile mici nu beneficiază de conducte de gaz, afectând confortul și calitatea vieții locuitorilor.
- **Drumuri:** Infrastructura drumurilor în raionul Florești necesită o atenție deosebită. Procentul drumurilor acoperite cu prundiș este foarte mare, ceea ce provoacă probleme semnificative pentru transport, mai ales după ploile torențiale, când drumurile se deteriorează considerabil.
- **Alimentarea cu apă:** Localitățile Cunicea, Nicolaevca se confruntă cu lipsa surselor de apă potabilă, locuitorii folosind doar apa din fântâni adânci de 30-50 m, care nu corespunde normelor de utilizare pentru alimentare. Aceasta este o situație stringentă care necesită intervenții urgente pentru asigurarea accesului la apă potabilă.

Punctele slabe Unul dintre cele mai mari puncte slabe ale localităților din raionul Florești este lipsa locurilor de muncă pentru băștinași. Aceasta îi determină pe mulți dintre ei să plece la muncă în străinătate, ceea ce afectează negativ stabilitatea și dezvoltarea comunităților locale.

Un alt aspect negativ este faptul că tinerii nu se reîntorc în satul de baștină după terminarea studiilor sau a muncii în alte localități, ceea ce contribuie la scăderea populației active și la diminuarea vitalității comunităților rurale.

De asemenea, rata mortalității este mare, în timp ce natalitatea a scăzut exponențial în ultimii ani, ceea ce duce la un dezechilibru demografic și afectează pe termen lung dezvoltarea localităților.

Un număr mare de persoane active beneficiază de asistență socială fără a contribui în vreun fel la comunitate, ceea ce provoacă nemulțumiri între locuitorii comunității. Această situație subminează sentimentul de solidaritate și implicare civică, afectând coeziunea socială și progresul local.

Primarii în primul mandat au menționat că lipsește comunicarea între APL nivel I, în vederea schimbului de experiență și împărtășirii celor mai bune experiențe.

Îngrijorări În localitățile rurale, există un număr mare de imobile construite în perioadele precedente. Locuitorii satului care doresc să utilizeze aceste bunuri se confruntă cu costuri exagerate de arendă. Recent, formula de calcul a arendei imobilelor a fost ajustată, iar tarifele au devenit prea mari pentru IMM aflate la început de drum. Acesta este unul dintre principalele obstacole cu care se confruntă persoanele care ar dori să înceapă o afacere în localitate.

Sursa principală de venit a locuitorilor din sate o reprezintă produsele vegetale și animalele crescute în gospodăriile proprii. Însă, persoanele fizice nu au acces la piețe de desfacere adecvate. Piețele destinate realizării producției fie nu există în localitate, fie nu sunt amenajate corespunzător pentru a susține realizarea producției ecologice. Acest lucru afectează semnificativ capacitatea locuitorilor de a-și valorifica produsele și de a-și asigura un venit sustenabil.

Primarii din localități sunt descurajați de costurile exagerate pentru participarea la programele de dezvoltare regională, care variază de la 150.000 la 350.000 de lei. În plus, modalitatea de alegere a localităților câștigătoare nu este clară, ceea ce sporește frustrările și îngrijorările autorităților locale.

Aceștia consideră că este imperativ să fie revizuită modalitatea de acordare a granturilor. În prezent, bugetele autorităților publice locale de nivel I sunt supuse unei presiuni mari pentru a acoperi costurile de participare la aceste programe, resurse care ar putea fi mai bine utilizate pentru a răspunde necesităților stringente ale comunităților locale, cum ar fi infrastructura, sănătatea, educația și alte servicii publice esențiale.

Primarii autorităților publice locale (APL) sunt profund îngrijorați de reforma administrativ-teritorială care urmează să aibă loc. Această reformă, deși are intenții de eficientizare și modernizare a structurilor administrative, ar putea avea efecte negative grave asupra plecării locuitorilor din sate.

Unul dintre principalele motive de îngrijorare este faptul că reorganizarea administrativă ar putea duce la pierderea identității locale și la diminuarea accesului la serviciile publice. Reducerea numărului de primării și concentrarea acestora în centre urbane mai mari ar putea face ca locuitorii din satele mici să fie nevoiți să parcurgă distanțe mai mari pentru a accesa serviciile administrative, ceea ce ar putea crește sentimentul de izolare și frustrare în rândul acestora.

De asemenea, primarii se tem că reforma ar putea accentua migrația rural-urbană. În lipsa unor politici de dezvoltare rurală bine gândite și a unor investiții semnificative în infrastructura și economia rurală, satele ar putea deveni și mai puțin atractive pentru tineri și pentru forța de muncă activă. Astfel, exodul populației către orașe ar putea continua, agravând problemele demografice și economice ale satelor.

Primarii APL-urilor subliniază ca măsurile să fie gândite astfel încât să susțină dezvoltarea sustenabilă a satelor și să prevină depopularea acestora, asigurând totodată accesul egal la servicii și resurse pentru toți cetățenii, indiferent de zona în care locuiesc.

Primarii localităților au semnalat o problemă semnificativă cu privire la activitatea agenților economici care desfășoară operațiuni în localitățile rurale, utilizează terenurile, resursa umană locală, dar își au sediul oficial în municipiile Chișinău sau Bălți sau în alte raioane. Această practică are impacte negative majore asupra bugetelor APL-urilor, deoarece impozitele și alte contribuții fiscale sunt plătite în locul înregistrării oficiale a entității, nu în localitatea unde efectiv se desfășoară activitatea economică.

Informații mai detaliate despre localitățile raionului Florești sunt prezentate în Anexa.

4.3 ANALIZA SWOT

Analiza SWOT este o metodă de planificare strategică utilizată pentru a evalua punctele forte și punctele slabe specifice raionului Florești, precum și oportunitățile și amenințările cu care se confruntă. Principalul scop al analizei SWOT este de a dezvolta o înțelegere structurată și cuprinzătoare a factorilor pozitivi și negativi care influențează dezvoltarea regiunii.

Domeniile	Descrierea
Puncte forte	
Capitalul uman	<i>Disponibilitatea resurselor umane valoroase</i> , formate din oameni harnici și dedicați, cu un cost scăzut al forței de muncă. Aceasta reprezintă un avantaj competitiv semnificativ, permițând accesul la o forță de muncă eficientă și rentabilă.
Resurse naturale bogate	<i>Soluri fertile</i> : Acestea favorizează o agricultură diversificată și productivă, incluzând culturile de cereale, floarea soarelui și legume, care contribuie semnificativ la economia raionului. <i>Resurse minerale</i> : Există cariere de piatră și alte resurse minerale care pot fi valorificate economic.
Infrastructura de transport	<i>Drumuri republicane și regionale și acces la cale ferată</i> : Acestea asigură conectivitatea raionului cu alte regiuni și facilitează transportul de mărfuri și persoane, esențial pentru dezvoltarea economică.
Rețelele electricitate și telecomunicații	<i>Sistem de telecomunicații bine dezvoltat</i> , operatori Orange, Moldcell, Moldtelecom, inclusiv acces la internet. Rețele electrice în toate localitățile

Educație	<i>Dezvoltarea de programe de formare profesională</i> pentru angajați din sistemul medical, învățământ și asistență socială, în format on-line și off-line
Cultură și Sport	<i>Ansamble culturale:</i> Există diverse colective artistice și case de cultură în fiecare localitate, care contribuie la păstrarea tradițiilor și patrimoniului cultural. <i>Rezultate sportive remarcabile:</i> Tineri activi cu rezultate remarcabile în domeniul Sportului <i>Meșteșugari tradiționali:</i> În localitățile rurale sunt meșteri în împletitul în lozie, confecționarea măștilor, țesutul covoarelor
Puncte slabe	
Probleme socio-economice	<i>Acces insuficient la servicii sociale</i> duce la multiple consecințe negative, inclusiv deteriorarea calității vieții și limitarea oportunităților de dezvoltare pentru indivizi și familii. <i>Rată ridicată de neangajare:</i> Lipsa locurilor de muncă cu remunerare adecvată care să satisfacă necesitățile vieții. <i>Nivel scăzut al salariilor:</i> Salariul mediu nominal brut este semnificativ mai mic decât media națională, afectând nivelul de trai. <i>Ponderea înaltă a populației antrenate în agricultură</i> <i>Sectorul serviciilor în localitățile rurale slab dezvoltat</i> <i>Ramura industrializată slab dezvoltată:</i> nivel scăzut de întreprinderi în domeniul producerii și prelucrării în regiune <i>Comunicarea și implicare:</i> Nivel scăzut de implicare și informare a locuitorilor cu privire la inițiative, probleme în procesul de luare a deciziilor <i>Accesarea de fonduri</i> Capacitate redusă a APL în accesarea și valorificarea fondurilor interne și externe, lipsa de instruire necesară și criteriilor de eligibilitate pentru fonduri mai mari. <i>Acces la piața de desfacere</i> pentru producătorii agricoli, prețurile nereglementate de stat.
Cultură și sport	<i>Infrastructura pentru cultură și sport:</i> Resurse financiare limitate pentru reparația și modernizarea caselor de cultură, terenurilor de sport, multe dintre ele fiind în stare deplorabilă.
Acces limitat la servicii medicale	<i>Lipsa medicilor de familie:</i> Deficitul de medici și starea precară a cabinetelor medicale din zonele rurale afectează accesul la servicii medicale de bază. <i>Infrastructura medicală deficitară:</i> Spitalele și centrele medicale sunt insuficient echipate și subfinanțate.
Infrastructură insuficient dezvoltată	<i>Drumuri și canalizare:</i> Calitatea drumurilor și infrastructura de canalizare sunt inadecvate, afectând calitatea vieții și dezvoltarea economică. <i>Sisteme de apă</i> Ponderea totală a populației conectate la sisteme de apă în raion este sub media națională <i>Stații de epurare</i> Lipsa stațiilor de epurare s. Putinești, Vertiujeni și Lunga <i>Centre de colectare a deșeurilor.</i> Nivel scăzut al sistemului de colectare a deșeurilor, lipsa tomberoanelor pentru depozitare. Creșterea rapidă a gunoștilor neautorizate. <i>Parcuri/ Spațiu verde pentru recreere:</i> Bugetele locale restrânse limitează extinderea și îmbunătățirea parcurilor existente. <i>Mijloacele de transport insuficiente</i> pentru elevii din satele arondate raionului Florești
Migrația tinerilor	<i>Exodul creierelor:</i> Tinerii migrează către alte regiuni sau țări în căutarea unor oportunități mai bune, ceea ce duce la o scădere a forței de muncă tinere și a potențialului de inovare.
Oportunități	
Dezvoltarea turismului	<i>Impulsionarea turismului</i> prin valorificarea resurselor naturale, peisajelor și patrimoniului cultural pentru a dezvolta turismul cultural și agroturismul, ceea ce poate genera venituri suplimentare și crea locuri de muncă. <i>Practicarea meșteșugurilor tradiționale</i> pentru a diversifica spectru de în turism rural.
Dezvoltarea infrastructurii prelucrătoare	<i>Industria de prelucrare și producere:</i> În vederea dezvoltării ramurilor cu potențial economic din sectorul agricol al raionului Florești, cum ar fi pomicultura și culturile bacifere (căpșuni și zmeură), precum și culturile cerealiere și legumicole

Infrastructură de transport	<i>Aeroportul din raionul Florești</i> oferă o deschidere către transportul aerian de mărfuri și pasageri.
Parteneriate cu ONG-uri	<i>Îmbunătățirea serviciilor sociale:</i> Există o oportunitate semnificativă de a îmbunătăți serviciile sociale în raionul Florești prin colaborarea cu ONG-urile . Aceasta ar putea include dezvoltarea de programe și servicii sociale dedicate categoriilor vulnerabile, cum ar fi tinerii NEET, familiile cu venituri reduse și persoanele cu dizabilități. De asemenea, implementarea unor campanii de sănătate și vitalitate ar putea promova incluziunea socială și participarea activă a comunității. <i>Dezvoltarea infrastructurii</i> Implementarea proiectelor ce vizează lucrări de reabilitare / extindere / construcție a rețelelor de alimentare cu apă, canalizare, stații de epurare, renovarea drumurilor locale, amenajarea canalelor de scurgere a apelor pluviale
Incluziunea socială	<i>Implicarea social a tinerilor</i> Implicarea mai activă a tineretului în dezvoltarea localității <i>Digitalizare și consolidare surselor de informare</i> Dezvoltarea unei pagini electronice informaționale și promovare
Îngrijorări	
Schimbările climatice	<i>Seceta și fenomenele extreme:</i> Impactul negativ al secetei și al altor fenomene climatice extreme asupra agriculturii, care poate reduce productivitatea și veniturile agricultorilor. <i>Degradarea solului:</i> Utilizarea intensivă a pesticidelor și a altor practici agricole nesuspendabile poate duce la degradarea solului și la pierderea fertilității.
Competitivitatea scăzută a pieței muncii	<i>Lipsa locurilor de muncă atractive:</i> Concurența scăzută și lipsa oportunităților de carieră pot descuraja tinerii și profesioniștii să rămână în raion. <i>Dependența de sectoare economice vulnerabile:</i> Economii bazate în mare măsură pe agricultură sunt vulnerabile la fluctuațiile prețurilor și condițiile meteorologice. <i>Conectivitate rutieră redusă</i> între localitățile rurale îndepărtate cu centru raional
Probleme de infrastructură	<i>Întârzierea proiectelor de dezvoltare:</i> Problemele birocratice și transparență întârzie implementarea proiectelor de infrastructură necesare. <i>Dezvoltarea inegală:</i> Disparitățile în dezvoltarea infrastructurii între zonele urbane și rurale pot accentua inegalitățile și migrația internă.
Factorii politici și economici	<i>Instabilitatea politică:</i> Schimbările politice frecvente și instabilitatea legislativă pot crea un mediu nefavorabil pentru investiții și dezvoltare economică. <i>Concurența regională:</i> Alte regiuni mai dezvoltate pot atrage investiții și resurse, în detrimentul raionului Florești. <i>Pensionarea specialiștilor</i> din domeniu medical și educație și insuficiența de cadre noi pentru a fi înlocuiți <i>Nivelul de sărăcie în creștere</i> Capacitatea scăzută a populației din regiune de a suporta costurile de utilizare și întreținere a infrastructurii reabilitate, modernizate .

Această analiză SWOT detaliată oferă o imagine cuprinzătoare a punctelor forte, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor cu care se confruntă raionul Florești, oferind un punct de plecare pentru dezvoltarea unor strategii de dezvoltare sustenabilă și echilibrată.

5 CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

5.1 CONCLUZII PRIVIND SITUAȚIA DIN RAIONUL FLOREȘTI

Domeniul Social

Raionul Florești se confruntă cu provocări sociale majore, reflectate printr-o reducere semnificativă a nivelului de trai. Majoritatea locuitorilor se află la pragul sărăciei, din cauza salariilor scăzute, caracterului temporar al ocupării și insecurității veniturilor. Devalorizarea salariilor și a plăților sociale a redus puterea de cumpărare.

Persoanele vulnerabile, cum ar fi vârstnicii, femeile, familiile numeroase și cei cu probleme de sănătate, sunt cele mai afectate. Diferențele între mediile urban și rural sunt semnificative, cu populația rurală având venituri disponibile mult mai mici.

Direcția de Asistență Socială din raionul Florești a oferit suport semnificativ în 2023, dar resursele rămân insuficiente pentru a acoperi toate necesitățile. Reforma RESTART, inițiată de Guvernul RM, vizează îmbunătățirea accesului la servicii sociale, standardizarea calității, asigurarea resurselor umane adecvate și digitalizarea serviciilor.

Colaborarea cu organizații de caritate, precum Fundația Lumos, Fundația „Max Maakt Mogelijk” și AO Concordia Proiecte Sociale, a adus realizări importante în sprijinirea persoanelor vulnerabile și a copiilor rămași fără îngrijirea părintească din cauza migrației părinților.

Domeniul Medical

În sistemul medical există o necesitate urgentă de suplینire a posturilor vacante ale medicilor de familie. Raionul este acoperit doar la 75% din necesarul de medici de familie, jumătate dintre aceștia fiind pensionari. Serviciile medicale din raionul Florești necesită îmbunătățiri substanțiale. Deși majoritatea respondenților au asigurare medicală obligatorie, frecvența vizitelor la medic este redusă, reflectând atât obiceiurile culturale, cât și accesibilitatea limitată a serviciilor. Consultațiile medicale și accesul la policlinică sunt evaluate pozitiv, dar există nemulțumiri legate de accesul la proceduri medicale specializate. Este evidentă necesitatea renovării clădirilor și dotării centrelor medicale cu echipamente moderne.

Domeniul Educațional

Sistemul educațional din raionul Florești se confruntă cu probleme semnificative legate de acces și calitate. Migrația tinerilor către alte regiuni pentru oportunități educaționale mai bune și lipsa de sprijin pentru cei care rămân în localitate contribuie la stagnarea comunităților rurale. Tinerii și femeile necesită programe de mentorat și suport profesional, iar infrastructura educațională trebuie să fie îmbunătățită pentru a atrage investiții și a crea oportunități educaționale adecvate.

Sectorul Economic

Economia raionului Florești este predominant agricolă și se confruntă cu multiple probleme, inclusiv seceta prelungită, lipsa resurselor pentru irigații și accesul dificil la finanțare. Agricultură de subzistență domină, iar lipsa cooperativelor și parteneriatelor între gospodării agravează dificultățile economice. Există o nevoie urgentă de sprijin național pentru agricultură în vederea dezvoltării a infrastructurii pentru sortarea și ambalarea produselor agricole, pentru a îmbunătăți competitivitatea economică.

Dezvoltarea turismului și industrializarea sunt, de asemenea, esențiale pentru diversificarea economiei raionului Florești și pentru crearea de noi oportunități de angajare. Investițiile în infrastructura turistică, cum ar fi modernizarea obiectivelor turistice, promovarea patrimoniului cultural și natural, și crearea unor trasee turistice tematice, pot atrage turiști și stimula economia locală.

Securitatea Publică

Inspectoratul de Poliție din raionul Florești se confruntă cu provocări semnificative în ceea ce privește colaborarea cu ONG-urile și resursele disponibile pentru monitorizarea eficientă a infracțiunilor. Lipsa echipamentelor moderne, limitează capacitatea de a interveni rapid și eficient. De asemenea, există probleme legate de gestionarea infracțiunilor de mică amploare și de violența domestică, care necesită o abordare mai comprehensivă și campanii informaționale și educaționale a populației.

Concluzii Generale

Raionul Florești se confruntă cu provocări majore în toate domeniile cheie, inclusiv social, medical, educațional, economic și de securitate publică. Declinul demografic și fragmentarea administrativ-teritorială limitează capacitatea de dezvoltare și absorbție a fondurilor, afectând negativ calitatea vieții locuitorilor și dezvoltarea economică a regiunii. Îmbunătățirea infrastructurii, extinderea serviciilor publice și consolidarea

unităților administrativ-teritoriale sunt esențiale pentru a crea un mediu mai sigur, prosper și durabil în raionul Florești.

5.2 RECOMANDĂRI

5.2.1 Sectorul social

Pentru a aborda provocările socio-medice din raionul Florești și a îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor, este esențial să se implementeze măsuri cuprinzătoare și bine coordonate. În contextul dificultăților economice și a resurselor limitate, aceste recomandări sunt menite să optimizeze utilizarea resurselor disponibile și să atragă investiții suplimentare din parteneriate cu ONG-urile și partenerii de dezvoltare.

Crearea centrelor de zi pentru persoanele în etate Înființarea centrelor de zi pentru persoanele în etate, care să ofere servicii socio-medice și de reabilitare. Aceste centre ar contribui la îmbunătățirea calității vieții persoanelor în vârstă, care adesea rămân fără îngrijire.

Centre de Zi pentru copii Aceste centre oferă un spațiu sigur și educativ unde copiii pot petrece timpul după școală, facilitând astfel echilibrul dintre viața profesională și cea personală pentru părinții încadrați în câmpul muncii. Este un serviciu esențial solicitat de majoritatea părinților intervievați.

Crearea Casei Comunitare Nr. 3 în raionul Florești Capacitatea caselor comunitare nr. 1 și nr. 2 din orașul Florești a fost depășită, numărul copiilor care nu sunt îngrijiți corespunzător de rude sau plasați în Asistența Parentală Profesionistă (APP) fiind mai mare decât capacitatea acestor centre (20 de copii). Prin urmare, este necesară crearea casei comunitare nr. 3 pentru a asigura copiilor un spațiu sigur și adecvat. Această nouă casă comunitară va oferi condiții optime pentru dezvoltarea și bunăstarea copiilor, contribuind la protejarea și sprijinirea acestora într-un mediu stabil și sigur.

Reparația Acoperișului Casei Comunitare Nr. 1 din Orașul Florești Pentru a păstra integritatea clădirii și a asigura condiții adecvate de trai pentru cei 10 copii din Casa Comunitară nr. 1, este necesară reparația acoperișului. Această intervenție va preveni deteriorarea ulterioară a clădirii și va asigura un mediu sigur și confortabil pentru copiii care locuiesc aici.

Creșă Publică Se propune înființarea unui centru de plasament temporar pentru copii, destinat celor ai căror părinți sunt încadrați în activități și au un orar de muncă organizat în ture. În raionul Florești, niciun APL de nivel I (cu excepția or. Florești) nu corespunde eligibilității proiectului propus de Ministerul Muncii și Protecției Sociale privind deschiderea creșelor publice în localitățile rurale. Proiectul de deschidere a creșelor publice este destinat doar satelor (comunelor) cu un număr mai mare de 5000 de locuitori (MMPS, 2024). Deși inițiativa este foarte plauzibilă, ea nu este aplicabilă pentru raionul Florești, deoarece localitățile rurale din raion au un număr de până la 3000 de locuitori. Totodată, acest serviciu social este foarte solicitat de bășinași și reprezintă unul dintre motivele principale pentru neangajarea femeilor în câmpul muncii. Acest centru va oferi un mediu sigur și adecvat pentru copii în timpul în care părinții lor sunt la muncă, asigurându-le supravegherea și îngrijirea necesară.

Oferirea de vouchere gratuite persoanelor cu dizabilități (Persoane cu Autism) Se propune oferirea de vouchere gratuite persoanelor cu dizabilități, în special celor cu autism, pentru acces la Centrul de Reabilitare, Terapie și Educație pentru Sănătate „ARGO”. Acest centru este realizat cu suportul și sprijinul Uniunii Europene și al Regatului Suediei. Voucherele vor permite beneficiarilor să acceseze servicii esențiale de reabilitare, terapie și educație, contribuind astfel la îmbunătățirea calității vieții și la promovarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități.

Crearea centrului de reabilitare pentru persoanele vulnerabile Este necesară înființarea unui centru de reabilitare care să ofere servicii de recuperare pentru persoanele vulnerabile. Acest centru ar trebui să asigure îngrijirea necesară pentru persoanele care au suferit un atac cerebral, pentru cele afectate grav după intervenții chirurgicale, precum și pentru persoanele cu afecțiuni grave, cum ar fi cancerul. Prin oferirea acestor servicii de reabilitare, centrul ar permite acestor persoane să primească îngrijiri medicale adecvate și să își restabilească sănătatea și funcționalitatea, contribuind astfel la îmbunătățirea calității vieții lor.

Crearea Centrului pentru Persoane cu Dizabilități Mintale pe lângă CCSM Este necesară înființarea unui centru la nivel raional specializat pe persoanele cu dizabilități mintale. Prin implementarea unor programe personalizate de terapie comportamentală, terapie ocupațională și consiliere psihologică, centrul va contribui la îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor, facilitându-le integrarea socială și profesională. De asemenea, centrul să ofere resurse și suport pentru familiile acestora, ajutându-le să gestioneze mai eficient provocările asociate dizabilităților mintale. Crearea acestui centru va reprezenta un pas important în asigurarea unei îngrijiri adecvate și a unui suport comprehensiv pentru persoanele cu dizabilități mintale și familiile lor.

Apartamente Sociale pentru Tineri leșiți din Plasament Social și Victime ale Violenței în Familie Crearea unui cămin social reprezintă o necesitate majoră pentru sprijinirea tinerilor care au ieșit din plasament social și a victimelor violenței în familie. Acest cămin vizează oferirea unui adăpost sigur și a unui sprijin integrat pentru persoanele care se confruntă cu dificultăți majore de integrare socială și economică. Realizarea acestui proiect ar fi posibilă printr-o colaborare între autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și donatorii internaționali. Astfel, se va asigura un mediu stabil și suport necesar pentru a facilita reintegrarea acestor persoane în societate.

Produsele para farmaceutice, dispozitivele medicale de uz casnic și mobilierul joacă un rol important în menținerea sănătății și a bunăstării persoanelor în etate și cu dizabilități. Acestea oferă soluții pentru îngrijirea zilnică și îmbunătățirea calității vieții. Colaborarea cu ONG-urile poate asigura accesul la aceste resurse esențiale pentru persoanele vulnerabile, contribuind astfel la îmbunătățirea sănătății și bunăstării lor.

Mobilitatea asistenților medicali și asistenților sociali

Pentru a îmbunătăți mobilitatea asistenților medicali și asistenților sociali în zonele rurale, propunem să fie asigurați cu biciclete. Acest demers va facilita deplasarea lor rapidă și eficientă, contribuind la creșterea accesibilității serviciilor medicale și sociale pentru populația din mediul rural. Bicicletele reprezintă o soluție ecologică și economică, adaptată necesităților de transport în aceste localități, unde infrastructura rutieră poate fi limitată.

Dezvoltarea Cantinelor pentru Persoanele Vulnerabile

Pentru a sprijini persoanele vulnerabile, inclusiv persoanele în etate, cu dizabilități și cu venituri reduse, propunem dezvoltarea unor cantine sociale. Aceste cantine ar oferi mese calde și echilibrate nutrițional pentru persoanele vulnerabile, contribuind astfel la îmbunătățirea stării lor de sănătate și la asigurarea unui minim necesar de hrană zilnică. Prin această inițiativă, ne propunem să combatem malnutriția și să promovăm incluziunea socială, oferind un sprijin concret și necesar celor care se confruntă cu dificultăți economice și sociale.

Dezvoltarea Spălătoriilor Sociale pentru Persoanele Vulnerabile

Aceste facilități vor contribui semnificativ la îmbunătățirea calității vieții persoanelor vulnerabile, inclusiv a celor din localitățile rurale din Florești. Oferind soluții accesibile și sustenabile pentru nevoile lor zilnice, spălătoriile sociale vor furniza servicii esențiale de spălătorie pentru haine și lenjerie, asigurând un standard ridicat de igienă. Această inițiativă va sprijini persoanele în etate, cu dizabilități și cu venituri reduse, promovând totodată un mediu curat și sănătos. În colaborare cu ONG-urile și sectorul privat, acest proiect va contribui la creșterea calității vieții și la dezvoltarea comunitară durabilă în regiune.

Dezvoltarea Serviciului de Echipă Mobile de Servicii Sociale pentru Familiile Vulnerabile

Dezvoltarea serviciului de echipe mobile de servicii sociale este esențială pentru a sprijini familiile vulnerabile în funcție de necesitățile lor specifice. Aceste echipe vor oferi asistență directă la domiciliul familiilor, cu scopul de a preveni separarea copiilor de părinți. Intervenția promptă și personalizată a echipelor mobile poate aborda diverse probleme sociale și economice, contribuind la menținerea unității familiale și la îmbunătățirea calității vieții pentru cei mai vulnerabili membri ai comunității.

Informații detaliate despre localitățile și numărul persoanelor vulnerabile sunt prezentate în Informația nr. 1 și descrierea localităților rurale. Aceste date sunt esențiale pentru identificarea nevoilor specifice și pentru implementarea eficientă a spălătoriilor sociale în comunitățile vizate.

5.2.2 Incluziunea socială

Istoria raionului Florești este marcată de continuitate și adaptare la schimbările politice și economice, diversitate politică semnificativă, izolarea populației după Covid și lipsa de comunicare între generații. În acest context, activitățile de incluziune socială sunt esențiale pentru coeziunea comunității și participarea la viața socială, culturală și economică. Susținerea inițiativelor de incluziune socială asigură dezvoltarea durabilă și echitabilă a regiunii, consolidând identitatea și solidaritatea comunității. Astfel, este crucial să se intensifice eforturile de incluziune socială pentru a răspunde nevoilor diverse ale locuitorilor și a valorifica potențialul raionului Florești. Propunem câteva măsuri concrete pentru a îmbunătăți incluziunea socială, în urma realizării studiului.

Reparația caselor de cultură din localitățile rurale

Pentru a îmbunătăți incluziunea socială în localitățile rurale active cultural, este primordial să susținem aceste comunități prin reparația caselor de cultură. Acestea reprezintă centre esențiale pentru activități

culturale și sociale, oferind un spațiu de întâlnire și interacțiune pentru locuitorii de toate vârstele. Prin renovarea și modernizarea caselor de cultură, vom crea un mediu propice pentru desfășurarea de evenimente artistice, educative și recreative, contribuind astfel la consolidarea coeziunii sociale și la păstrarea patrimoniului cultural local. Investiția în reparația acestor clădiri va avea un impact semnificativ asupra calității vieții în comunitățile rurale, promovând participarea activă și egală a tuturor membrilor comunității. Lista localităților cu colective culturale "model" este prezentată în Informația nr. 5 din Anexă.

Campania: "Sănătate și Vitalitate pentru Toți"

Pentru a promova modul sănătos de viață în localitățile rurale din raionul Florești, propunem organizarea unei campanii raionale intitulate "Sănătate și Vitalitate pentru Toți". Această campanie va avea ca obiectiv principal atragerea investițiilor din partea ONG-urilor, agenților economici și APL nivel I pentru îmbunătățirea infrastructurii sportive din localitățile rurale.

Ambasadorul acestei campanii poate fi Victor Ciobanu, campionul mondial la lupte greco-romane, originar din Vărvăreuca, va fi ambasadorul acestei campanii. Prestigiul și succesele sale vor atrage atenția asupra importanței sportului și vor inspira tinerii să adopte un stil de viață activ și sănătos.

Activitățile propuse ar fi (i) reabilitarea terenurilor sportive existente și crearea unor noi facilități în localitățile care nu dispun de astfel de spații; (ii) Sesiuni educative despre importanța unui stil de viață sănătos și beneficiile activităților fizice; (iii) Organizarea de competiții locale și raionale în diverse discipline sportive (fotbal, lupte, volei, baschet).

Această campanie va aduce beneficii semnificative atât pentru infrastructura sportivă, cât și pentru comunitatea în ansamblu, demonstrând angajamentul autorităților locale pentru față de îmbunătățirea calității vieții în localitățile rurale.

Campania: "O comunitate unită într-un mediu mai verde și curat!"

Bugetele locale restrânse pentru întreținerea adecvată a parcurilor au dus la degradarea acestora. Colaborarea APL-urilor cu ONG-urile și sectorul privat ar oferi acces la fonduri și granturi necesare pentru dezvoltarea și întreținerea parcurilor. Prin urmare, propunem organizarea unei campanii la nivel raional pentru reanimarea parcurilor din localitățile rurale, implicând toți actorii interesați. Amenajarea adecvată a parcurilor ar permite organizarea de evenimente și activități, crescând astfel sentimentul de comunitate. De asemenea, s-ar organiza programe educaționale pentru copii, menite să conștientizeze importanța mediului și conservării naturii.

Platforma Florești-Prosper

Pentru a atrage și include tinerii în dezvoltarea raionului Florești, propunem dezvoltarea Platformei Florești-Prosper. Scopul acestei platforme este de a promova raionul Florești pe toate dimensiunile și ariile, facilitând astfel informarea atât internă, cât și externă despre dezvoltarea și oportunitățile oferite în raion. Un exemplu elocvent în acest sens este platforma Cahul-Activ (Cahul activ, 2024).

Platforma Florești-Prosper va include crearea unui site web dedicat și a aplicațiilor mobile pentru a promova resursele turistice, economice, culturale și educaționale din raion. De asemenea, se vor realiza materiale de promovare, cum ar fi video-uri, broșuri și ghiduri, pentru a evidenția atracțiile locale și oportunitățile economice.

Un alt obiectiv al platformei este crearea unei baze de date cu resurse utile pentru tineri, antreprenori și investitori, facilitând astfel accesul la informații relevante. Platforma va facilita colaborarea între tinerii din raion și ONG-urile locale, încurajând parteneriatele și proiectele comune pentru dezvoltarea comunității.

Pentru a stimula dialogul și implicarea activă, se va crea un forum online unde grupurile active vor putea discuta idei și proiecte pentru dezvoltarea raionului. Platforma va susține și promova meșteșugarii locali și produsele tradiționale, contribuind astfel la stimularea economiei locale.

În plus, Platforma Florești-Prosper va încuraja voluntariatul și implicarea civică a tinerilor în diverse proiecte comunitare, promovând participarea activă în dezvoltarea raionului.

Pentru realizarea acestui proiect, este necesară implicarea autorităților publice locale de nivel II și a ONG-urilor locale și internaționale. Această colaborare va asigura resursele și suportul necesar pentru implementarea și succesul Platformei Florești-Prosper.

Crearea de Seminare pentru Schimb de Experiență între APL-uri la Nivel Raional

Pentru a stimula colaborarea și dezvoltarea comunităților din raionul Florești, propunem organizarea de seminare periodice la nivel raional, axate pe schimbul de experiență între administrațiile publice locale. Aceste seminare vor facilita întâlnirea și discuția între reprezentanții APL-urilor, permițându-le să împărtășească cele mai bune practici și realizări.

5.2.3 Sectorul medical

Îmbunătățirea Accesului la Servicii Medicale: Creșterea frecvenței vizitelor medicului de familie în localitățile rurale, asigurând prezența acestuia cel puțin de două ori pe săptămână pentru aceasta vedem oportun asigurarea medicilor de familie cu mijloace de transport adecvate, parcul actual fiind insuficient și în stare deplorabilă. Lista de transport necesar pentru instituțiile medicale este anexat în Informația nr. 4 din Anexa.

Îmbunătățirea Stării Clădirilor și Dotărilor Centrelor Medicale Este necesară renovarea centrelor medicale aflate în stare deplorabilă și asigurarea cu apă potabilă în localitățile unde aceasta lipsește. Multe centre medicale funcționează în clădiri vechi care necesită renovări urgente. De asemenea, dotarea acestor centre cu produse para-farmaceutice și echipamente pentru reabilitare, cum ar fi cărucioare performante, bastoane, scutece, paturi funcționale și încălțăminte ortopedică, este esențială. Aceste măsuri vor contribui la îmbunătățirea calității serviciilor medicale și la crearea unui mediu adecvat pentru pacienți, asigurându-le condițiile necesare pentru recuperare și îngrijire adecvată.

Campania la nivel de raion "Sănătatea ta, puterea comunității noastre!" Instituțiile Medicale, Inspectoratul de Poliție în colaborare cu ONG-urile, ar putea să inițieze campanii educaționale și de informare a populației pentru un mod de viață sănătos și efectele negative ale tuberculozei, consumului de droguri, alcool, violența domestică, și alte comportamente antisociale. Aceste campanii ar fi oportune să fie prezentate în format off-line la nivel de sat (comună) pentru a spori gradul de conștientizare al locuitorilor. De asemenea, este recomandat să fie incluse ore de parenting și sesiuni de consiliere psihologică pentru adulți și copii, pentru a oferi un suport comprehensiv și integrat comunității.

Implementarea acestor recomandări va contribui semnificativ la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor din raionul Florești, asigurând accesul echitabil la servicii medicale și sociale de calitate.

5.2.4 Sistemul educațional

Sistemul educațional din raionul Florești joacă un rol crucial în dezvoltarea comunității locale, oferind educație și formare tinerilor și asigurând fundamentul pentru viitoarele generații. În contextul provocărilor actuale, inclusiv infrastructura școlară necorespunzătoare și nevoia de susținere pentru categoriile vulnerabile, este esențial să se implementeze măsuri eficiente pentru îmbunătățirea calității educației. Această secțiune prezintă o serie de recomandări menite să sprijine modernizarea și dezvoltarea sistemului educațional din raionul Florești, cu accent pe incluziunea socială, infrastructura adecvată și formarea cadrelor didactice.

Modernizarea Infrastructurii Școlare: Colaborarea cu ONG-urile privind alocarea de fonduri pentru reparația capitală a blocurilor alimentare și a blocurilor sanitare din instituțiile de învățământ care nu dispun de facilități funcționale, cum ar fi Gimnaziul Coșernița, Gimnaziul Zăluțeni, Gimnaziul Ilcioc, Gimnaziul Vertuțeni, Gimnaziul Nicolaevca, ȘP Văscăuți și ȘP Sârbești.

Alimentația Elevilor: Identificarea fondurilor pentru asigurarea unui prânz cald pentru toți elevii, inclusiv cei transportați la școlile de circumscripție și cei din familii social-vulnerabile, pentru a le oferi nutriția necesară și a sprijini dezvoltarea lor sănătoasă și performanța școlară.

Dezvoltarea Serviciilor de Suport pentru Elevii cu CES:

Este esențial să se identifice și să se mobilizeze resurse financiare pentru dotarea Centrelor de Resurse cu materiale didactice specializate și echipamente IT. Prin îmbunătățirea infrastructurii și a resurselor disponibile, se va facilita incluziunea educațională, oferind tuturor copiilor șanse egale la educație de calitate și sprijin personalizat.

Formarea de scurtă durată

Crearea în instituțiile de învățământ a programelor acreditate de scurtă durată în vederea posibilității de recalificare a cadrelor din diferite domenii. Aceste programe ar trebui să vizeze specializări solicitate pe piața muncii, cum ar fi kinetoterapia, logopedia, fizioterapia, frizeria și operarea tractoarelor digitalizate. Prin astfel de inițiative, se va asigura formarea continuă și adaptarea profesională a personalului, răspunzând astfel nevoilor actuale ale comunității și contribuind la dezvoltarea economică și socială a regiunii.

Accesul la Educație pentru Copiii din Mediul Rural:

Îmbunătățirea transportului școlar pentru a facilita accesul elevilor din localitățile rurale la școlile de circumscripție, asigurându-se că acești elevi beneficiază de servicii educaționale și alimentare adecvate.

Dezvoltarea Programele Extrașcolare:

Susținerea activităților extra curriculare prin alocarea de fonduri din bugetul local sau prin parteneriate cu ONG-uri și grupuri de inițiativă, pentru a oferi elevilor oportunități de dezvoltare personală și profesională.

Extinderea activității taberei pentru copii "Prietenia"

În prezent, tabăra pentru copii "Prietenia" oferă posibilitatea de sejur doar pentru trei ture de vară, iar cererea pentru aceste servicii este foarte mare. Bugetul restrâns al Direcției de Educație Florești nu permite extinderea activității taberei.

Propunem ca, prin colaborarea cu organizații non-guvernamentale, să extindem activitatea taberei "Prietenia" pentru a acoperi o perioadă mai lungă de timp pe parcursul verii. În plus, tabăra ar putea să-și extindă activitatea pe tot parcursul anului școlar, oferind cazare pentru copii din alte țări. Acest model de succes poate fi inspirat din exemplul taberei de odihnă "Romanița" din s. Oricova, raionul Călărași.

Prin implementarea acestui proiect, vom putea satisface cererea mare pentru sejururile de vară și vom oferi oportunități educaționale și recreative pe tot parcursul anului, contribuind astfel la dezvoltarea și bunăstarea copiilor din raionul Florești.

Creșterea capacității de instruire a Consiliului Raional de Participare:

CRP are ca scop dezvoltarea și promovarea parteneriatului dintre autoritățile publice, societatea civilă și sectorul privat. Recomandăm o colaborare a ONG-urilor cu CRP în vederea organizării de instruirii și informări pentru reprezentanții APL și grupurile de inițiativă, pentru a crește capacitatea acestora de a accesa și valorifica fondurile propuse pentru dezvoltarea regională.

5.2.5 Dezvoltarea economică

Dezvoltarea Rezervației Peisagistice Lunca Răutului

Pentru a transforma raionul Florești într-o destinație turistică națională și internațională, propunem următoarele acțiuni:

Este necesară delimitarea teritorială a zonei turistice prin identificarea localităților cu potențial turistic situate de-a lungul râului Răut și delimitarea teritorială a localităților incluse în Rezervația Peisagistică Lunca Răutului pentru utilizare economică, estetică, culturală și recreativă.

Propunem includerea Rezervației Peisagistice Lunca Răutului în lista rezervațiilor peisagistice naționale, privind fondurile ariilor naturale protejate de stat.

Promovarea rezervației este esențială și poate fi realizată prin colaborarea cu organizațiile de promovare a turismului din Moldova, precum ANTRIM și Oficiul Național al Turismului RM. De asemenea, colaborarea cu ONG-uri naționale și internaționale pentru atragerea fondurilor va fi crucială.

Dezvoltarea turismului religios

Raionul Florești are un potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului religios datorită prezenței unor lăcașe și obiecte de cult valoroase, precum monumente geologice și paleontologice, mănăstiri, și biserici istorice. Aceste atracții oferă turiștilor oportunitatea de a aprecia arhitectura, valoarea istorică și semnificațiile spirituale.

Beneficiile turismului religios includ promovarea patrimoniului local și stimularea economiei raionului Florești. Turiștii care vizitează aceste locuri contribuie la creșterea veniturilor locale și la consolidarea comunității prin aprecierea culturii și tradițiilor religioase. Dezvoltarea acestui tip de turism necesită o bună infrastructură și colaborare între autoritățile locale, organizațiile religioase și ONG-uri pentru a valorifica pe deplin potențialul existent.

Dezvoltarea Industriilor de Prelucrare a Produselor Alimentare și Agricole

Pentru a valorifica potențialul economic al sectorului agricol din raionul Florești, este esențial să ne concentrăm pe dezvoltarea industriei de prelucrare a produselor alimentare și agricole. Ramuri cu potențial ridicat, precum pomicultura și culturile bacifere (căpșuni și zmeură), precum și culturile cerealiere și legumicole, pot beneficia semnificativ de acest demers.

Politicile naționale din Republica Moldova trebuie să susțină producătorii autohtoni și să limiteze importul produselor fabricate în țară. Aceasta va contribui la relansarea economiei naționale, promovând consumul de produse locale și reducând dependența de importuri.

Sprijinul oferit de ONG-uri pentru demararea și dezvoltarea afacerilor în domeniul procesării produselor agricole sau de origine animală ar contribui semnificativ la dezvoltarea potențialului existent. Acest sprijin ar permite obținerea de produse agricole ecologice, destinate atât pieței locale, cât și celei externe.

În concluzie, dezvoltarea industriei de prelucrare a produselor agricole, susținută de politici naționale favorabile și sprijinul ONG-urilor, va contribui la valorificarea potențialului agricol al raionului Florești și la stimularea economiei locale.

Amenajarea piețelor locale

Pentru a susține capacitatea locuitorilor de a-și valorifica produsele și de a-și asigura un venit sustenabil, este necesară crearea și amenajarea piețelor locale. Aceste piețe vor oferi condiții adecvate pentru desfășurarea activităților comerciale și vor sprijini inițiativele economice ale locuitorilor din satele rurale.

Crearea piețelor locale implică identificarea locațiilor strategice (sate/comune axate pe: legumicultură, pomicultură, apicultură etc), și construirea infrastructurii necesare pentru a facilita accesul producătorilor și cumpărătorilor. Piețele trebuie să fie dotate cu spații de vânzare adecvate, echipamente pentru păstrarea produselor în condiții optime și acces la utilități esențiale, cum ar fi apă, electricitate și toalete publice.

Promovarea piețelor locale și a produselor ecologice va fi realizată prin campanii de marketing și organizarea de evenimente periodice, cum ar fi târguri și festivaluri, care să atragă mai mulți cumpărători și să stimuleze vânzările. De asemenea, producătorii locali vor beneficia de suport prin cursuri și workshop-uri în domenii precum marketingul, gestionarea afacerilor și tehnici moderne de agricultură ecologică, precum și de acces la finanțare prin programe de sprijin și subvenții.

ONG-urile pot juca un rol crucial în acest proces, oferind suport și resurse necesare pentru dezvoltarea piețelor locale. Un exemplu elocvent este piața agricolă din s.Colibaș raionul Cahul (AgroTV.md, 2024).

5.2.6 Securitatea Publică

Stabilirea parteneriatelor oficiale între Inspectoratul de Poliție și ONG-uri naționale și internaționale pentru a sprijini securitatea publică în raionul Florești este esențială. Aceste parteneriate ar contribui la:

- Dotarea raionului cu o dronă performantă pentru monitorizarea locurilor de plasare a drogurilor, terenurilor utilizate pentru creșterea neautorizată a cânepei și macului, și pentru intervenția rapidă în cazurile de abandon. De asemenea, poate fi utilizată pentru identificarea utilizării muncii neformalizate în sectorul agricol.

5.2.7 Infrastructura regională

Recomandări pentru Îmbunătățirea Infrastructurii în Raionul Florești

Raionul Florești se confruntă cu numeroase provocări legate de infrastructură, inclusiv starea precară a drumurilor, rețeaua de canalizare insuficientă și gestionarea inadecvată a deșeurilor. Aceste probleme afectează negativ calitatea vieții locuitorilor și dezvoltarea economică a regiunii. Implementarea unor măsuri adecvate pentru îmbunătățirea infrastructurii este esențială pentru a asigura dezvoltarea durabilă și creșterea calității vieții în comunitate.

- Sunt necesare investiții urgente în reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere pentru a facilita transportul de persoane și dezvoltarea economică a raionului.
- Extinderea rețelei de canalizare în localitățile rurale este o necesitate vitală pentru a preveni problemele de sănătate publică și a îmbunătăți calitatea vieții.
- Dotarea localităților rurale cu servicii publice de apeduct din surse sigure de apă. Extinderea infrastructurii de apă potabilă pentru a asigura accesul la apă de calitate pentru toate localitățile îndepărtate este urgentă.
- Implementarea unor strategii eficiente de colectare, reciclare și educare a populației privind
- Crearea și întreținerea spațiilor verzi pentru recreerea comunității și îmbunătățirea sănătății publice este o inițiativă necesară pentru locuitori.

Comitetul de Dezvoltare Regională

Pentru a exclude povara cheltuielilor APL de nivel I direcționale pentru participarea la programele de dezvoltare regională, propunem la nivel de Consiliu Raional (APL de nivel II) să fie creată o linie bugetară pentru dezvoltarea teritorială a localităților din regiune și să fie inițiat un Comitet de Dezvoltare Regională, format din membrii APL de nivel I. Acest comitet va vota pentru a decide care localitate va beneficia de programul guvernamental de dezvoltare.

Acest principiu va aduce următoarele beneficii:

- *Utilizarea mai eficientă a bugetelor APL de nivel II:* Crearea unei linii bugetare dedicate dezvoltării teritoriale va permite alocarea fondurilor în mod strategic, concentrându-se pe nevoile prioritare ale localităților.
- *Creșterea transparenței:* Prin implicarea reprezentanților APL de nivel I în procesul decizional, se va asigura o mai mare transparență și responsabilitate în alocarea fondurilor.

- *Reducerea poverii financiare pentru APL de nivel I:* Localitățile mai mici și cu resurse limitate vor beneficia de sprijin financiar adecvat, fără a fi necesară alocarea unor sume mari din bugetele proprii pentru a participa la programele de dezvoltare.
- *Decizii democratice și participative:* Votul membrilor Comitetului de Dezvoltare Regională va reflecta nevoile și prioritățile comunităților locale, asigurându-se astfel că fondurile sunt distribuite în mod echitabil și eficient.

5.2.8 Reforma administrativ-teritorială

Urmare a studiului realizat, concluzionăm că raionul Florești este într-o continuă descreștere, fiind puternic influențat atât de factorul demografic, cât și de cel regional. Orașele mici, cum sunt Ghindești și Mărculești, au suferit o erodare semnificativă a funcțiilor urbanistice și economice ca urmare a dezindustrializării și exodului populației.

În raionul Florești, 35% din APL-uri au o populație mai mică de 3000 de locuitori, iar celelalte 26 de APL-uri de nivel I au o populație mai mică de 1500 de locuitori, pragul minim prevăzut de legislația în vigoare pentru crearea unei unități administrativ-teritoriale separate. Din cauza acestei fragmentări excesive, capacitatea administrativă și financiară de absorbție a proiectelor și programelor destinate dezvoltării zonei rurale este foarte redusă. Aceasta constituie un impediment semnificativ în organizarea și asigurarea eficienței serviciilor publice locale, precum și în fezabilitatea promovării unor politici de dezvoltare economică locală.

La nivel raional, este necesară o reformă a unităților administrativ-teritoriale pentru a crea o structură mai consolidată, care să sporească eficiența activităților organizatorice și dezvoltării regionale. Consolidarea localităților rurale va permite dezvoltarea integrată a instituțiilor de învățământ, serviciilor medicale și economiei raionale, orientate spre export și competiție internațională.

Este esențial să se asigure disponibilitatea infrastructurii de transport pentru băștinași, facilitând astfel mobilitatea și accesul la resurse și oportunități. În harta nr. 5 din Anexă se observă oportunitatea grupării localităților rurale pe baza amplasării teritoriale și a proximității de 7-10 km. Această abordare va contribui la optimizarea utilizării resurselor și la creșterea coeziunii regionale.

O parte semnificativă a populației din raionul Florești este angajată în activități agricole de subsistență, ceea ce amplifică gradul sărăciei în anii cu evenimente extreme legate de climă (secetă, înghețuri, inundații). Prin urmare, industrializarea acestui raion este o prioritate majoră. Consolidarea teritorială ar genera o creștere social-economică în regiune prin alocarea punctată de fonduri pentru dezvoltarea socio-economică a acestor orașe mici, cu scopul de a urbaniza locuitorii raionali.

În paralel, orașul Florești ar trebui dezvoltat ca oraș cu statut de municipiu, având funcționalitatea de pol regional teritorial. Aceasta ar facilita o coordonare mai eficientă a dezvoltării regionale și atragerea de investiții majore, contribuind la creșterea economică și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor din raionul Florești.

6 LISTA REFERINȚELOR

- Agenția Moldsilva. (2024). Preluat de pe <https://www.moldsilva.gov.md/libview.php?l=ro&idc=270&id=1899&t=/Comunicare/Eveniment/e/Stejariul-experimental-de-la-Prodaneti>
- Agromedia, revistă electronică. (2023, mai). Preluat de pe <https://agromedia.md/noutati/agricultura-in-moldova/atracie-turistica-la-putinesti-pesto-185-de-lebede-plutesc-pe-lac>
- AgroTV.md. (2024). Preluat de pe <https://agroTV.md/localnicii-din-satul-colibasi-raionul-cahul-vor-putea-vinde-produsele-la-noua-piata-din-sat/>
- ANOFM, R. (2023). *Raport ANOFM*. Preluat de pe Observatorul revistă electronică: <https://observatorul.md/salariu-de-10-000-30-000-lunar-promite-un-agent-economic-din-floresti-in-top-100-locuri-vacante-de-munca-nu-se-regasesc-agenti-economici-din-raioanele-soroca-si-drochia>
- ATAS_Florești. (2023). *Raport Direcția ATAS nord-este raionul Florești*.
- BNS. (2004-2023). Preluat de pe Banca de date Biroul Național de statistică: <https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774>
- Cahul activ. (2024). Preluat de pe Cahul activ: <https://cahulactiv.md/>
- CEC. (2023). *Alegeri locale din noiembrie 2023*. Preluat de pe cec.md: <https://a.cec.md/ro/alegeri-locale-2835.html>
- Codul Educației. (fără an). Preluat de pe MEC: <https://mecc.gov.md/ro/content/codul-educatiei-0>
- CRF. (2024). Preluat de pe Pașaportul Raionului Florești: <https://floresti.md/pasaportul-raionului/>
- Curchi, L. (2018, octombrie 8). *Răut emblema râurilor mici*. Preluat de pe EcoPresă, revista electronică: <https://ecopresa.md/raut-emblema-raurilor-mici/>
- DAA. (2023). *Raport Direcția Agricultură și alimentație, CRF*. Florești.
- DEAAI. (2023). *Raport Direcția Economie, CRF*. Florești.
- DGEF. (2023). *Direcția generală educație Florești, CRF*. Florești.
- DITC. (2023). *Raport Direcția Infrastructură Transport și Cadastru, CRF*.
- DOFM. (2023). *Raport Direcția Ocuparea Forței de Muncă, Florești*. Florești.
- Guvernul. (2023). *Salariul mediu pe economie*. Preluat de pe <https://gov.md/ro/content/salariul-minim-pe-tara-anul-2024-va-constitui-5000-lei-mai-mare-cu-1000-de-lei-decat-2023>
- Guvernul_RM. (2024). Preluat de pe <https://gov.md/ro/content/salariul-minim-pe-tara-anul-2024-va-constitui-5000-lei-mai-mare-cu-1000-de-lei-decat-2023>
- Guvernul_RM. (fără an). *Masariul mimin pe Tară*. Preluat de pe <https://gov.md/ro/content/salariul-minim-pe-tara-anul-2024-va-constitui-5000-lei-mai-mare-cu-1000-de-lei-decat-2023>
- IP. (2023). *Raport Inspectoratul de Poliție Raionul Florești*.
- Legea_nr.436. (2006, 12 28). *Legea 436 privind administrația publică locală*. Preluat de pe legis.md: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143042&lang=ro#

MMPS. (2024). Preluat de pe MMPS Creșe publice: <https://social.gov.md/comunicare/mai-multe-crese-pentru-copiii-din-republica-moldova-un-nou-apel-lansat-astazi/>

NewsMaker. (2023). Preluat de pe Articol NewsMaker revistă electronică:
<https://newsmaker.md/ro/nu-mai-zburam-de-la-aeroportul-marculesti-spinu-in-perioada-imediat-urmatoare-nu-este-nevoie-de-un-al-doilea-aeroport/>

Reforma RESTART. (2023, martie). Preluat de pe Reforma sistemului de asistență socială RESTART, MMPS: https://social.gov.md/wp-content/uploads/2023/05/Reforma-sistemului-de-asistenta-sociala_FINAL-1.pdf

Resure naturale r.Floresti. (2024). Preluat de pe Resursele minerale ale Republicii Moldova:
<https://www.resurseminerae.md/ro/despre-3363.html>

SSF. (1979-2023). *Raport Secția Statistică Raionul Florești*.

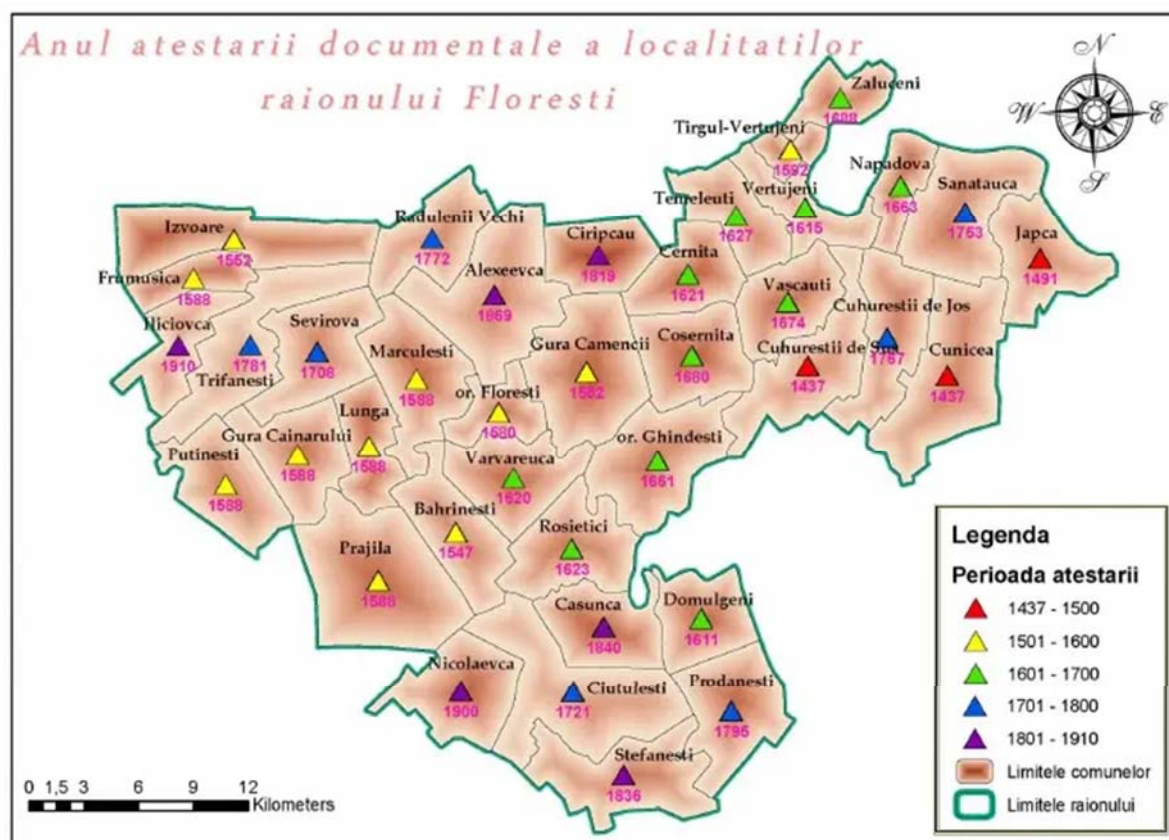
Statistica_teritoriala. (2023). *Comunicat de presă*. Floresti.

Teleradio Moldova. (2023). Preluat de pe https://www.youtube.com/watch?v=_JViQVPNNII

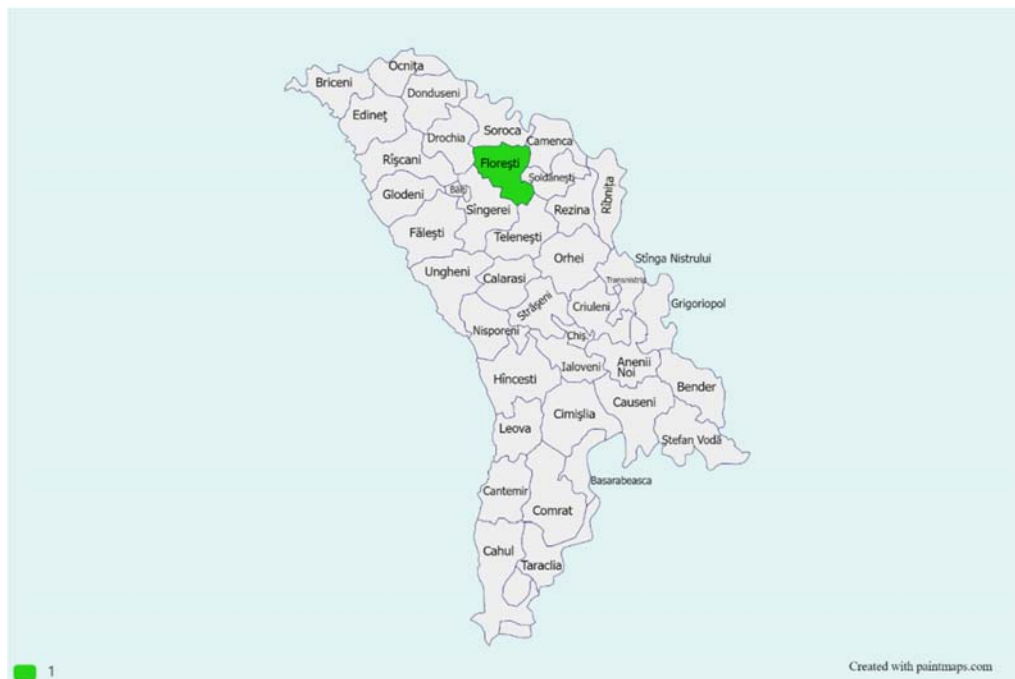
7 ANEXE

7.1 HĂRȚI

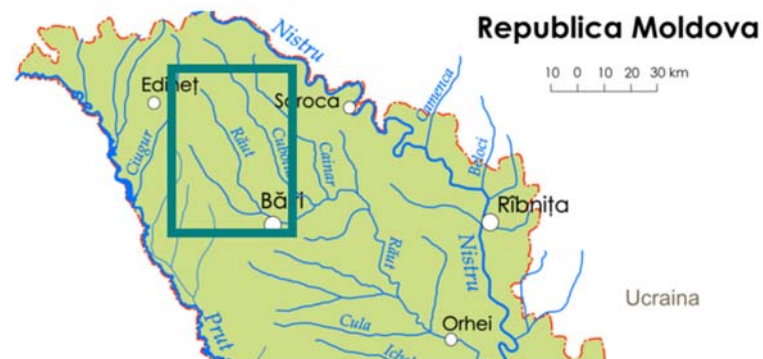
Harta nr. 1 Distribuția geografică a localităților din raionul Florești și cronologia fondării acestora

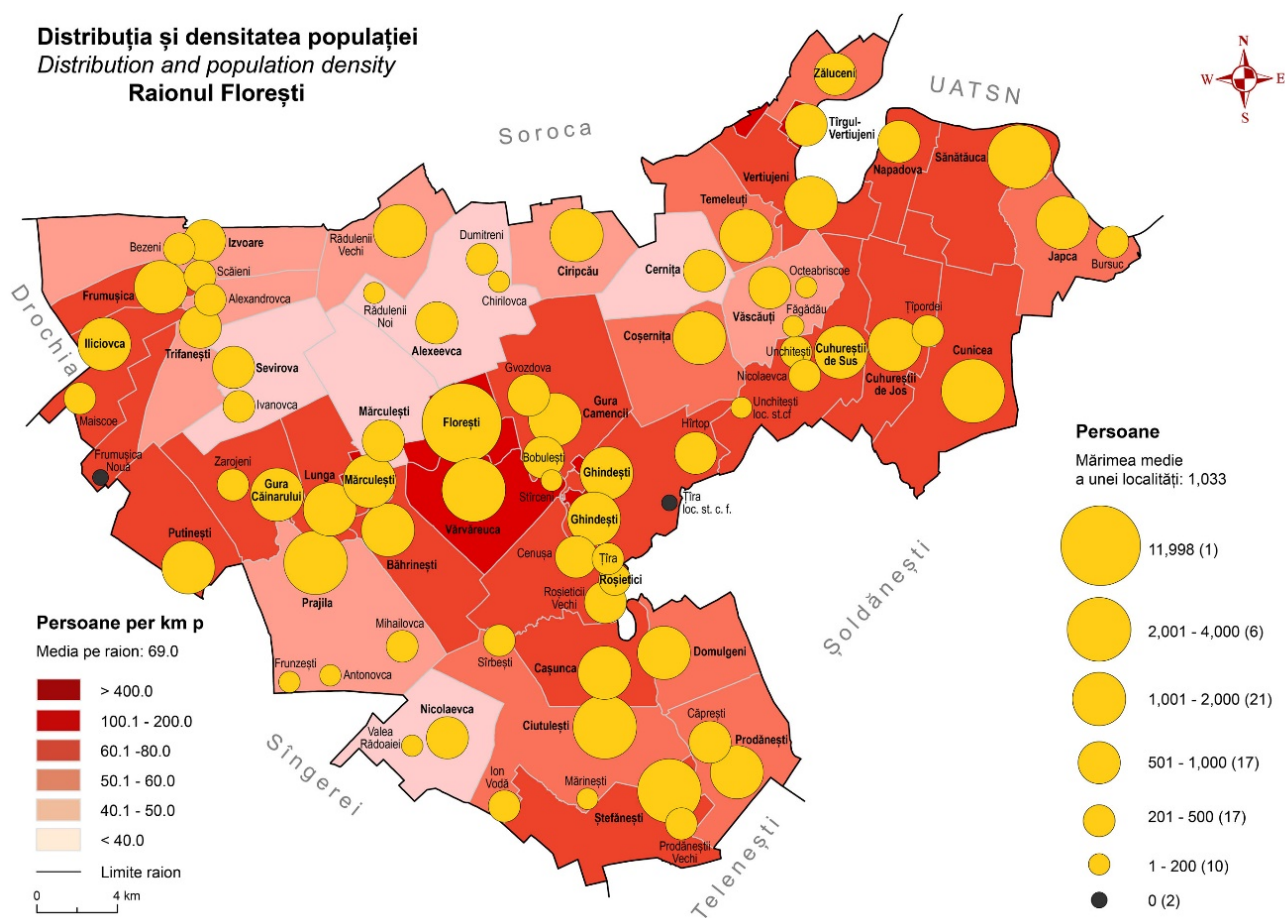
Harta nr. 2 Reprezentarea geografică a raionului Florești

Harta nr. 3 *Reprezentarea râurilor din raional Florești*

Harta nr. 4 Distribuția și densitatea populației în raional Florești

7.2 INFORMAȚII

Informația nr. 1 Informații din Registrele de gospodărie, APL nivel I

[illegible]

13	Cunicea	Cunicea	22	49	705	30	32	-	17	204	-	5
14	Domulgeni	Domulgeni	10	21	287	5	13	35	1	8	-	5
15	Frumușica	Frumușica	9	18	395	11	16	275	15	65	-	4
		Frumușica Nouă										
16	Ghindești	Ghindești	15	36	482	26	56	0	73	153	-	22
		Hîrtop										
		Țîra										
		Țîra, loc.st.cf										
17	Gura Camencii	Gura Camencii	16	29	693	15	8	-	22	156	44	11
		Bobulești										
		Gvozdova										
18	Gura Căinarului	Gura Căinarului	18	27	392	27	31	28	15	64	32	8
		Zarojeni										
19	Iliciovca	Iliciovca	4	16	378	37	30	-	9	72	-	3
		Maiscoe										
20	Izvoare	Izvoare	4	29	496	8	14	-	10	121	75	8
		Bezeni										
		Scăieni										
21	Japca	Japca	7	17	337	7	21	-	12	113	21	3
		Bursuc										
22	Lunga	Lunga	14	23	356	15	43	28	15	86	27	3
23	Mărculești	Mărculești	4	8	199	23	15	9	18	40	15	4
24	Napadova	Napadova	5	7	224	20	36	-	20	72	-	1
25	Nicolaeuca	Nicolaeuca	6	12	217	36	68	15	14	31	-	10
		Valea Rădoaiei										
26	Prajila	Prajila	16	53	583	24	44	33	23	153	42	15
		Antonovca										
		Frunzești										

		Mihailovca										
27	Prodănești	Prodănești	10	24	399	6	17	250	45	101	31	5
		Căprești										
28	Putinești	Putinești	17	23	374	18	30	-	14	110	21	9
29	Rădulenii Vechi	Rădulenii Vechi	7	18	306	19	22	-	13	98	27	0
30	Roșietici	Roșietici	14	38	495	17	37	10	38	146	-	9
		Cenușa										
		Roșieticii Vechi										
31	Sănătăuca	Sănătăuca	32	53	499	9	22	40	5	185	-	10
32	Sevirova	Sevirova	7	18	355	37	17	10	23	73	-	6
		Ivanovca										
33	Ștefănești	Ștefănești	12	18	278	20	62	22	16	119	-	13
		Prodăneștii Vechi										
34	Temeleuți	Temeleuți	8	16	239	18	65	136	20	51	-	4
35	Tîrgul Vertiujeni	Tîrgul Vertiujeni	6	13	275	15	8	-	8	54	-	-
36	Trifănești	Trifănești	10	18	306	9	23	23	12	72	22	8
		Alexandrovca										
37	Vărvăreuca	Vărvăreuca	25	35	596	21	54	23	39	198	67	8
		Stîrceni										
38	Văscăuți	Văscăuți	6	17	245	69	25	10	15	53	10	3
		Făgădău										
		Octeabriscoe										
39	Vertiujeni	Vertiujeni	16	16	259	7	15	-	33	85	-	4
40	Zăluceni	Zăluceni	5	5	166	60	28	6	0	34	4	2
	Total		558	1075	17334	1069	1416	1442	743	3882	660	255

Informația nr. 2 Partenerii de dezvoltare în plan socio-medical a raionului Florești

Organizații	Finanțatori	Tipul de servicii	Localitatea	Numărul de beneficiari
AO Centrul Filantropic Alinare	Fundația „Max Maakt Mogelijk” din Olanda, din anul 2008 pentru mai multe proiecte dintre care:	Proiect investițional de 3,5 mil euro în reparația capitală a Azilului pentru persoane în etate și cu dizabilități	satul Căprești	Capacitatea 45 persoane, la situația din iulie 2024 sunt plasate 41 persoane dintre care 20 persoane din contul CNAS (pensie), si 21 persoane contra plată, 9000 lei per lună.
		Prânzuri calde (30 lei/zi)	LT Ștefănești	33 de elevi, este foarte de extins lista beneficiarilor
		Primesc pachete alimentare	s.Ștefănești, s.Prodănești, s Căprești, s.Domulgheni, or.Florești	21 persoane
		Reparația spațiilor locative	Raionul Florești	138 familii
		Aprovizionarea cu încălțăminte de iarnă	s.Zăluceni, s. Căprești, or.Mărculești	100 copii
		Aprovizionarea cu cărbune/lemne	Raionul Florești	3,5 – 4,0 mii persoane per an
AO Lumus Moldova	Fundația Lumos	Proiect investițional 100 % pentru Casa comunitară pentru copii in situație de risc nr.1 și nr. 2	or. Florești	20 copii, a câte 10 persoane per plasament.
		Susținerea Guvernului RM privind realizarea Reformei instituțiilor de tip rezidențial si crearea serviciilor: asistența psihopedagogică, centru de resurse in cadrul instituțiilor de învățământ , serviciu echipă mobilă, cabinetul sănătos a copilului	Activitatea pe perioada anilor 2007-2022	
AO "Pro Băhrinești" Comunitate	Co-finanțat și implementat de către un consorțiu format din trei organizații ale societății civile: Keystone Moldova, Dorcas Moldova și Neoumanist Moldova. În colaborare cu Direcția Ocuparea Forței de Muncă Florești.	Spălătorie socială și igiena personală și socializare Proiectul „Promovarea OSC-urilor în calitate de parteneri în dezvoltarea serviciilor sociale reziliente” Proiectul are un buget de circa un milion de euro și va fi implementat în perioada anilor 2023-2025.	Pentru raional Floresti sunt identificate două localități : Comuna Izvoare – deschiderea oficiala iulie 2024 Comuna Domulgheni – sunt la etapa de implementare	

Organizații	Finanțatori	Tipul de servicii	Localitatea	Numărul de beneficiari
	Fundația Est-Europeană	Sesiunile de instruire Modulul De la zero la erou în cunoștințe digitale și Modulul Inițierea afacerii de familie în mediul rural	or. Florești, or. Ghindești, s. Mărculești, s. Temeleuți, s. Cuhureștii de Sus, s. Cuhureștii de Jos, s. Vărvăreuca, s. Coșernița, s. Cenușa, s. Roșietici Vechi	36 tineri și tinere NEET, 20 ore de instruire
	Fundația Est-Europeană	Bugetarea unei activități în sprijinul tinerilor NEET pentru anul 2024	s. Cuhureștii de Sus, s. Cuhureștii de Jos, s. Mărculești, s. Iliciovca, s. Sevrova	36 tineri și tinere NEET
	Fundația „Dorcas Moldova”	Atelier de lucru cu tematica „Dezvoltarea comunitară bazată pe resurse”	or. Ghindești	2 beneficiari și s. Sevrova
AO Paideia	Fundația Est-Europeană	Proiect investițional Centrul de Terapie și Educație „ARGO” oferă servicii de fizioterapie; kinetoterapie, psihoterapie și servicii de masaj terapeutic.	or. Florești deschidere oficiala in ianuarie 2024	Capacitatea de deservire anuală 700 persoane
Hope Project Moldova	Fundația Hope Project, USA	Proiectul “O viață sănătoasă”, se realizează prin IMSP CMF Florești, perioada desfășurării mai-decembrie 2024	s. Vărvăreuca, com. Gura Căinarului, s. Putinești	
		Echipă mobile (medic de familie și psiholog) la persoanele ținute la pat sau în faza termală		900 vizite
		Instruiri pentru lucrătorii medicali – sindromul de ardere profesională		24 beneficiari *
		Instruiri comunicații cu pacienții		24 beneficiari *
		Scoală de vara pentru tineri voluntari		25 beneficiari ^{*7}

⁷ Instruirile oferite prin proiectul Hope Project Moldova au fost salutate de beneficiari și se dorește extinderea acestor servicii.

Organizații	Finanțatori	Tipul de servicii	Localitatea	Numărul de beneficiari
AO Concordia Proiecte sociale	ONG-internațional Concordia	Proiect investițional Centrul Multifuncțional „Casa Părintească”	s.Sănătăuca	Serviciu social “de plasament pentru persoane vârstnice” 14 beneficiari Serviciu social „de zi pentru persoane vârstnice”, 20 beneficiari Serviciu Social „de zi pentru copii în situație de risc”, 25 copii

Informația nr. 3 Instituțiile medico-sanitare publice, personalul medical și personalul social din localitățile raionului Florești

Raionul Florești			Numărul populației cu reședință obișnuită la situația de 01.01.2024, persoane	Numărul asistenților medicali, persoane	Instituții medicale teritoriale	Consiliul Raiona Florești (fondator)	Numărul medicilor de familie		Posturile vacante nesuplinite ale medicilor de familie	Numărul asistenților medicali per IMSP, persoane
Nr.d/o	Autorități publice locale	Localități				Instituția Medicală Coordonatoare	total	pensionari		
1	or. Florești	Florești	9.658	74	Secția Medicina de familie or. Florești	IMSP CMF Florești	21	10	5	60
2	Alexeevca	Alexeevca	893	4	OMF Alexeevca					
		Chirilovca			OS Chirilovca					
		Dumitrești			OS Dumitrești					
		Rădulenii Noi			OS Rădulenii-Noi					
3	Ciripcău	Ciripcău	810	4	OMF Ciripcău					
4	Frumușica	Frumușica	1.092	6	OMF Frumușica					
		Frumușica Nouă								
5	Gura Camencii	Gura Camencii	2.634	13	OMF Gura-Camencii					
		Bobulești			OS Bobulești					

		Gvozdova			OMF Gvozdova					
6	Gura Căinarului	Gura Căinarului	1.294	7	OMF Gura Căinarului					
		Zarojeni			OS Zarojeni					
7	Illiciovca	Illiciovca	949	3	OMF Illiciovca					
		Maiscoe			OS Maiscoe					
8	Izvoare	Izvoare	1.212	6	OMF Izvoare					
		Bezeni			OS Bezeni					
		Scăieni			OS Scăieni					
9	Nicolaevca	Nicolaevca	711	5	OMF Nicolaevca					
		Valea Rădoaiei			OS Valea Rădoaiei					
10	Putinești	Putinești	1.375	4	OMF Putinești					
11	Rădulenii Vechi	Rădulenii Vechi	1.057	6	OMF Rădulenii Vechi					
12	Sevirova	Sevirova	993	5	OMF Sevirova					
		Ivanovca			OS Ivanovca					
13	Temeleuți	Temeleuți	883	2	OMF Temeleuți					
14	Țirgul Vertiujeni	Țirgul Vertiujeni	504	5	CS Țirgul Vertiujeni					
15	Trifănești	Trifănești	952	5	CS Trifănești					
		Alexandrovca			OS Alexandrovca					
16	Vărvăreuca	Vărvăreuca	2.209	7	OMF Vărvăreuca					
		Stîrceni								
17	Văscăuți	Văscăuți	740	3	OMF Văscăuți					
		Făgădău			OS Făgădău					
		Octeabriscoe			OS Octeabriscoe					
18	Vertiujeni	Vertiujeni	1.431	7	OMF Vertiujeni					
19	Zăluceni	Zăluceni	583	3	OMF Zăluceni					
20	or. Ghindești	Ghindești	1.311	8	CS Ghindești	IMSP	CS	3	0	2
21	Roșietici	Roșietici	1.709	5	OS Roșietici	Ghindești				12

		Cenușa			OMF Cenușa					
		Roșieticii Vechi			OMF Roșieticii Vechi					
22	Ghindești	Ghindești	1.639	9	OMF Ghindești					
		Hîrtop			OS Hîrtop					
		Țîra			OS Țîra					
		Țîra, loc.st.cf								
23	Coșernița	Coșernița	1.102	7	OMF Coșernița					
24	Cernița	Cernița	707	5	OMF Cernița					
25	or. Mărculești	Mărculești	1.148	6	CS Mărculești	IMSP CS	5	3	1	14
26	Băhrinești	Băhrinești	1.584	6	OMF Băgrinești	Mărculești				
27	Lunga	Lunga	1.216	3	OMF Lunga					
28	Mărculești	Mărculești	511	2	OS Mărculești					
29	Prajila	Prajila	1.998	7	OMF Prajila					
		Antonovca			OS Antonovca					
		Frunzești								
		Mihailovca			OS Mihailovca					
30	Domulgeni	Domulgeni	931	6	OMF Domulgeni	IMSP CS	2	2	1	6
31	Prodănești	Prodănești	1.552	35	CS Prodăneștii Noi	Prodănești				
		Căprești								
32	Ștefănești	Ștefănești	1.780	7	OMF Ștefănești					
		Prodăneștii Vechi								
33	Cașunca	Cașunca	1.440	2	OMF Cașunca	IMSP CS	2	1	1	7
34	Ciutulești	Ciutulești	2.258	12	CS Ciutulești	Ciutulești				
		Mărinești								
		Ion Vodă			OS Ion Vodă					
		Sîrbești			OS Sîrbești					
35	Cuhureștii de Sus	Cuhureștii de Sus	1.542	6	CS Cuhureștii de Sus		4	2	1	11

		Nicolaevca / Poiana			OMF Poiana	IMSP Cuhureștii Sus	CS de				
		Unchitești			OMF Unchitești						
		Unchitești, loc.st.cf									
36	Cuhureștii de Jos	Cuhureștii de Jos	1.738	8	OMF Cuhureștii de Jos						
		Țipordei			OS Țipordei						
37	Cunicea	Cunicea	2.320	11	OMF Cunicea						
38	Japca	Japca	1.177	5	OMF Japca	IMSP Sănătăuca	CS	4	2	2	9
		Bursuc			OS Bursuc						
39	Napadova	Napadova	705	4	OMF Napadova						
40	Sănătăuca	Sănătăuca	1.770	7	CS Sănătăuca						
	Total		60.118	330		*		41	20	13	119

Informația nr. 4 Necesarul de unităților de transport pentru instituțiile medicale, raionul Florești

Nr.d/o	Instituția medicală	Numărul de medici de familie	Unități de transport disponibile, Modelul/Anul producerii	Necesarul de unităților de transport , unități
1	IMSP CMF Florești	21	UAZ 3962-01 – 2006 CHEVROLET AVEO – 2011 FIAT PANDA – 2008 CHEVROLET AVEO – 2011 SUZUKI- JIMNY – 2007 RENO SYMBOL – 2011 FIAT PANDA – 2008 SUZUKI-JIMNY – 2007 VAZ-21214 NIVA - 2007	3
2	IMSP CS Ghindești	3	CHEVROLET AVEO – 2011	2
3	IMSP CS Mărculești	5	DACIA Duster – 2015	-

			FIAT PANDA – 2008	
4	IMSP CS Prodănești	2	DACIA Duster – 2014	-
5	IMSP CS Ciutulești	2	CHEVROLET AVEO – 2011	1
6	IMSP CS Cuhureștii de Sus	4	FIAT PANDA – 2008	1
			FIAT PANDA – 2008	
7	IMSP CS Sănătăuca	4	DACIA Duster - 2022	-
Total				7

Informația nr. 5 Ansambele folclorice cu titlu model din raionul Florești

Nr.d/o	Denumirea colectivelor	Localitatea
1	Ansamblul folcloric cu titlu model "Floreșteanca"	s.Băhrinești
2	Ansamblul folcloric cu titlu model "Dalbe Flori"	or. Florești
3	Ansamblul folcloric cu titlu model "Sălcioara"	or. Florești
4	Ansamblul folcloric cu titlu model "Ilincuța"	or. Florești
5	Formația Vocal instrumentală "Alai"	or. Florești
6	Ansamblu de dans popular cu titlu model "Mugurașii"	or. Florești
7	Orchestra de muzică populară cu titlu de model "Liliac"	or. Florești
8	Centru meșterilor populari	s. Dumitreni
9	Corul academic "Armonia"	or. Florești
10	Ansamblul folcloric cu titlu model "Barvinoc"	s. Alexeevca
11	Ansamblul folcloric cu titlu model "Busuioc din Băhrinești"	s.Băhrinești
12	Ansamblul folcloric cu titlu model "Doina Satului"	s.Cașunca
13	Ansamblul folcloric de bărbați cu titlu model "Strămoșii"	s.Cașunca

14	Ansamblul folcloric cu titlu model "Struguraș"	s. Cernița
15	Ansamblul folcloric cu titlu model "Lozioara"	s. Coșernița
16	Ansamblul folcloric cu titlu model "Țărăncuța"	s. Cuhureștii de Sus
17	Fanfara cu titlu model "Ștejărel"	s. Cuhureștii de Sus
18	Taraful "Miorița"	s. Cuhureștii de Sus
19	Ansamblul folcloric cu titlu model "Cuniceanca"	s.Cunicea
20	Ansamblul de dansuri populare cu titlul model "Opincuța"	s. Dolulgeni
21	Ansamblul folcloric cu titlu model "Dumitrița"	s. Dumitreni
22	Ansamblul folcloric cu titlu model "Cimbrișor"	s.Frumușica
23	Ansamblul folcloric cu titlu model "Doina Răutului"	s. Gura Căinarului
24	Ansamblul folcloric cu titlu model "Izvorașul dorului"	s.Gvozdova
25	Ansamblul folcloric cu titlu model "Datina"	s. Hîrtop
26	Ansamblul folcloric cu titlu model "Izvorul"	s.Izvoare
27	Ansamblul de dansuri populare cu titlu model "Izvoraș"	s.Izvoare
28	Ansamblul folcloric cu titlu model "Izvoraș cu apă rece"	s.Prajila
29	Ansamblul de dansuri populare cu titlu model "Răuțel"	s. Putinești
30	Ansamblul de dansuri populare cu titlu model "Mărțișor"	s. Putinești
31	Ansamblul folcloric cu titlu model "Vatra satului"	s. Rădulenii vechi
32	Ansamblul folcloric cu titlu model "Busuiocul dorului"	s. Trifănești
33	Fanfra cu titlu model "Dumbrava"	s.Vertiujeni
34	Fanfra cu titlu model "Dumbrăvița"	s.Vertiujeni

7.3 ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A LOCALITĂȚILOR DIN RAIONUL FLOREȘTI

Reprezentanții tuturor APL-urilor de nivel I au fost invitați la discuții în format online și offline. Mai mult de jumătate din localități au fost vizitate în timpul realizării studiului cantitativ pentru a înțelege mai profund situația din teren. Pentru a oferi o perspectivă clară asupra situației din localitățile rurale, vă prezentăm analiza socio-economică la câteva din localități.

Analiza socio-economică or. Florești

Prima atestare documentară a localității Florești datează de la mijlocul secolului al XVI-lea, când domnitorul Moldovei, Alexandru Lăpușneanu, a întemeiat satul Florești. Prin Hotărârea Consiliului orașenesc din 11 octombrie 2001, în semn de recunoaștere a vechilor tradiții medievale urbanistice, orașului Florești i s-au atribuit Stema, Drapelul și Imnul orașului.

Cultură și Patrimoniu În anul 1979 a fost inaugurat Muzeul de Istorie și Etnografie din Florești, care dispune de o bogată colecție de peste 12.000 de exponate ce reflectă toate epocile istorice. În oraș se află bustul cronicarului Miron Costin, fost proprietar al moșiei Florești, și un monument dedicat medicului Vladimir Polivenco, care a contribuit semnificativ la dezvoltarea

spitalului din regiune. De asemenea, orașul găzduiește un Complex Memorial ridicat în cinstea ostașilor căzuți în războiul din Afganistan și un monument în formă de Avion pe bulevardul Victoriei, dedicat celor căzuți în al Doilea Război Mondial.

Un alt reper istoric este Podul de Fier din Florești, care ar fi fost construit acum 112 ani de un predecesor al lui Gustave Eiffel. În prezent, acest pod, care leagă orașul Florești de satul Vărvăreuca, se află într-o stare deplorabilă.

Indicatori teritoriali

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	1512,3
din care:	
proprietate a statului	151,2
proprietate administrativ teritorială	604,8
proprietate privată	134,0

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	10324
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	9920

La data de 31.12.2023, populația totală a orașului Florești include 2618 copii, reprezentând 25,3% din totalul populației.

În orașul Florești funcționează o creșă, trei grădinițe și patru licee, asigurând astfel o infrastructură educațională adecvată pentru copiii din comunitate.

Infrastructură și Servicii Publice Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	89
din care:	
drumuri asfaltate	37
drumuri acoperite cu pietriș	20
Drumuri neacoperite	38

Infrastructura

În orașul Florești, gradul de asigurare cu gaz este următorul: 52,18% din localitate este asigurată cu gaz, în timp ce 47,82% nu beneficiază de această utilitate. Infrastructura privind alimentarea cu apă centralizată este bine dezvoltată, acoperind aproximativ 90% din localitate. Orașul dispune de canalizare centralizată care acoperă aproximativ 30,2% din localitate. Iluminarea stradală acoperă aproximativ 90% din oraș, asigurând vizibilitatea și siguranța pe timpul nopții.

Orașul beneficiază de rute de transport public urban către localitățile rurale și naționale, facilitând mobilitatea locuitorilor și conectivitatea regională. De asemenea, în oraș funcționează o Școală sportivă pentru copii și juniori, dar nu există un teren sportiv adecvat pentru antrenamente și competiții. Orașul dispune de un Centru de creație pentru copii și de Clubul "Luceafărul", care este dotat cu o sală de forță, o sală pentru dans sportiv, o sală de tenis, un stadion orașenesc și o Casă de cultură. Aceste facilități oferă locuitorilor diverse opțiuni pentru activități sportive, recreative și culturale.

Dezvoltare Economică și Investiții

Locuitorii orașului sunt activi pe piața muncii în diverse organizații publice și private, cum ar fi magazine, farmacii, bănci, saloane de frumusețe și alte prestatoare de servicii.

Propuneri și Recomandări

Orașul Florești, cu o populație de până la 10.000 de persoane, servește ca centru teritorial al raionului Florești, fiind vizitat de toți locuitorii raionului. Există o mare nevoie și dorință pentru inițierea unui Centru Sportiv Multifuncțional, care să includă o piscină și facilități pentru diverse tipuri de sporturi. În prezent, locuitorii sunt obișnuiți să viziteze piscina în municipiul Bălți, însă aceasta este adesea suprasolicitată.

De asemenea, renovarea Casei de Cultură ar permite organizarea diverselor activități pe tot parcursul anului, întărind viața culturală și socială a comunității. Renovarea Podului de Fier din Florești ar putea transforma acest obiectiv într-o atracție turistică deosebită, oferind posibilitatea de a utiliza teritoriul adiacent pentru dezvoltarea unei infrastructuri turistice și de agrement. Această inițiativă ar sprijini potențialul orașului de a atrage vizitatori și de a îmbunătăți calitatea vieții locale, prin valorificarea istoriei și a peisajului natural din zonă.

Pentru susținerea persoanelor în etate, se propune organizarea de prânzuri calde și spălătorii sociale, oferindu-le astfel suport și comodatate în viața de zi cu zi. Organizarea unui centru de zi pentru persoanele în etate ar îmbunătăți calitatea vieții acestora prin oferirea de activități sociale și recreative.

De asemenea, se propune organizarea unui centru de zi ocupațional pentru copii pe timp de vară, care pe parcursul anului să fie disponibil pentru pregătirea temelor pentru acasă. Aceasta va îmbunătăți atât calitatea vieții copiilor, cât și a părinților acestora, oferind oportunitatea de angajare a părinților. Această necesitate este stringentă, având în vedere că în oraș sunt 2618 copii. Grădinița nr. 8 din oraș poate oferi oportunitatea de a deschide acest centru de zi pentru copii.

Implementarea acestor propuneri va contribui semnificativ la dezvoltarea infrastructurii și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor din orașul Florești.

Analiza socio-economică or. Ghindești

Orașul Ghindești poate fi considerat unul din cele mai tinere orașe din țară. Istoria acestuia pornește în 1952, pe timpul Uniunii Sovietice, când a fost luată decizia de a construi o fabrică de zahăr lângă satul Ghindești. În anul 1956, localității i s-a conferit statutul de orașel. În prezent, fabrica de zahăr nu mai există, aceasta a fost lichidată și bunurile imobile au fost transferate în proprietate privată prin licitație.

În anul 2018, prin decizia CR Florești, orașului Ghindești i s-au conferit drapelul și stema localității.

Indicatori teritoriali

Orașul Ghindești nu dispune de terenuri agricole, divizarea terenului este prezentată în tabelul de mai jos.

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	51,65
din care:	
gospodării ale populației	1,03
grădini extravilan	30,4
fondul de rezervă	20,22

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	1802
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	231
Numărul total de noi născuți a.2023	10
Numărul total de decese a.2023	16

Incluziunea socială al orașului Ghindești are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	17
Numărul total de copii din familii vulnerabile	36
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	66
Numărul de copiii cu dezabilități	4
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	35

Infrastructură și Servicii Publice

Structura drumurilor din orașul Ghindești este de 80% asfalt. Orașul beneficiază de un Centru al Medicilor care asigură serviciile de sănătate pentru locuitori. Gradul de asigurare cu gaz este de 80%, iar alimentarea cu apă centralizată acoperă 100% din localitate. Sistemul de canalizare centralizată acoperă 55% din oraș, iar colectarea deșeurilor este asigurată în proporție de 100%. Iluminarea stradală este, de asemenea, asigurată în proporție de 100%.

Orașul este deservit de transport public urban către localitățile rurale și naționale și dispune de o stație de cale ferată care leagă localitatea cu numeroase sate din raioanele Soroca, Telenești, Orhei și Rezina. Cu toate acestea, terenul de sport existent este mic, neamenajat corespunzător și nu acoperă necesitățile locuitorilor. Tinerii din localitate au format echipe de volei și fotbal și participă activ la competiții raionale, însă sunt nevoiți să călătorească zilnic în orașul Florești pentru antrenamente, implicând timp și costuri suplimentare pentru transport și hrană.

De asemenea, orașul dispune de o Casă de Cultură, dar starea acesteia este deplorabilă, ceea ce face imposibilă utilizarea ei pentru activități culturale. În apropierea Casei de Cultură se află o sculptură numită „Femeia Păcii”.

Dezvoltare Economică și Investiții

Locuitorii orașului Ghindești sunt activi pe piața muncii în diverse organizații publice și private, precum magazine, farmacii, bănci și alte prestatoare de servicii. Fabrica de zahăr din Ghindești a fost lichidată și bunurile imobile au fost transferate în proprietate privată prin licitație.

În anul 2020, în localitatea Ghindești a început activitatea fabrica de bere RockScor Brewery, care utilizează tehnologii moderne din Ungaria pentru a produce bere artizanală într-o varietate largă de sortimente. Fabrica a creat locuri de muncă în teritoriu și, totodată, lângă fabrică a fost deschis un restaurant modern. În apropierea berăriei se află o moară modernă, echipată cu tehnologie de ultimă generație, care respectă standardele de calitate pentru măcinarea și ambalarea făinii.

Propuneri și Recomandări

Dat fiind faptul că tinerii din localitate sunt foarte activi și practică diverse sporturi, orașul Ghindești are o stringentă necesitate de a extinde infrastructura sportivă pentru a asigura un teren sportiv bine dotat și centre pentru practicarea sportului. De asemenea, este urgent necesară renovarea Casei de Cultură, care dispune de o sală de cinema și încăperi ce pot fi valorificate pentru desfășurarea activităților culturale și educaționale pentru copii și persoane în etate.

Pentru susținerea persoanelor în etate, se propune organizarea de prânzuri calde și spălătorii sociale, oferindu-le astfel suport și comoditate în viața de zi cu zi. Implementarea acestor propuneri va contribui semnificativ la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor din orașul Ghindești.

Analiza socio-economică or.Mărculești

Legenda localității Mărculești spune că denumirea vine de la prima familie așezată în localitate, condusă de un țăran harnic pe nume Marcu, cunoscut pentru livada sa de mere roșii și mustoase. Orașul Mărculești este situat pe malul stâng al râului Răut. În anul 1837, în localitate a fost înregistrată oficial colonia evreiască Cot. În prezent, în centrul orașului se află cimitirul evreiesc, Administrația Gimnaziului local împreună cu tinerii activiști au reabilitat cu forțe proprii gardul cimitirului.

Orașul Mărculești are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	336,53
din care:	
Proprietatea statului	113
Proprietate administrativ teritorială	152,53
Proprietate privată	71

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	1250
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	1172
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	140
Numărul total de locuitori apti de muncă (16-63 ani)	600
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ani	212
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	405
Numărul total de noi născuți a.2023	6
Numărul total de decesuri a.2023	17

Din totalul populației la situația din 31.12.2023 numărul de copii este de 53 copii ceea ce alcătuiește 4,24 % din totalul populației.

În orașul Mărculești activează Gimnaziul "Alecsandri" și Grădinița „Andrieș”. Gimnaziul "Alecsandri" este frecventat și de copii din satul Mărculești, iar Grădinița „Andrieș”. de copii din s.Băhrinești și Lunga care se află în imediata apropiere a orașului.

Incluziunea socială al orașului Mărculești are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	150
Numărul total de copii din familii vulnerabile	38
Numărul de persoane în etate fără ajutor	60
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	90
o din care : persoane cu vârsta 65+ ani	35
Numărul copiilor cu dezabilități	7
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	22

În oraș activează Centru Medical care deservește 5 localități (Prajila, Lunga, Băhrinești s.Mărculești și or.Mărculesti) care are o capacitate de deservire de 9000 persoane.

În cadrul Centrului activează 5 medici și 15 asistenți medicali. Centrul nu deține paturi de spitalizare.

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	4,6
din care:	
drumuri asfaltate	2,3
drumuri acoperite cu pietriș	2,3
Drumuri ne acoperite	0

Orașul Mărculești beneficiază de un grad ridicat de asigurare cu gaz, acoperind 95% din suprafața localității. Infrastructura pentru alimentarea cu apă centralizată este bine dezvoltată, acoperind aproximativ 96% din oraș. Cu toate acestea, orașul nu dispune de canalizare centralizată. Iluminarea stradală acoperă aproximativ 90% din teritoriu, asigurând un nivel bun de securitate și confort pentru locuitori.

Transportul public urban este bine asigurat, conectând orașul cu localitățile rurale și naționale. De asemenea, orașul dispune de o stație de cale ferată, care facilitează legătura cu numeroase sate din raioanele Soroca, Telenești, Orhei și Rezina.

În oraș se află o clădire care a funcționat anterior ca și cămin pentru studenții încadrați la învățământul tehnic profesional. Aceasta dispune de terenuri adiacente, care în trecut au fost folosite ca teren sportiv și mini parc. Starea clădirii este satisfăcătoare și poate fi valorificată pentru necesitățile locuitorilor raionului Florești.

Pe teritoriul orașului se extinde un iaz cu o varietate de specii de păsări, oferind un cadru natural diversificat, ideal pentru recreere și observare a faunei locale.

În localitate se oferă servicii sociale pentru persoanele în etate, asigurându-le cu prânz cald. La situația din iunie 2024, numărul de beneficiari era de 50 de persoane. Acest serviciu este finanțat de un ONG local, iar autoritățile publice locale asigură transportarea prânzului la beneficiari.

În prezent, terenul sportiv și Casa de cultură se află într-o stare nesatisfăcătoare, necesitând reparații și modernizări pentru a putea servi comunitatea în mod eficient.

Activitățile culturale și sociale din oraș sunt diverse și adaptate intereselor și nevoilor comunității. Anual, în orașul Mărculești se organizează mai multe evenimente importante, precum Ziua Sportului, Ziua Familiei, Hramul orașului, Sărbătorile de iarnă și Ziua de 8 Martie.

Dezvoltarea economică și investițiile în oraș sunt sprijinite de locuitorii activi pe piața muncii în diverse organizații publice și private, precum magazine, farmacii, bănci și alte prestatoare de servicii. Aceste activități contribuie la creșterea economică și la îmbunătățirea calității vieții în comunitate.

Cu sprijinul ONG-urilor, orașul Mărculești ar putea beneficia de îmbunătățiri semnificative în infrastructură, conservarea patrimoniului și suportul social, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă și la creșterea calității vieții locuitorilor săi în următoarele proiecte:

Crearea unei infrastructuri de agrement local Orașul Mărculești nu dispune de un parc public, pentru relaxare, recreere și socializare.

Reabilitarea cimitirului evreiesc Cimitirul evreiesc din oraș necesită sprijin pentru a fi readus la o stare corespunzătoare acestui loc istoric. Acest proiect ar avea un impact pozitiv asupra conservării patrimoniului cultural și istoric al orașului Mărculești.

Valorificarea clădirii fostului cămin studentesc Dat fiind faptul că orașul Mărculești este în imediata apropiere de orașul Florești, la doar 6 km distanță, și beneficiază de o rețea de transport bine dezvoltată, este oportun să se valorifice clădirea fostului cămin studentesc în calitate de locuințe sociale pentru persoanele în nevoie. ONG-urile pot contribui la renovarea și adaptarea clădirii pentru a oferi locuințe sigure și accesibile pentru persoanele vulnerabile. Acest proiect ar asigura un adăpost adecvat și ar îmbunătăți condițiile de trai pentru cei aflați în dificultate, sprijinind astfel incluziunea socială.

Analiza socio-economică comuna Gura Căinarului

Comuna Gura Camencii este compusă din următoarele sate: Gura Camencii, Gvozdova și Bobulești. Aceasta este situată într-o localitate pitorească, întinzându-se de-a lungul malurilor abrupte ale râului Răut, oferind peisaje spectaculoase și un mediu natural deosebit. Satul Gvozdova este situat pe râulețul Camenca, adăugând un farmec suplimentar acestei comune.

Indicatori teritoriali : Comuna are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	4284,73
din care:	
proprietate a statului	127,69
proprietate administrativ teritorială	1057,7
proprietate privată	3099,34

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	3073
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	2400
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	42
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	693
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	200
Numărul total de noi născuți a.2023	16
Numărul total de decese a.2023	29

Din totalul populației la situația din 31.12.2023 numărul de copii este de 508 copii ceea ce alcătuiește 17 % din totalul populației.

În comuna Gura Camencii activează 1 gimnaziu și 3 grădinițe de copii : în satul Gura Camencii, în satul Gvozdova și în satul Bobulești.

Incluziunea socială al Comunei Gura Camencii are următoarea peisagistică:

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	15
Numărul total de copii din familii vulnerabile	8
Numărul de persoane în etate fără ajutor	0
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	156
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	44
Numărul de copiii cu dezabilități	11
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	22

În com. Gura Camencii activează 3 OFM din care: OFM Gura Camencii, OFM Gvozdova și OFM Bobulești.

Structura drumurilor din localitate este următoarea :

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	25
din care:	
drumuri asfaltate	4
drumuri acoperite cu pietriș	16
Drumuri neacoperite	5

Starea Infrastructurii în Comuna Gura Camencii

În comuna Gura Camencii, gradul de asigurare cu gaz este următorul: 35% din localitate este asigurată cu gaz, în timp ce restul de 65% nu beneficiază de această utilitate. Alimentarea cu apă centralizată acoperă aproximativ 60% din localitate. Comuna nu dispune de un sistem de canalizare centralizată. Iluminatul stradal este asigurat în proporție de aproximativ 100%, oferind vizibilitate și siguranță pe timpul nopții.

Comuna dispune de trei terenuri de sport (două mini-terenuri și un teren mare) situate în satele Bobulești, Gvozdova și Gura Camencii, toate aflându-se în stare normală. De asemenea, comuna are Case de cultură în toate cele trei sate, fiecare fiind în stare bună, oferind spații adecvate pentru activități comunitare și evenimente culturale.

În comuna Gura Camencii activează trei colective artistice: „Flori de dor”, „Izvoaşului Dorului” şi „Baştina”. Nu sunt înregistraţi meşteri populari. În satele comunei există Monumente ale Eroilor căzuţi în cel de-al Doilea Război Mondial, contribuind la păstrarea memoriei istorice şi culturale a comunităţii.

În comună funcţionează 16 magazine mixte, două staţii de alimentare Peco, două magazine de materiale de construcţie, o fermă de creştere a porcinelor, un punct de colectare a produselor agricole, un agent economic prestator de servicii auto, o moară şi o oloiniţă. Ocupaţia principală a locuitorilor din comuna Gura Camencii este preponderent în agricultură, constituind baza economică a localităţii.

Pentru îmbunătăţirea infrastructurii şi a calităţii vieţii în comuna Gura Camencii, sunt necesare următoarele măsuri:

- Crearea zonelor de odihnă pentru tineri.
- Amenajarea terenurilor de joacă.

Implementarea acestor propuneri va contribui la dezvoltarea comunităţii şi la creşterea calităţii vieţii locuitorilor.

Analiza socio-economică comuna Izvoare

Comuna Izvoare este alcătuită din satele: Izvoare, Bezeni, Scăieni. Legenda satului Izvoare spune că localitatea era vestită prin fântânile şi izvoarele sale, care au dat şi numele comunei. Satul Izvoare a fost întemeiat în secolul al XVII-lea şi este atestat documentar încă din anul 1588.

Indicatori teritoriali

Comuna are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafaţa, ha
Suprafaţa Totală	3879,24
din care:	
proprietate a statului	1,84
proprietate administrativ teritorială	169,06
proprietate privată	3545,97

Informaţii Demografice şi Sociale

Categoria populaţie	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	1496
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	*
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	350
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	250
Numărul locuitorilor plecaţi la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	40
Numărul total de noi născuţi a.2023	4
Numărul total de decese a.2023	29

La data de 31.12.2023, populaţia totală a comunei Izvoare include 160 de copii, reprezentând 9% din totalul populaţiei.

În comuna Izvoare funcţionează un gimnaziu şi o grădiniţă de copii. Cu toate acestea, copiii din sate se deplasează pe cont propriu, deoarece nu există un transport organizat pentru aceştia.

De asemenea, în comuna Izvoare activează un Oficiu al Medicilor, asigurând servicii medicale pentru locuitorii comunei.

Incluziunea socială al Comunei Izvoare are următoarea peisagistică :

Categoria populaţie	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	8
Numărul total de copii din familii vulnerabile	14
Numărul de persoane în etate fără ajutor	52
Numărul persoanelor adulte cu dezabilităţi	121
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	75

Numărul de copiii cu dezabilități	8
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	10

În cum. Izvoare activează un Oficiu a Medicilor.

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	21,5
din care:	
drumuri asfaltate	1
drumuri acoperite cu pietriș	1
drum fără nici o acoperire	19.5

În comuna Izvoare, gradul de asigurare cu gaz este de 5% din localitate. Infrastructura privind alimentarea cu apă centralizată este foarte bună, însă comuna nu dispune de un sistem de canalizare centralizată. Iluminarea stradală acoperă aproximativ 80% din localitate, asigurând vizibilitatea și siguranța pe timpul nopții. Comuna dispune de un teren de sport în satul Izvoare, aflat în stare foarte bună. De asemenea, comuna are o Casă de cultură în stare bună, situată în satul Izvoare.

În comuna Izvoare activează un colectiv de dans, contribuind la viața culturală a localității. În comună se află și Monumentul Eroilor căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial, care reprezintă un punct important de referință istorică și culturală.

Activitățile sociale și locale din comună includ:

- Serviciul de îngrijire socială la domiciliu.
- Asistență parentală profesionistă.
- Asistență personală.
- Serviciul social „Spălătorie socială, igienă personală și socializare”.

În comuna Izvoare activează șapte magazine mixte și o olăniță. Ocupația principală a locuitorilor este agricultura, care constituie baza economică a localității.

Pentru îmbunătățirea infrastructurii și a calității vieții în comuna Izvoare, sunt necesare următoarele măsuri:

- Gazificarea întregii localități.
- Crearea de noi locuri de muncă.
- Înființarea de puncte de colectare a fructelor și legumelor.

Implementarea acestor propuneri va contribui la dezvoltarea comunității și la creșterea calității vieții locuitorilor.

Analiza socio-economică satul Putinești

Legenda satului Putinești spune că un boier pe nume Putinescu a ajuns stăpân pe aceste pământuri și a fondat satul. Aceste meleaguri erau renumite pentru fântânile cu apă curată și cristalină, care au atras mulți oameni datorită purității și abundenței lor.

Nu departe de șoseaua dintre Bălți și Florești se află vechiul sat Putinești. Este situat în vestul raionului, pe malul stâng al râului Răut, la 17 km de centrul raional Florești și la 7 km de stația de cale ferată Mărculești. Satul este menționat în documente pentru prima dată la 20 august 1588.

Pe teritoriul satului se găsește un iaz, care a devenit un sanctuar pentru aproximativ 200 de lebede și rațe sălbatice. Această oază naturală nu doar îmbogățește peisajul, ci oferă și un habitat sigur pentru aceste păsări, contribuind la biodiversitatea locală și atrăgând vizitatori dornici să admire frumusețea naturală și fauna sălbatică a zonei.

Satul Putinești are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	2628,77
din care:	
proprietate a statului	108,29

proprietate administrativ teritorială	564,69
proprietate privată	1955,79

La data de 31.12.2023, populația totală a satului Putinești include 301 copii, reprezentând 22% din totalul populației. În sat funcționează I.P. Gimnaziul și I.P. Grădinița de copii „Andrieș”, asigurând astfel educația și îngrijirea necesară copiilor din comunitate.”.

Incluziunea socială al satului Putinești are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	18
Numărul total de copii din familii vulnerabile	30
Numărul de persoane în etate fără ajutor	15
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	110
dintre care persoane cu vârsta 65+ ani	21
Numărul copiilor cu dezabilități	9
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	14

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	16.929
din care:	
drumuri asfaltate	2067
drumuri acoperite cu pietriș	9827
Drumuri neacoperite	5035

Situația Infrastructurii și Dezvoltarea Satului Putinești

În satul Putinești funcționează Oficiul Medicilor de Familie, care include un medic, trei asistenți medicali și o farmacie. Gradul de asigurare cu gaz în sat este de 3%, ceea ce înseamnă că majoritatea locuitorilor nu beneficiază de această utilitate. Satul nu dispune de alimentare cu apă centralizată și nici de canalizare centralizată. Iluminarea stradală acoperă aproximativ 98% din localitate, asigurând astfel vizibilitatea și siguranța pe timpul nopții. Transportul public este bine asigurat, facilitând mobilitatea locuitorilor.

Satul Putinești dispune de un teren sportiv și un teren de minifotbal, ambele aflate în stare foarte bună. De asemenea, localitatea are un Centru Cultural, cu interiorul în stare bună și exteriorul în stare satisfăcătoare.

În satul Putinești există Ansamblul de dansuri populare "Răuțel-Mărțișor" cu titlu model și Colectivul artistic "La fântâna dorului", care contribuie la viața culturală a comunității.

Ocupația principală a locuitorilor din satul Putinești este zootehnia și agricultura. În sat funcționează șase magazine mixte și o sală de ceremonii "Leii de aur".

Necesități Stringente ale Satului Putinești

- Gazificarea localității: Extinderea rețelei de gaz pentru a acoperi întreaga localitate.
- Locuri de muncă: Crearea de oportunități de angajare pentru locuitori.
- Drumuri: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere pentru a facilita transportul.
- Gunoaie autorizate: Amenajarea unei gropi de gunoii autorizate pentru gestionarea deșeurilor.
- Termoizolarea fațadelor Gimnaziului din localitate: Modernizarea clădirii gimnaziului pentru a asigura un mediu educațional adecvat.

Implementarea acestor propuneri va contribui semnificativ la îmbunătățirea calității vieții în satul Putinești, stimulând dezvoltarea economică și socială a comunității

Analiza socio-economică comuna Ciutulești

Comuna Ciutulești este compusă din următoarele sate: Ciutulești; Ion Vodă; Sîrbești; Mărinești.

Ciutulești s-a dezvoltat pe pământurile ce au aparținut marelui cărturar Miron Costin, Prima atestare documentară a satului Ciutulești anul 1754. Localitatea era stăpânită de nobili cărturari care au contribuit

mult la ridicarea nivelului de trai al localității. În perioada sovietică au fost devastate toate conacurile boierești au fost distruse bisericile și acaparate toate averile boierilor.

Comuna are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	5236.41
din care:	
proprietate a statului	323,87
proprietate administrativ teritorială	1049,41
proprietate privată	3863.13

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	2871
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	2155
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	590
Numărul total de locuitori aptă de muncă (16-63 ani)	2024
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	458
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	715

Din totalul populației la situația din 31.12.2023 numărul de copii este de 481 copii ceea ce alcătuiește 17 % din totalul populației.

În comuna Ciutulești activează Gimnaziul Ciutulești, Școala primară Sârbești, de asemenea comuna dispune grădiniță de copii în satul Ciutulești cu 3 grupe de copii, grădinița s. Ion Vodă și grupă pregătitoare în s. Sîrbești.

Incluziunea socială al Comunei Ciutulești are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	75
Numărul total de copii din familii vulnerabile	156
Numărul de persoane în etate fără ajutor	20
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	168
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	36
Numărul de copiii cu dezabilități	15
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	36

În com. Ciutulești activează Centrul de Sănătate Ciutulești, 2 puncte medicale Sîrbești și Ion Vodă . În aceste instituții activează 2 medici, 8 asistenți medicali.

La fel activează Punctul de Medicină de Urgență în s. Ciutulești, care deservește 11 sate din vecinătate.

Structura drumurilor din localitate este următoarea :

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	12,3
din care:	
drumuri asfaltate	4,87
drumuri acoperite cu pietriș	5,4
Drumuri neacoperite	2,03

Infrastructură și Servicii Publice în Comuna Ciutulești

Gradul de asigurare cu gaz în comuna Ciutulești variază semnificativ între sate:

- S. Ciutulești: 5% din locuințe sunt asigurate cu gaz.
- S. Ion Vodă: nu este asigurat cu gaz.
- S. Sîrbești: doar 1% din locuințe sunt asigurate cu gaz.
- S. Mărinești: nu este asigurat cu gaz.

Infrastructura privind alimentarea cu apă centralizată în comună este bine dezvoltată, acoperind aproximativ 70% din localitate. Cu toate acestea, satele Ion Vodă și Mărinești nu dispun de apeduct. Comuna nu are un sistem de canalizare centralizată. Iluminarea stradală acoperă aproximativ 70% din comună.

Transportul public este bine asigurat în comuna Ciutulești prin cinci rute regulate de transport de pasageri. Totuși, satul Ion Vodă nu beneficiază de o rută regulată de transport public.

Comuna dispune de un teren de sport în satul Ciutulești și un altul în satul Sîrbești, ambele aflate în stare satisfăcătoare. De asemenea, comuna are o Casă de Cultură în satul Ciutulești, aflată în stare bună, un Cămin Cultural în satul Sîrbești, în stare satisfăcătoare și necesită renovare, iar Căminul Cultural din satul Ion Vodă este în stare avariata și nu activează.

Activități Culturale și Sociale

În comuna Ciutulești sunt protejate de stat și înregistrate în Registrul monumentelor istorice următoarele obiecte: Biserica din satul Ciutulești, Monumentul Eroilor din satul Ciutulești și Monumentul lui Ion Creangă. Toate monumentele sunt îngrijite și protejate.

Biserica din satul Ciutulești, cu hramul Sf. Dumitru, a fost renovată între anii 1990-2000 și, în prezent, se desfășoară lucrări de pictură a pereților Bisericii de Iarnă. În satul Sîrbești a fost construită o biserică nouă cu hramul Sf. Paraschiva, care a început activitatea în anul 2022 și sunt în desfășurare lucrări de amenajare a teritoriului aferent. În satul Ion Vodă a început construcția bisericii cu hramul Acoperământul Maicii Domnului, care este în prezent în construcție. În satul Ion Vodă activează și cultul religios Peticonstal.

Căminele culturale din Ciutulești și Sîrbești funcționează conform planurilor de activități anuale și asigură desfășurarea activităților culturale pentru sărbătorile religioase și naționale pe parcursul anului, atrăgând locuitorii din comună.

Dezvoltare Economică și Investiții

În comună activează 11 agenți economici în domeniul agriculturii, specializați în creșterea cerealelor, fructelor, legumelor, apicultură, creșterea animalelor și producerea laptelui. Ocupația principală a locuitorilor din comuna Ciutulești este preponderent agricultura.

Comuna dispune de șase magazine mixte, o moară și o olăniță. De asemenea, comuna Ciutulești are zăcăminte de argilă, nisip și pietriș, care nu sunt extrase în proporții industriale.

Propuneri și Recomandări

Pentru îmbunătățirea infrastructurii și calității vieții în comuna Ciutulești, se recomandă:

- Renovarea drumurilor centrale și locale.
- Extinderea rețelelor de alimentare cu apă potabilă și de gaze.
- Crearea de noi locuri de muncă.
- Reparația capitală a căminelor culturale din satele Ion Vodă și Sîrbești.
- Construcția unui parc de odihnă în satul Ciutulești.
- Amenajarea terenurilor de sport și a terenurilor de joacă pentru copii în localitățile Ciutulești, Sîrbești și Ion Vodă.
- Constituirea unui serviciu de colectare și evacuare a deșeurilor.

Implementarea acestor propuneri va contribui la dezvoltarea durabilă a comunei și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.

Analiza socio-economică comuna Alexeevca

În componența comunei Alexeevca intră patru sate : Alexeevca, Dumitreni, Chirilovca și Rădulenii Noi. Aceste sate au fost întemeiate în jurul anilor 1890-1925, în apropierea lăcașurilor sfinte din zonă.

Indicatori teritoriali

Comuna are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	3069
din care:	
proprietate a statului	95
proprietate administrativ teritorială	146
proprietate privată	2828

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	1265
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	700
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	360
Numărul total de locuitori aptă de muncă (16-63 ani)	620
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	240
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	180

În satele Dumitreni, Chirilovca și Rădulenii Noi populația este preponderent în etate.

În satul Alexeevca activează Gimnaziul " Alexeevca " și Grădinița. Aceste instituții de învățământ sunt frecventate de copii din satele : Dumitreni, Chirilovca și Rădulenii Noi. Copii se deplasează cu transport specializat în satul Dumitreni funcționează centru comunitare pentru copii

Incluziunea socială al orașului Ghindești are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	5
Numărul total de copii din familii vulnerabile	11
Numărul de persoane în etate fără ajutor	25
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	79
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	21
Numărul de copiii cu dezabilități	5
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	18

În com. Alexeevca activează 3 Oficii ale medicilor de familie în satele : Alexeevca, Dumitreni și Chirilovca. În aceste instituții activează 1 medic de familie(care se prezintă o dată în săptămâna la Alexeevca și Dumitreni), 3 asistenți medicali.

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	35
din care:	
drumuri asfaltate	5
drumuri acoperite cu pietriș	28
Drumuri neacoperite	2

În comuna Alexeevca, gradul de asigurare cu gaz variază semnificativ între sate:

- S. Alexeevca: 87% din localitate este asigurată cu gaz.
- S. Dumitreni: 10% din localitate este asigurată cu gaz.
- S. Chirilovca: 2% din localitate este asigurată cu gaz.
- S. Rădulenii Noi: nu este gazificat.

Infrastructura privind alimentarea cu apă centralizată este bine dezvoltată, acoperind aproximativ 85% din comună. Cu toate acestea, comuna nu dispune de un sistem de canalizare centralizată. Iluminarea stradală acoperă aproximativ 95% din localitate.

Transportul public este asigurat după cum urmează:

- S. Alexeevca: zilnic traversează tranzit șapte curse (dintre care patru spre Chișinău).
- S. Dumitreni și S. Chirilovca: transportul public este disponibil de trei ori pe săptămână (marți, joi și duminică).
- S. Rădulenii Noi: nu dispune de transport public regulat, fiind necesare măcar două curse pe săptămână.

Comuna dispune de două terenuri de sport în satele Alexeevca și Dumitreni, ambele în stare nesatisfăcătoare. De asemenea, comuna are o Casă de Cultură în satul Alexeevca, aflată în stare bună, și Case de Cultură în satele Dumitreni și Chirilovca, aflate în stare nesatisfăcătoare.

În satul Alexeevca activează formația folclorică cu titlul model „Barvinoc”, fondată în anul 2000. În satul Dumitreni activează formația folclorică cu titlul model „Dumitrița”, fondată în anul 2003.

În satul Chirilovca se află Mănăstirea „Sfântul Gheorghe”

În comună activează 26 de agenți economici în domeniul agriculturii, specializați în creșterea cerealelor, fructelor, legumelor și apicultură. Aceste afaceri contribuie la diversificarea economică a comunității, sprijinind atât producția locală cât și sustenabilitatea rurală prin activități agricole și comerciale variate. Ocupația principală a locuitorilor din comuna Alexeevca este agricultura și apicultura, aceștia dedicându-se cultivării legumelor, fructelor, cerealelor și obținerii produselor apicole.

Pentru îmbunătățirea infrastructurii și a calității vieții în comuna Alexeevca, se recomandă următoarele măsuri:

- Reconstrucția stadioanelor din satele Alexeevca și Dumitreni pentru a atrage cât mai mulți tineri să practice sportul și să adopte un stil de viață sănătos.
- Reparația drumurilor în satele Alexeevca și Dumitreni pentru îmbunătățirea infrastructurii de transport local.
- Reparația capitală a Caselor de Cultură din satele Dumitreni și Chirilovca pentru revitalizarea și extinderea activităților culturale și educative în comunitate.

Implementarea acestor propuneri va contribui la dezvoltarea durabilă a comunei și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.

Analiza socio-economică satul Băhrinești

Legenda satului spune că localitatea a fost populată de boierul Bahrin, care a îndrăgit pământurile roditoare și peisajele frumoase ale zonei. Având trei fii, el a dat astfel naștere satului Băhrineni.

Comuna are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	2716,77
din care:	
proprietate a statului	21,32
proprietate administrativ teritorială	521,34
proprietate privată	2173,79

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	2042
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	1600
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	-
Numărul total de locuitori aptă de muncă (16-63 ani)	1469
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	273
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	150

La data de 31.12.2023, populația totală a satului Băhrinești include 300 de copii, reprezentând 30% din totalul populației.

În sat activează Gimnaziul „Eustafie Popescu din Băhrinești” și Grădinița „Voinicel din Băhrinești”, asigurând educația și îngrijirea necesară copiilor din comunitate.

Incluziunea socială al s.Băhrinești are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	18
Numărul total de copii din familii vulnerabile	51
Numărul de persoane în etate fără ajutor	17
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	152
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	36
Numărul de copii cu dezabilități	7
Numărul de copii rămași la îngrijire (bune, rude)	23

În satul Băhrinești activează Oficiul Medicilor de Familie. În această instituție activează 4 angajați. Serviciile medicale acordate de Oficiul medicilor de Familie.

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	32
din care:	
drumuri asfaltate	4,5
drumuri acoperite cu pietriș	25
Drumuri neacoperite	2

Infrastructură și Servicii Publice

În satul Băhrinești, gradul de asigurare cu gaz este de 30% din localitate. Infrastructura privind alimentarea cu apă centralizată acoperă aproximativ 60% din sat. Satul nu dispune de canalizare centralizată, însă beneficiază de iluminare stradală în proporție de aproximativ 98%. Transportul public este asigurat prin rutele Băhrinești - Florești (de la ora 07:05 până la ora 14:00) și Prajila - Chișinău (de la ora 05:25, cu întoarcerea la ora 16:45 și orele 10:40 - 22:40).

Comuna dispune de un teren de sport în sat, aflat în stare medie, și de o Casă de Cultură, aflată în stare bună. Satul Băhrinești are zăcămintele de argilă, nisip și piatră, care nu sunt exploatate la scară industrială.

Activități Culturale și Sociale

Băștinașii satului pun în valoare activitățile culturale locale, printre care se numără Ansamblul etno-folcloric „Busuioc din Băhrinești” și Ansamblul de dansuri pentru copii „Joc Strămoșesc”. De asemenea, locuitorii satului sunt implicați în diverse meșteșuguri și activități artistice, cum ar fi confecționarea costumului popular, măștilor, măturilor, lemnăritul și prelucrarea pielicelelor. Pe teritoriul satului sunt monumente consacrate consătenilor căzuți în război, case de stil tradițional și fântâni cu cumpene.

Dezvoltare Economică și Investiții

În satul Băhrinești funcționează gospodării țărănești specializate în creșterea cerealelor (grâu, porumb, secară), grădini și apicultură. Aceste afaceri contribuie la diversificarea economică a comunității, sprijinind atât producția locală, cât și sustenabilitatea rurală prin activități agricole și comerciale variate. Ocupația principală a locuitorilor din satul Băhrinești este preponderent în agricultură.

Propuneri și Recomandări

Pentru îmbunătățirea infrastructurii și a calității vieții în satul Băhrinești, se recomandă următoarele măsuri:

- Renovarea drumurilor centrale și locale.
- Extinderea rețelelor de alimentare cu apă potabilă și gaze.
- Crearea de noi locuri de muncă.
- Pavarea trotuarelor din localitate.

- Modernizarea și reparația drumurilor adiacente.
- Construirea unei stații de epurare la grădinița de copii.
- Reparația capitală a blocurilor B și C ale grădiniței.

Implementarea acestor propuneri va contribui la dezvoltarea durabilă a satului și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor din Băhrinești.

Analiza socio-economică comuna Japca

Comuna Japca, care include satele Japca și Bursuc, se remarcă prin peisajele pitorești de pe malul râului Nistru și prin locuitorii săi muncitori și ospitalieri.

Satul Japca a fost atestat pentru prima dată în anul 1491, fiind înființat de Vasile Japca, care a cumpărat moșia și i-a dat numele său. Un punct de atracție deosebit în apropierea satului este Mănăstirea Japca Înălțarea Domnului, atestată în 1693. Inițial, călugării trăiau în schituri și aveau o biserică tăiată în piatră. În prezent, mănăstirea este un loc de pelerinaj pentru mulți turiști din țară și de peste hotare. De asemenea, satul Japca găzduiește un monument geo paleontologic deosebit, Stânca Japca, care atrage atenția prin importanța sa geologică.

Satul Bursuc, așezat pe malul drept al Nistrului, a fost atestat documentar în anul 1492. Pe teritoriul său se află un alt monument geo paleontologic important, Râpa Năpadova. Denumirea satului provine de la numeroasele mamifere bursuci, care sunt protejate de lege și reprezintă un simbol al acestei localități.

Comuna Japca, cu satele sale încărcate de istorie și peisaje naturale impresionante, continuă să fie un loc de interes pentru vizitatori și un exemplu de comunitate rurală tradițională bine conservată.

Indicatori teritoriali :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	2740,28
din care:	
proprietate a statului	333,83
proprietate administrativ teritorială	573
proprietate privată	1832,47

Indicatori Demografici:

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	1443
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	1427
Numărul total de locuitori aptă de muncă (16-63 ani)	554
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	68
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	121
Numărul total de copii	127

Sistemul Educație

Numărul total de copii încadrați în școală, persoane – 85 clasa 1 ciclul primar admiterea 2023 - 12 copii.

Numărul total de copii încadrați în grădiniță, persoane – 42 formând 2 grupe

Satul Bursuc nu dispune de grădiniță și școală. Copiii din Bursuc sunt transportați în satul Japca pentru a avea acces la educație, acest transport fiind asigurat prin mijloace specializate.

Incluziunea socială

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	7
Numărul total de copii din familii vulnerabile	21
Numărul de persoane în etate fără ajutor	245
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	113
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	21

Numărul de copii cu dezabilități	3
Numărul de copii rămași la îngrijire (bune, rude)	12

Oficiul medicilor, unități – 4, Medici de familie, persoane – 1, Asistenți medicali, persoane – 3

Infrastructura

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	62,5
din care:	
drumuri asfaltate	6
drumuri acoperite cu pietriș	54
Drumuri neacoperite	2,5

În localitate gradul de asigurare cu gaz este de 5% din localitate dintre care grădinița, gimnaziul, oficiul medicilor și câteva gospodării.

Infrastructura privind alimentarea cu apă centralizată în localitatea s. Japca este bine dezvoltată, acoperind aproximativ 85% din localitate.

În prezent, localitatea nu dispune de un sistem de canalizare centralizată și o gunoieră autorizată.

În localitatea respectivă, iluminarea stradală este aproximativ 85% din localitate.

Satul nu dispune de un teren sportiv public, singura sală sportivă și stadion este situată în incinta gimnaziului din localitate.

În localitatea s.Japca și s.Bursuc activează un agent economic mare în domeniul agriculturii Global Farming International SRL, 8 întreprinderi mici și mijlocii în domeniul comerțului, alături de 10 Gospodării Țărănești specializate în creșterea cerealielor (grâu și porumb), grădini și apicultură.

În satul Japca se află pensiunea agroturistică Vila Dora, care pune la dispoziția oaspeților acces la o grădină frumos amenajată, unde aceștia se pot relaxa și conecta cu natura. Pe lângă confortul oferit, pensiunea organizează diverse activități recreative, printre care drumeții (hiking), ideale pentru a explora peisajele pitorești din împrejurimi și pentru a descoperi bogățiile naturale și culturale ale zonei.

Ocupația principală a locuitorilor din satul Bursuc este preponderent legumicultura. Aceștia se dedică cultivării legumelor, activitate care constituie o sursă importantă de venit pentru comunitate. În Japca mai puțin dezvoltat legumicultura , mai mult creșterea cerealelor .

Printre principalele priorități se numără:

Lipsa locurilor de muncă bine plătite a dus la migrarea populației către alte regiuni. Este esențial să se creeze oportunități economice locale pentru a reține și atrage locuitori.

Dezvoltarea agroturismului: Exploatarea potențialului turistic al comunei, în special în domeniul agroturismului, poate contribui semnificativ la creșterea economică. Investițiile în infrastructura turistică și promovarea activităților agroturistice sunt cruciale.

Asfaltarea drumul către satul Japca și Mănăstirea Japca necesită asfaltare pentru a facilita accesul vizitatorilor și pentru a îmbunătăți conectivitatea localității cu restul regiunii.

Extinderea rețelei de gaze naturale este o prioritate pentru a asigura locuitorilor acces la o sursă de energie eficientă și modernă.

Reparația grădiniței din satul Japca: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale este esențială pentru a oferi condiții adecvate de învățare și dezvoltare pentru copiii din comunitate.

Abordarea acestor necesități va contribui la revitalizarea comunei Japca, oferind locuitorilor condiții mai bune de trai și stimulând dezvoltarea economică și turistică a zonei.

Analiza socio-economică satul Napadova

Satul Năpadova își trage denumirea încă din vremurile străvechi, fiind o localitate cu o istorie bogată și fascinantă. Băștinașii locuiau în grote situate în stâncile de pe malul bătrânului Nistru, care oferă astăzi o privire în trecutul acestei comunități.

Astăzi, aceste grote sunt vizitate cu interes turistic și uneori cu scopuri științifice, atrăgând cercetători și turiști deopotrivă. Ele rămân o parte importantă a patrimoniului cultural și istoric al satului Năpadova, oferind o legătură tangibilă cu trecutul și povestind istoria de rezistență și ingeniozitate a băștinașilor.

Satul Napadova se află în zona de frontieră cu teritoriile din stânga Nistrului, Transnistria. Această poziție geografică îi conferă un rol strategic și implică diverse provocări și oportunități pentru comunitatea locală.

Indicatori teritoriali

Comuna are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	1381,8
din care:	
proprietate a statului	189,92
proprietate administrativ teritorială	240,8
proprietate privată	957,38

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	980
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	224
Numărul total de noi născuți a.2023	5
Numărul total de decesuri a.2023	7

În satul Sănătăuca, funcționează două instituții educaționale în gimnaziu 70 copii și la grădiniță 29 copii.

Incluziunea socială al s. Napadova are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	20
Numărul total de copii din familii vulnerabile	36
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	169
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	72
Numărul de copiilor cu dezabilități	1
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	20

În sat activează Centru al medicilor de familie unde activează un medic de familie și doi asistenți medicali.

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Înzestrarea, km
Lungimea totală	13,7
din care:	
drumuri asfaltate	4,2
drumuri acoperite cu pietriș	6,8
Drumuri neacoperite	2,7

Satul Napadova se confruntă cu diverse provocări în infrastructura și securitatea locală. În prezent, doar 20% din suprafața localității beneficiază de acces la gaz. Infrastructura pentru alimentarea cu apă și canalizare centralizată nu este dezvoltată în localitate. O problemă majoră este colectarea și depozitarea acestora la gunoiește neautorizate. În schimb, satul se bucură de o iluminare stradală în 80% din teritoriu.

Satul nu dispune de un teren sportiv public, sală sportivă este situată lângă edificiul gimnaziului, care necesită reparații, ceea ce face ca copiii să nu aibă condiții adecvate pentru a practica sportul în localitate.

În sat se află monumentul eroilor celui de-al Doilea Război Mondial. De asemenea, în curtea bisericii Sf. Nicolae din sat este amplasat cimitirul boieresc, unde se găsesc monumente de interes istoric.

Satul Napadova nu dispune de colective artistice și meșteri populari. De asemenea, localitatea nu dispune de zăcămintele naturale.

Necesitățile stringente ale localității includ:

- Crearea locurilor de muncă pentru populație;
- Reparația drumurilor din localitate;
- Reparația gimnaziului, inclusiv a sălii sportive și a terenului sportiv;
- Înființarea unei cantine sociale pentru persoanele în etate.

Aceste proiecte sunt esențiale pentru îmbunătățirea calității vieții locuitorilor din satul Napadova și pentru dezvoltarea comunității locale.

Analiza socio-economică satul Sănătăuca

Prima atestare documentară a satului Sănătăuca datează din 26 februarie 1491, când Ștefan cel Mare a confirmat vânzarea unor moșii care includeau satul. Legenda locală spune că, în urma unei epidemii de ciumă, locuitorii unei mici mahalale numită Voșca au coborât în valea Nistrului, unde apa le-a redat sănătatea. Noul sat format în acest loc a fost numit Sănătăuca, derivat din cuvântul "sănătate".

Satul Sănătăuca se află în sectorul de nord al Zonei de Securitate a Republicii Moldova și găzduiește un post de control vamal cu teritoriul din stânga Nistrului, orașul Camenca.

Indicatori teritoriali

Comuna are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	3302
din care:	
proprietate a statului	287
proprietate administrativ teritorială	780
proprietate privată	2235

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	2800
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	499
Numărul total de noi născuți a.2023	32
Numărul total de decesuri a.2023	53

În satul Sănătăuca, funcționează două instituții educaționale majore: Liceul Teoretic „Alexei Mateevici” cu un total de 242 copii înscriși și Grădinița „Albinuța” cu 86 de copii.

Incluziunea socială al s Sănătăuca are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	9
Numărul total de copii din familii vulnerabile	22
Numărul de persoane în etate fără ajutor	40
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	185
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	-
Numărul de copiii cu dezabilități	10
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	5

În satul Sănătăuca activează un Centru al medicilor de familie și un spital care deservesc locuitorii din satele Sănătăuca, Japca, Bursuc, Napadova și din Transnistria. De asemenea, în incinta satului funcționează un Centru multifuncțional, susținut de AO Concordia Proiecte Sociale, care oferă sprijin persoanelor în etate și copiilor.

Infrastructură și Servicii Publice

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Înzestrarea, km
Lungimea totală	13,7
din care:	
drumuri asfaltate	4,2
drumuri acoperite cu pietriș	6,8
Drumuri neacoperite	2,7

Satul Sănătăuca se confruntă cu diverse provocări în infrastructura și securitatea locală. În prezent, doar 15% din suprafața localității beneficiază de acces la gaz, accesul fiind la instituțiile publice și 104 locuitori. Infrastructura pentru alimentarea cu apă centralizată este bine dezvoltată, acoperind aproximativ 95% din sat. Cu toate acestea, în localitate nu există rețea de canalizare.

O mare îngrijorare a băștinașilor este lipsa iluminatului public adecvat, ceea ce a dus la incidente grave, inclusiv răpiri de oameni pe podul dintre localitățile Sănătăuca și Camenca, comise de reprezentanții structurilor din Tiraspol.

Satul dispune de un teren de sport și o Casă a Sportului, ambele aflându-se într-o stare deplorabilă. Deși locuitorii sunt foarte pasionați de fotbal, echipa locală ocupând locuri de frunte în turneele raionale sub conducerea antrenorului dedicat, domnul Țurcanu Victor, facilitățile sportive necesită urgent reabilitare. Casa de Cultură din sat se află, de asemenea, într-o stare deplorabilă, condițiile actuale nepermițând desfășurarea activităților culturale.

În localitate activează 24 de agenți economici, inclusiv două mori și două oloinițe. Pentru a îmbunătăți serviciile de stare civilă pentru locuitorii din stânga Nistrului, au fost deschise în localitate servicii de eliberare a actelor de identitate, înmatriculare a transportului și servicii de stare civilă.

O provocare semnificativă este lipsa unui teritoriu pentru extinderea cimitirului sătesc.

Satul Sănătăuca are în vedere mai multe proiecte de dezvoltare menite să îmbunătățească infrastructura locală și să sporească calitatea vieții locuitorilor. Realizarea acestor proiecte ar putea deveni o realitate cu sprijinul ONG-uri, care pot oferi asistență tehnică și financiară. Implicarea ONG-urilor ar facilita accesul la resurse și expertiză necesare pentru implementarea eficientă a inițiativelor propuse.

Proiectele prioritare includ:

Reabilitarea Stadionului și Casei Sportului: Acest proiect are ca obiectiv atragerea unui număr cât mai mare de tineri către practicarea sportului și adoptarea unui stil de viață sănătos. Modernizarea stadionului va oferi facilități sportive adecvate și va încuraja activitățile fizice în rândul tinerilor.

Iluminarea satului: Proiectul vizează creșterea securității în teritoriu, în special pe drumul ce face legătura cu regiunea din stânga Nistrului, care este de o importanță majoră.

Reparația capitală a Casei de Cultură: Acest proiect ar oferi posibilitatea desfășurării activităților culturale în localitate, contribuind astfel la îmbunătățirea calității vieții culturale a locuitorilor.

Analiza socio-economică satul Cunicea

Satul Cunicea este cunoscut de către localnici drept "Paradisul Căpșunelor" din Raionul Florești, aici se cultivă peste 200 hectare de căpșuni. Prima mențiune scrisă a satului datează din 1437. La începutul secolului al XVII-lea, în sat au sosit familii de credință rusă de rit vechi, adică creștini ortodocși de rit vechi, care au adus o contribuție semnificativă la viața comunității. Locuitorii, majoritatea fiind de naționalitate ucraineană și rusă, sunt cunoscuți pentru bunătatea lor, spiritul receptiv și hărnicia lor.

Indicatori teritoriali :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	5004,35
din care:	
proprietate a statului	937,39
proprietate administrativ teritorială	932,02
proprietate privată	3135,04

Indicatori Demografici:

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	2900
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	1700
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	675
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	0
Numărul total de copii	252

Sistemul Educație :

Numărul total de copii încadrați în școală 147 copii persoane – 147

Numărul total de copii încadrați în grădiniță 85 copii, formând 4 grupe

În anul 2024, vor începe școala primară 13 copii.

Incluziunea socială

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	30
Numărul total de copii din familii vulnerabile	32
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	204
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	0
Numărul de copiii cu dezabilități	5
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	17

Oficiul medicilor, unități – 2, Medici de familie, persoane – 1 Asistenți medicali, persoane – 5

Infrastructura :

Categoria de drum	Înzestrare, %
drumuri asfaltate	10%
drumuri acoperite cu pietriș	90%
Drumuri neacoperite	0

În localitatea respectivă, gradul de asigurare cu gaz este de 10 % din localitate este asigurată cu gaz.

În satul Cunicea prezintă câteva deficiențe majore care necesită atenție urgentă. În prezent, localitatea nu dispune de apă centralizată. Satul are în total 600 de fântâni, cu adâncimi cuprinse între 37 și 50 de metri. Totuși, o parte dintre locuitori nu au acces nici la apă din fântâni, pe motiv că sunt uscate. Totodată apa existentă în fântâni nu corespunde standardelor de potabilitate din cauza conținutului crescut de fluor, ceea ce poate duce la apariția fluorozelor dentare în rândul populației, inclusiv al copiilor. Autoritățile publice locale, sub conducerea Doamnei primar Corniencova Tatiana, au făcut numeroase demersuri pentru a obține sprijin prin programul „Satul European”, însă până în prezent fără succes. Costul total al proiectului pentru realizarea rețelei de apă este estimat la 36 milioane lei.

Localitate nu este sistem de canalizare centralizată, iluminarea stradală este doar în 10% din localitate. Satul nu dispune de un teren sportiv public, singura sală sportivă este situată în incinta gimnaziului din localitate.

În centrul satului se găsește un parc de 1,7 hectare, inaugurat în anul 1972. Acesta este înconjurat în principal de molizi, dar necesită lucrări de replantare a arborilor și reamenajare pentru a fi folosit în mod optim de către locuitorii săi.

Satul Cunicea este asigurată ruta de transport public ce se pornește 07:00, revine ora 17:40.

Viața socială și culturală din satul Cunicea este extrem de vibrantă, cu majoritatea evenimentelor desfășurate în Casa de Cultură, locul central pentru diverse activități comunitare. Aici au loc festivități precum Revelionul, colinde de Crăciun, Festivalul republican „Maslenița”, Ziua Internațională a Femeii, Ziua Victoriei, Ziua Familiei, Ziua Protecției Copilului, Ziua Familiei, Dragostei și Credinței pe 8 iulie, Ziua Independenței și Ziua satului. La Festivalul republican „Maslenița”, participă colective din diferite raioane și

chiar din Transnistria, inclusiv meșteșugari populari. Evenimentele oferă oportunități pentru socializare, schimb de experiențe și împărtășirea informațiilor între locuitori.

În sat funcționează două biserici distincte : una foarte veche din lemn, cunoscută sub numele de Biserica de rit vechi „Flora și Lavra”, și o altă biserică ortodoxă denumită „Înălțarea Domnului”. De asemenea, în localitate există Mănăstirea rascolnică „Maica Domnului de la Kazan”, unde slujesc doi Călugări și maici.

Biblioteca din sat a participat la programul Novoteca, în urma căruia au fost furnizate computere.

Economie

În Satul Cunicia activează 32 de Gospodării Țărănești care se ocupă preponderent cu pomicultura. Acestea cultivă căpșuni, dar și livezi cu cireși, cași, vișine, prune și mere. Acești agenți economici oferă peste 3000 de locuri de muncă sezonier pentru locuitorii din satele Napadova, Japca, Sănătăuca, Țepordei, Cuhureștii de Jos, Cuhureștii de Sus, Văscăuți, Temeleuti, Hîrtop, precum și din Raionul vecin Șoldănești, din satele Cobîlna, Cotiujeni, Cușnirca, precum și muncitorii din Transnistria, Camenca. Fructele cultivate în Satul Cunicia ajung pe piața locală și sunt exportate în România

Necesități

În satul Cunicia, principalele probleme cu care se confruntă comunitatea includ lipsa unei rețele de apeduct. Locuitorii sunt nevoiți să utilizeze apă nepotabilă din fântâni, ceea ce duce la probleme de sănătate atât în rândul populației locale, cât și al muncitorilor care vin să lucreze în localitate, numărând peste 3000 de persoane.

O altă problemă majoră este iluminatul stradal deficitar. Doar 5 km din drumurile satului beneficiază de iluminat, ceea ce afectează siguranța și confortul locuitorilor.

În plus, este necesară amenajarea pieței locale, care ocupă o suprafață de 0,35 hectare. Aceasta trebuie pavată și dotată cu acoperișuri, mese și facilități adecvate pentru vânzarea de produse alimentare, carne și lactate.

Parcul din centrul satului necesită de asemenea o revitalizare urgentă prin iluminare adecvată, pavare și instalarea unui complex de joacă pentru copii, leagăne și echipamente sportive pentru tineret, precum și bănci și mese pentru jocuri de șah și dame, destinate populației mai în vârstă. Aceste măsuri ar sprijini interacțiunile sociale și rezolvarea problemelor comune în comunitate.

În apropierea clădirii Casei de Cultură există o suprafață de aproximativ 0,50 hectare, unde ar fi oportun să se construiască un mini-stadion pentru fotbal și alte activități sportive, bare paralele, echipamente de fitness și alte facilități, pentru a încuraja un stil de viață sănătos și activ printre locuitori.

În fine, o altă necesitate este organizarea unei cantine sociale în satul Cunicia, având în vedere preponderența populației în vârstă. O astfel de inițiativă ar oferi oportunități de socializare și sprijin reciproc în rândul comunității atunci când oamenii vin să ia masa.

Aceste aspecte evidențiază prioritățile urgente ale satului Cunicia, care necesită sprijin și atenție pentru a îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor săi.

Analiza socio-economică com. Vărvăreuca

În componența comunei Vărvăreuca intră două sate: Vărvăreuca și Stîrceni. Aceste sate au fost întemeiate în jurul anilor 1620-1624.

Comuna are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	2590,16
din care:	
proprietate a statului	138,43
proprietate administrativ teritorială	452,17
proprietate privată	1999

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	2986
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	2386
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	723

Numărul total de locuitori aptă de muncă (16-63 ani)	1573
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	286
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	431
Numărul total de noi născuți a.2023	26
Numărul total de decesuri a.2023	30

Conform situației demografice de la 31 decembrie 2023, numărul total de copii în districtul Florești este de 534, reprezentând 17,9% din totalul populației.

Populația satului Stîrceni este preponderent în etate, cu un număr total de 12 locuitori.

În satul Vărvăreuca, funcționează două instituții educaționale majore: **Gimnaziul „Vărvăreuca”** cu un total de 202 copii înscriși și **Grădinița „Lăcrimioara”** cu 124 de copii.

De menționat faptul că, în Vărvăreuca activează o cantină socială, administrată de organizația „Regina PACIS”, care oferă zilnic prânz cald pentru 25 de persoane în etate. Acest serviciu este susținut de trei angajați dedicați.

De asemenea, satul Vărvăreuca a jucat un rol important în sprijinirea refugiaților ucraineni în ultimii doi ani, oferind adăpost pentru peste 200 de persoane afectate de război din Ucraina.

Incluziunea socială al c. Vărvăreuca are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	21
Numărul total de copii din familii vulnerabile	54
Numărul de persoane în etate fără ajutor	23
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	198
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	67
Numărul de copiii cu dezabilități	8
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	39 custodii

În com. Vărvăreuca activează un Oficiu a medicilor de familie, unde activează :un medic de familie și trei asistenți medicali.

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	46,87
din care:	
drumuri asfaltate	25,1
drumuri acoperite cu pietriș	21,77

În comuna Vărvăreuca, gradul de asigurare cu gaz variază considerabil între localități, în satul Vărvăreuca aproximativ 82% din localitate este asigurată cu gaz și satul Stîrceni nu dispune de asigurare cu gaz.

Infrastructura pentru alimentarea cu apă centralizată în comună este bine dezvoltată, acoperind aproximativ 95% din totalul localității.

Comuna nu dispune de un sistem centralizat de canalizare. Excepțiile sunt Gimnaziul și Grădinița din Vărvăreuca, care au sisteme de canalizare într-o stare deplorabilă.

Iluminarea stradală în comună este bine asigurată, acoperind aproximativ 100% din localitate.

În comuna Vărvăreuca, transportul public este asigurat zilnic între orele 07:00 și 14:00. În plus, satul Vărvăreuca este traversat zilnic de 5 curse de transport, dintre care toate 5 se îndreaptă spre Chișinău.

Comuna dispune de: 2 terenuri de sport și 7 terenuri de joacă pentru copii.

În satul Vărvăreuca, există o Casă de Cultură care se află într-o stare nesatisfăcătoare. Din păcate, nu sunt condiții adecvate pentru desfășurarea activităților culturale, deși comuna are un ansamblu folcloric activ, „Mărgăritarele”, format din 11 fete și 3 bărbați. Activitățile ansamblului se desfășoară adesea în aer liber, pe pragul instituției, din cauza condițiilor neadecvate din Casa de Cultură.

În satul Stîrceni se află Mănăstirea “Sfântul Gheorghe”.

În comună activează 19 agenți economici, ocupația principală a locuitorilor com. Vărvăreuca este preponderent agricultura , apicultura și fabricarea materialelor de construcție Aceștia se dedică cultivării legumelor, fructelor, cerealelor, cât și obținerea produselor apicole, fabricării pavajului ,activitate care constituie o sursă de venit pentru comunitate.

Vărvăreuca este un sat cu oameni gospodari, receptivi și bravi. Locuitorii se implică activ în dezvoltarea economică și socială a comunei, demonstrând o puternică solidaritate și spirit comunitar. Cu toate acestea, bugetul local nu permite acoperirea tuturor necesităților localității.

Comuna Vărvăreuca are în vedere mai multe proiecte de dezvoltare menite să îmbunătățească infrastructura locală și să sporească calitatea vieții locuitorilor. Realizarea acestor proiecte ar putea deveni o realitate cu sprijinul ONG-uri, care pot oferi asistență tehnică și financiară. Implicarea ONG-urilor ar facilita accesul la resurse și expertiză necesare pentru implementarea eficientă a inițiativelor propuse. Aceste proiecte includ:

Renovarea/Reabilitarea Casei de Cultură din satul Vărvăreuca Scopul acestui proiect este dezvoltarea socio-culturală a comunității prin desfășurarea diferitelor activități, inclusiv festivaluri naționale și internaționale (România).

Reconstrucția stadionului din satul Vărvăreuca Proiectul de reconstrucție a stadionului are ca obiectiv atragerea unui număr cât mai mare de tineri către practicarea sportului și adoptarea unui stil de viață sănătos. Modernizarea stadionului va oferi facilități sportive adecvate și va încuraja activitățile fizice în rândul tinerilor. Victor Ciobanu, sportiv din s. Vărvăreuca a devenit campion mondial în anul 2021 la lupte greco-romane.

Reparația drumurilor în satele Vărvăreuca și Stîrceni Îmbunătățirea infrastructurii de transport local este esențială pentru creșterea calității vieții și accesibilității în comună. Reparația drumurilor din Vărvăreuca și Stîrceni va facilita deplasarea locuitorilor și va contribui la dezvoltarea economică a zonei.

Reparația capitală a Grădiniței de copii din satul Vărvăreuca Acest proiect vizează revitalizarea și extinderea activităților educative în comunitate prin reparația capitală a grădiniței de copii. Modernizarea grădiniței va asigura condiții optime pentru educația preșcolară și va sprijini dezvoltarea armonioasă a copiilor din comună.

Analiza socio-economică com. Cuhureștii de jos

Comuna Cuhureștii de jos este compusă din următoarele sate: Cuhureștii de Jos și Țipordei.

Comuna are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	3052.79
din care:	
proprietate a statului	710.17
proprietate administrativ teritorială	510.05
proprietate privată	1841.57

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	2054
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	72
Numărul total de locuitori aptă de muncă (16-63 ani)	1749
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	258
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	18
Numărul total de noi născuți a.2023	13
Numărul total de decesuri a.2023	36

Din totalul populației la situația din 31.12.2023 numărul de copii este de 392 copii ceea ce alcătuiește 19.08 % din totalul populației.

În comuna Cuhureștii de Jos activează un Gimnaziul și o grădiniță.

Incluziunea socială al Comunei Cuhureștii de Jos are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	68
Numărul total de copii din familii vulnerabile	82
Numărul de persoane în etate fără ajutor	302
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	121
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	31
Numărul de copiii cu dezabilități	7
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	2

În com. Cuhureștii de Jos activează un Oficiul medicului de familie unde activează un medic și trei asistenți medicali.

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	27
din care:	
drumuri asfaltate	5
drumuri acoperite cu pietriș	19
Drumuri neacoperite	3

Comuna Cuhureștii de Jos asigură cu gaz instituțiile publice, inclusiv gimnaziul, primăria și biblioteca satească. Cu toate acestea, satul Țipordei nu dispune de gaz. Alimentarea cu apă centralizată acoperă aproximativ 33% din comună, iar comuna nu beneficiază de canalizare centralizată. Iluminarea stradală este prezentă în aproximativ 60% din localitate.

Transportul public în comuna Cuhureștii de Jos este asigurat prin 7 curse tranzit de microbuze care trec prin localitate. Comuna dispune de două terenuri de sport: unul pe teritoriul gimnaziului din Cuhureștii de Jos și un teren de fotbal în satul Țipordei, ambele fiind în stare bună. De asemenea, comuna are o Casă de cultură în satul Cuhureștii de Jos, aflată în stare bună, și un Cămin Cultural în satul Țipordei, care se află într-o stare avariata.

În comuna Cuhureștii de Jos se desfășoară diverse activități sociale și locale, cum ar fi:

- Lucrări de salubritate a localității prin implicarea locuitorilor comunei;
- Activități artistice cu diferite tematici;
- Acordarea ajutoarelor sociale familiilor vulnerabile.

Ocupația principală a locuitorilor din comuna Cuhureștii de Jos este preponderent agricultura.

În vederea îmbunătățirii infrastructurii și calității vieții în comuna Cuhureștii de Jos, se propun următoarele:

Amenajarea unei gunoiești autorizate: Crearea unei platforme adecvate pentru colectarea și gestionarea deșeurilor va contribui la protejarea mediului și la menținerea curățeniei în comună.

Conectarea localității la stația de epurare existentă (canalizare centralizată): Implementarea unui sistem de canalizare centralizată va îmbunătăți condițiile sanitare și de sănătate publică pentru locuitori.

Reparația capitală a drumurilor: Modernizarea și întreținerea drumurilor locale vor facilita accesul și mobilitatea în comună, contribuind la dezvoltarea economică și la bunăstarea locuitorilor.

Amenajarea unui parc cu teren de joacă pentru copii: Crearea unui spațiu de recreere pentru copii și familii va oferi locuitorilor un loc sigur și plăcut pentru petrecerea timpului liber.

Amenajarea unui Centru multifuncțional pentru tineri: Înființarea unui centru dedicat tinerilor va oferi oportunități pentru educație, dezvoltare personală și activități sociale, contribuind la integrarea și implicarea activă a tinerilor în viața comunității.

Implementarea acestor propuneri cu sprijinul ONG-urilor și al autorităților locale va aduce îmbunătățiri semnificative în infrastructură și în calitatea vieții în comuna Cuhureștii de Jos.

Analiza socio-economică satul Cernița

Satul Cernița a fost înființat în anul 1620, având o istorie bogată și îndelungată. Băștinașii sunt cunoscuți pentru hărnicia și ospitalitatea lor, valori care au fost transmise din generație în generație.

Satul are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	2296,1
din care:	
proprietate a statului	120,61
Proprietate administrativ teritorială	589,97
Proprietate privată	1585,83

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	700
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	520
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	282
Numărul total de locuitori aptă de muncă (16-63 ani)	440
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ani	124
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	135
Numărul total de noi născuți a.2023	3
Numărul total de decesuri a.2023	13

Din totalul populației la situația din 31.12.2023 numărul de copii este de 88 copii ceea ce alcătuiește 13 % din totalul populației. În sat activează Gimnaziul "Cernița" și Grădinița „Licurici”.

Incluziunea social al satului Cernița are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	40
Numărul total de copii din familii vulnerabile	48
Numărul de persoane în etate fără ajutor	4
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	48
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	7
Numărul de copiilor cu dezabilități	2
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	6

În satul Cernița funcționează Oficiul Medicilor de Familie .

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	13
din care:	
Drumuri asfaltate	2
Drumuri acoperite cu pietriș	11

Satul Cernița nu este asigurat cu gaz, apă și canalizare centralizată, însă beneficiază de iluminare stradală în proporție de aproximativ 88%. Transportul public este asigurat prin rutele Văscăuți – Florești, Vertiujeni – Chișinău și Cerlina – Chișinău.

Satul dispune de un teren de sport aflat în stare bună și de o Casă de cultură funcțională. De asemenea, în satul Cernița activează un ansamblu vocal numit „Struguraș” și doi meșteri populari, Pînzari Mihail și Cebotari Elvira.

În satul Cernița activează un agent economic important în domeniul zootehniei, deținând o fermă de bovine modernă sub denumirea de SRL „Vealvit Agro”. Această fermă este echipată cu facilități de ultimă generație și aplică practici avansate de creștere și îngrijire a animalelor. Agentul economic își propune să-și extindă activitatea, având în vedere cererea crescută pentru produsele sale de calitate.

În sat își desfășoară activitatea și întreprinderi mici și mijlocii în domeniul comerțului. Deși nu există gospodării țărănești specializate în creșterea cerealielor (grâu și porumb), există persoane care prelucrează de sine stătător terenuri agricole. Ocupația principală a locuitorilor din satul Cernița este preponderent agricultura.

Satul Cernița are nevoie urgentă de îmbunătățiri în infrastructură și servicii pentru a asigura o calitate mai bună a vieții locuitorilor săi. Printre necesitățile stringente se numără:

- Reparația podului care leagă cele două părți ale satului
- Reparația drumurilor locale
- Construcția apeductului
- Reparația acoperișului Casei de cultură
- Implementarea unui sistem eficient de iluminare stradală

Realizarea acestor proiecte cu sprijinul autorităților locale și al ONG-urilor va contribui semnificativ la dezvoltarea durabilă a satului Cernița și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor săi

Analiza socio-economică Comuna Iliciovca

Comuna Iliciovca este compusă din următoarele sate: Iliciovca și Maiscoie. Comuna Iliciovca este situată mai departe de traseul național, oferind un cadru pitoresc și liniștit pentru locuitorii săi. Primii coloniști ai satului Iliciovca au venit din vestul Ucrainei, din regiunea Cernăuți, iar populația actuală este preponderent ucraineană, reprezentând 80% din totalul locuitorilor.

Comuna are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	2040
din care:	
proprietate a statului	16
proprietate administrativ teritorială	329
proprietate privată	1695

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	941
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	941
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	137
Numărul total de locuitori aptă de muncă (16-63 ani)	150
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	284
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	84
Numărul total de noi născuți a.2023	2
Numărul total de decesuri a.2023	14

În s. Iliciovca activează un Gimnaziu și o grădiniță, în s. Maiscoie nu sunt instituții de învățământ..

Incluziunea socială al Comunei Iliciovca are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	37
Numărul total de copii din familii vulnerabile	30

Numărul de persoane în etate fără ajutor	17
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	72
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	
Numărul de copii cu dezabilități	3
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	9

În com. Ilciovca activează un centru medical cu un medic și doi asistenți medicali.

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	% de înzestrare
Drumuri asfaltate	5
Drumuri acoperite cu pietriș	40
Drumuri neacoperite	55

În comuna Ilciovca, gradul de asigurare cu gaz este de 70%. Alimentarea cu apă centralizată este bine dezvoltată, acoperind aproximativ 80% din comună, însă aceasta nu dispune de canalizare centralizată. Comuna beneficiază de iluminare stradală în proporție de aproximativ 70%.

Transportul public este asigurat prin ruta Ilciovca-Florești, cu plecări la orele 7:20 și 12:00. În satul Ilciovca există un parc care ar avea nevoie de amenajare cu un teren de joacă. Comuna dispune de o sală de sport aflată în stare deplorabilă, iar casele de cultură din satele Ilciovca și Maiscoe necesită renovări majore.

În comuna Ilciovca se organizează anual excursii cu preotul și sărbătoarea „Ziua familiei, dragostei și fidelității”. Anul acesta este planificată deschiderea unui festival.

Ocupația principală a locuitorilor din comuna Ilciovca este preponderent în agricultură și sfera bugetară.

În vederea îmbunătățirii infrastructurii și calității vieții în comuna Ilciovca, se recomandă următoarele:

- Centru socio-medical cu spălătorie și cantină
- Reparația Casei de cultură și a sălii de sport
- Amenajarea parcului cu teren de joacă
- Amenajarea unui parc fotovoltaic
- Reparația drumurilor

Realizarea acestor propuneri cu sprijinul autorităților locale și al ONG-urilor va aduce îmbunătățiri semnificative în infrastructură și în calitatea vieții în comuna Ilciovca.

Analiza socio-economică Comuna Gura Camencii

Comuna Gura Camencii este compusă din următoarele sate: Gura Camencii ; Gvozdova ;Bobulești. Este situată într-o localitate pitorească ce se întinde de-a lungul malurilor abrupte ale râului Răut, oferind peisaje spectaculoase și un mediu natural deosebit. Satul Gvozdova este situat pe râulețul Camenca.

Comuna are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	4284,73
din care:	
proprietate a statului	127,69
proprietate administrativ teritorială	1057,7
proprietate privată	3099,34

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	3073
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	2400
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	42

Numărul total de locuitori aptă de muncă (16-63 ani)	2250
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	1000
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	200
Numărul total de noi născuți a.2023	10
Numărul total de decesuri a.2023	26

Din totalul populației la situația din 31.12.2023 numărul de copii este de 508 copii ceea ce alcătuiește 17 % din totalul populației.

În comuna Gura Camencii activează un gimnaziu și trei grădinițe de copii în toate trei sate.

Incluziunea socială al Comunei Gura Camencii are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	15
Numărul total de copii din familii vulnerabile	8
Numărul de persoane în etate fără ajutor	0
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	156
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	44
Numărul de copiii cu dezabilități	11
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	22

În com. Gura Camencii activează trei Oficii a Medicilor de Familie în toate trei sate.

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

Categoria de drum	Lungimea, km
Lungimea totală	25
din care:	
drumuri asfaltate	4
drumuri acoperite cu pietriș	16
Drumuri neacoperite	5

În comuna Gura Camencii, 35% din localități sunt asigurate cu alimentare cu apă centralizată, care acoperă aproximativ 60% din comună. Cu toate acestea, comuna nu dispune de canalizare centralizată. Comuna beneficiază de iluminare stradală în proporție de aproximativ 100%.

Comuna dispune de trei terenuri de sport (două mini și unul mare) situate în satele Bobulești, Gvozdova și Gura Camencii, toate aflate în stare normală. De asemenea, fiecare dintre cele trei sate din comună are o Casă de cultură, toate aflate în stare bună.

În comuna Gura Camencii activează trei colective artistice: „Flori de dor”, „Izvoarașului Dorului” și „Baștina”. Deși nu sunt înregistrați meșteri populari, în satele comunei sunt monumente dedicate eroilor căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial.

În comună activează diverse entități economice, inclusiv 16 magazine mixte, 2 stații de alimentare Peco, 2 magazine de materiale de construcție, o fermă de creștere a porcinelor, un punct de colectare a produselor agricole, un agent economic prestator de servicii auto, o moară și o oloiniță. Ocupația principală a locuitorilor din comuna Gura Camencii este preponderent în agricultură.

În vederea îmbunătățirii infrastructurii și calității vieții în comuna Gura Camencii, se recomandă următoarele:

- **Crearea zonelor de odihnă pentru tineri:** Amenajarea unor spații de recreere și relaxare dedicate tinerilor va contribui la dezvoltarea socială și la implicarea activă a acestora în viața comunității.
- **Amenajarea terenurilor de joacă:** Construirea de terenuri de joacă în satele comunei va oferi copiilor un loc sigur și adecvat pentru a se juca și a socializa, promovând astfel un stil de viață activ și sănătos.

Implementarea acestor propuneri cu sprijinul autorităților locale și al ONG-urilor va aduce îmbunătățiri semnificative în infrastructură și în calitatea vieții în comuna Gura Camencii.

Analiza socio-economică Satul Lunga

Satul Lunga, este situat pe malul râului Răut pentru prima dată este atestat documentar în anul 1588. Este situat în vecinătate de satele Prajila, orașul Mărculești, Băhrinești, Comuna Gura Căinarului.

Localitatea are o structură teritorială expusă în tabelul de mai jos :

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	1975,55
din care:	
proprietate a statului	463,01
proprietate administrativ teritorială	351,96
proprietate privată	1160,58

Informații Demografice și Sociale

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	1266
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	1178
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	105
Numărul total de locuitori aptă de muncă (16-63 ani)	206
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	257
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	87
Numărul total de noi născuți a.2023	8
Numărul total de decesuri a.2023	20

Numărul total de copii încadrați în Gimnaziu este 119 copii, în grădiniță 56 copii.

În sat dispune Oficiul medicilor de familie unde activează 1 medic și trei asistenți medicali.

Incluziunea socială al Satului Lunga are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	15
Numărul total de copii din familii vulnerabile	43
Numărul de persoane în etate fără ajutor	28
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	86
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	27
Numărul de copiilor cu dezabilități	3
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	15

Structura drumurilor din localitatea Lunga este următoarea:

- 70% dintre drumuri sunt asfaltate.
- 30% dintre drumuri sunt acoperite cu pietriș.

Gradul de asigurare cu gaz în localitate este de 85%, iar infrastructura pentru alimentarea cu apă centralizată acoperă aproximativ 85% din localitate. Localitatea nu dispune de un sistem de canalizare centralizată. Doar 50% dintre locuitori utilizează serviciul de colectare a gunoierului. Iluminarea stradală este asigurată pe tot teritoriul satului Lunga în proporție de 100%.

Satul nu dispune de un teren sportiv public, iar singura sală sportivă este situată în incinta gimnaziului din localitate.

Tinerii din satul Lunga sunt foarte activi și contribuie semnificativ la inițiativele autorităților publice locale în desfășurarea activităților sociale și culturale. Se dorește organizarea festivalului "Răutul ne unește", care va reuni băștinașii și va promova unitatea și solidaritatea în localitate.

În localitatea Lunga activează șase IMM în domeniul comerțului, care practică diverse activități în industrie, agricultură, odihnă și turism, precum și cinci gospodării țărănești. Gospodăriile țărănești au ca scop obținerea de produse agricole, prelucrarea lor primară și comercializarea propriei producții agricole.

Pe teritoriul localității este amplasată pensiunea "La Iepurași", o atracție turistică ce oferă spațiu pentru picnic, foșoare și grătare, o terasă încăpătoare și piscină, toate într-un cadru natural bine amenajat.

Scopul primordial este de a crea condiții în satul Lunga pentru îmbunătățirea vieții populației locale. Vedem oportunitatea în următoarele acțiuni:

- *Crearea unui serviciu social dedicat îngrijirii persoanelor în etate:* Acesta ar putea include o spălătorie socială, oferind astfel sprijin esențial pentru persoanele în vârstă.
- *Construirea și amenajarea unui teren de fotbal:* Acesta ar trebui să fie conform standardelor pentru antrenarea echipelor de fotbal feminin "Steaua Nordului" și masculin FC Lunga, o solicitare făcută de antrenorul Alexandru Lungu.
- *Reabilitarea exterioară a sălii sportive:* Termoizolarea pereților este necesară pentru a promova un stil de viață sănătos și a asigura condiții adecvate pentru activitățile sportive.
- *Amenajarea unei săli de forță și fitness:* Aceasta ar oferi tinerilor din localitate un spațiu adecvat pentru exerciții fizice, contribuind la dezvoltarea unui stil de viață activ și sănătos.

Implementarea acestor propuneri cu sprijinul autorităților locale și al ONG-urilor va contribui semnificativ la dezvoltarea durabilă a satului Lunga și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor săi

Analiza socio-economică Satul Vertiujeni

Satul Vertiujeni este o localitate pitorească situată pe malul Nistrului, fondată la data de 3 iunie 1651. Cu o istorie bogată și un peisaj rural idilic, Vertiujeni este înconjurat de păduri și coline, oferind locuitorilor și vizitatorilor priveliști deosebite.

Locuitorii din Vertiujeni sunt renumiți pentru implicarea lor activă în viața comunității. Ei promovează inițiative locale și contribuie la dezvoltarea durabilă a satului, participând cu entuziasm la diverse activități socio-culturale.

Categoria de teren	Suprafața, ha
Suprafața Totală	2197,8
din care:	
proprietate a statului	408,37
proprietate administrativ teritorială	462,79
proprietate privată	1326,64

Indicatori Demografici:

Categoria populație	Persoane
Numărul total de locuitori la data 31.12.2023	1786
Numărul de persoane recensate la recensământ a.2024 (estimativ)	1609
Numărul locuitorilor care nu au loc de muncă	252
Numărul total de locuitori aptă de muncă (16-63 ani)	1036
Numărul total de locuitori cu vârsta 65+ ani	155
Numărul locuitorilor plecați la muncă peste hotare a.2024 (estimativ)	371
Numărul total de noi născuți a.2023	14
Numărul total de decesuri a.2023	16

Numărul total de copii încadrați în Gimnaziu este 158 copii, în grădiniță 70 copii.

Gimnaziu nu dispune de cantină și bloc sanitar în incinta sa; o sală de clasă din gimnaziu a fost reamenajată pentru a servi drept cantină.

În sat dispune Oficiul medicilor de familie unde activează 1 medic și trei asistenți medicali.

Incluziunea socială al Satului Lunga are următoarea peisagistică :

Categoria populație	Persoane
Numărul de familii vulnerabile	7

Numărul total de copii din familii vulnerabile	15
Numărul persoanelor adulte cu dezabilități	85
o din care : persoanelor cu vârsta 65+ ani	15
Numărul de copii cu dezabilități	4
Numărul de copii rămași la îngrijire (buneii, rude)	33

Structura drumurilor din localitate este următoarea:

- 5% dintre drumuri sunt asfaltate.
- 50% dintre drumuri sunt acoperite cu pietriș.
- 45% dintre drumuri sunt neacoperite.

Asigurare cu gaz este de 5% din localitate: grădinița, gimnaziul, oficiul medicilor și câteva gospodării.

La moment se estimează că 75% din localitate beneficiază de apă centralizată, canalizare centralizată nu este, 20% dintre gospodării au realizat canalizare individuală prin instalarea de fose septice.

Localitatea nu dispune de gunoi autorizat. Iluminarea stradală este 100%.

Transportul public este asigurat de două rute zilnice către municipiul Bălți prin Florești și municipiul Chișinău cu plecare la ora 06.00 și întoarcere la ora 11:00., Chișinău revine la 16.50.

Flora și fauna din regiunea Vertiujeni se caracterizează printr-o diversitate bogată de păsări, inclusiv lebede și pelicani, precum și o varietate de specii de plante.

Fotbalul este un element central al vieții comunitare în Vertiujeni. Locuitorii, de la cei mai tineri până la cei mai vârstnici, sunt pasionați de acest sport și susțin activ echipa locală, FC "Nistru". Este obișnuit să vezi persoane în etate care își aduc scaunul la meciuri pentru a sprijini echipa locală.

În anul 2024, a avut loc a doua ediție a turneului de fotbal, organizat cu echipe din alte localități și raioane. Acest eveniment a fost susținut de sportivul profesionist Anatol Doroș, un jucător al echipei Naționale a Moldovei originar din Vertiujeni. Turneul reprezintă o oportunitate de a întări legăturile comunitare și de a promova sportul la nivel local.

Anual, în lunile iulie și august, Administrația Publică Locală organizează "Ziua Sportului", un eveniment care include activități variate: minifotbal, volei, șah, dame, tragerea la bară, și trânta. Aceste competiții sunt acompaniate de premii, cum ar fi cârlani, iepuri, cocoși și berbeci, adăugând un element tradițional și distractiv evenimentului. În 2023, această activitate a fost organizată de tineretul local pe malul Nistrului, atrăgând majoritatea locuitorilor.

Satul Vertiujeni este un centru vibrant de activități social-culturale, cu o comunitate activă și implicată. Iată o privire asupra principalelor inițiative și evenimente din localitate:

- Formația de Fanfară pentru Maturi "Dumbrava" și Copii "Dumbrăvița": Aceste formații de instrumente aerofone, tutelate model, sunt compuse din fete și băieți. Ele aduc viață și culoare evenimentelor locale prin muzica lor.
- Colectivul Artistic Etnofolcloric "Nistrencile": Acest grup, care activează pe lângă casa de cultură, participă la diverse festivaluri raionale și republicane, promovând tradițiile și folclorul local.

Pentru a îmbunătăți calitatea vieții și a facilita dezvoltarea continuă a satului Vertiujeni, există mai multe necesități esențiale care trebuie abordate:

Asfaltarea Drumurilor: Este necesară asfaltarea drumului de acces către satul Vertiujeni, precum și a străzilor din interiorul localității. Acest lucru va îmbunătăți considerabil accesibilitatea și va facilita transportul de bunuri și persoane, contribuind la dezvoltarea economică și socială a satului.

Extinderea Spațiului Școlar: Se impune lărgirea spațiului adiacent școlii pentru a crea o cantină și un bloc sanitar în interiorul instituției. Acest lucru va asigura condiții mai bune pentru elevi și personalul școlar, promovând sănătatea și bunăstarea acestora.

Amenajarea Stadionului Sportiv: Amenajarea teritoriului pentru stadionul sportiv public este crucială. Aceasta include construcția tribunelor pentru spectatori și a unei scene de vară pentru activități culturale. Un stadion bine echipat va sprijini dezvoltarea sportului local și va oferi un spațiu adecvat pentru evenimente culturale.

Renovarea Casei de Cultură: Având în vedere existența Ansamblului de Instrumentiști și organizarea repetată a Festivalului Național „Răsună Fanfarele”, renovarea Casei de Cultură este esențială. O casă de cultură modernizată va susține activitățile culturale și artistice, contribuind la conservarea și promovarea tradițiilor locale.

Vă mulțumim pentru atenția acordată.

Sperăm că acest studiu socio-economic al raionului Florești va contribui la schimbări pozitive și durabile în regiune.